

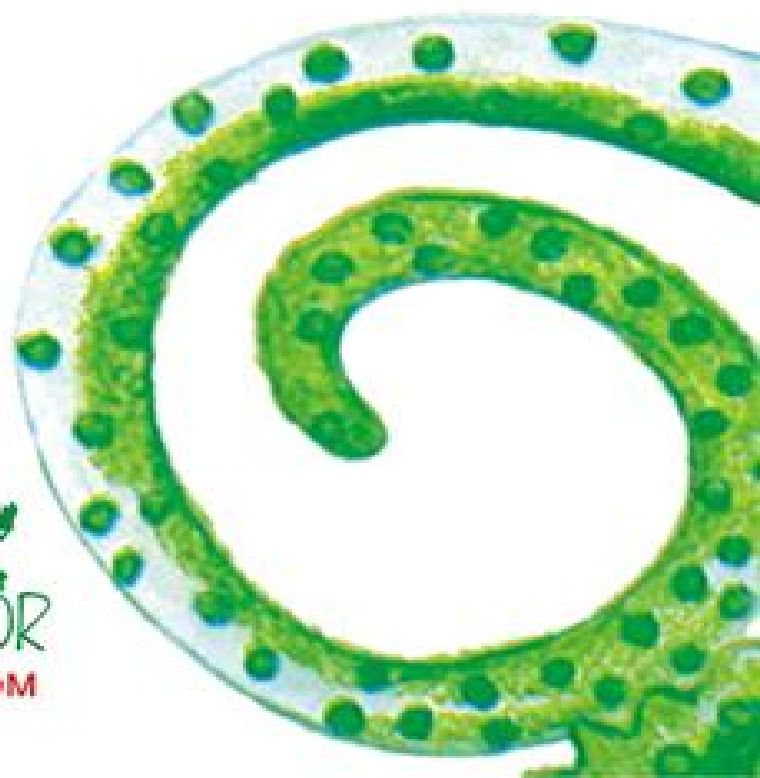
ALBERTO MORAVIA

ISTORII DIN PREISTORIE

CU ILUSTRAȚII DE FLAMINIA SICILIANO

JUNIOR
POLIROM

A L B E R T O M O R A V I A

ISTORII DIN PREISTORIE

CU ILUSTRAȚII DE FLAMINIA SICILIANO

Traducere din limba italiană de Corina Anton

POLIROM
2020

Alberto Moravia, *Storie della preistoria*

Copyright © 2017 Bompiani / Giunti Editore S.p.A., Firenze-Milano

1982 First edition published under Bompiani imprint

2017 First edition published as Giunti Editore S.p.A.

www.giunti.it

www.bompiani.it

© 2020 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;

sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-8864-7

ISBN PDF: 978-973-46-8865-4

ISBN print: 978-973-46-8098-6

Coperta: Radu Răileanu

Ilustrația copertei: © Flaminia Siciliano

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

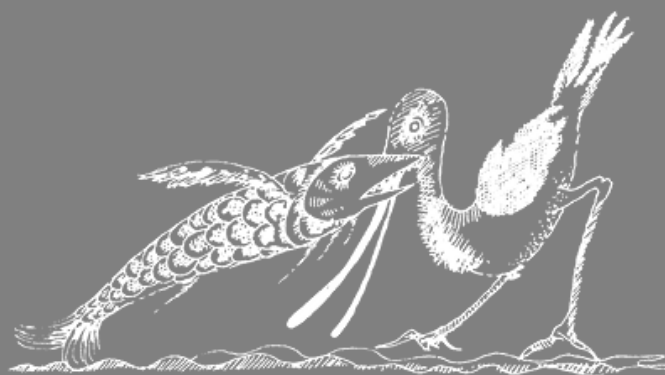
Lectura eco - un supererou al lumii moderne!

Versiune digitală realizată în colaborare cu Libris.ro

ALBERTO MORAVIA (pe numele său adevărat Alberto Pincherle, 1907-1990) s-a născut în Italia, la Roma, unde este plasată și acțiunea celor mai multe dintre cărțile sale. Prozator, eseist, dramaturg și scenarist, a fost una dintre cele mai importante personalități ale lumii culturale italiene din secolul XX. Începând din 1927, și-a construit o carieră jurnalistică de succes, colaborând la cotidienele *La Stampa*, *Gazzetta del Popolo*, *Corriere della Sera*. Și-a făcut debutul în 1929, cu romanul *Indiferenții*, foarte apreciat de critici și de cititori. Printre romanele și povestirile sale traduse în limba română se numără: *Iubitul nefericit* (1943), *Amorul conjugal* (1949), *Disprețul* (1954), *Povestiri din Roma* (1954), *Ciociara* (1957), *Noi povestiri din Roma* (1959), *Automatul* (1962), *Eu și el* (1971), *Voyeurul* (1985). Prozele sale au atras regizori de film faimoși, care le-au adaptat pentru marele ecran. A început să scrie povești pentru copii abia la o vîrstă înaintată. *Istorii din preistorie*, o colecție de povestiri fantastice, a fost publicată pentru prima dată în 1982.

*Croco Dil,
Cioc Întors
și peștii dansatori*

Când era mic, Croco Dil o ducea bine de tot. Se învățase ca mama să-i vâre în bot un linguroi cât toate zilele plin cu pești gustoși de toate felurile: un linguroi dimineața, la micul dejun; un linguroi la prânz; și un linguroi seara, la cină. De Paște, de Crăciun și de Revelion, șase linguroaie în loc de trei. Dar mama îi spunea adesea:

— Puiul mamei, când eu n-o să mai fiu, ce-o să se aleagă de tine?

Croco Dil se făcea că nu pricepe.

Într-o bună zi, mama n-a mai fost. Croco Dil se așază, ca de obicei, pe o plajă mică, pustie, neclintit și cu botul căscat. Dar linguroiul ia-l de unde nu-i.

Trecu o zi, mai trecu încă una și tot n-apăru nimeni cu linguroiul.

Croco Dil începu să se îngrijoreze. Căsca botul cât putea de larg și striga disperat: „Mămico, mămico, mămico, unde ești, mămico?“. Atunci auzi în apropiere o voce slabă spunându-i:

— Sărmane Croco, nu știi că-n viața asta nu avem decât o mamă? Mămica ta nu mai este.

Croco Dil se răsuci și-l văzu pe un oarecare Cioc Întors, care ȳpăia prin preajmă și ciugulea sclifosit ceva prin stufăriș. El fusese cel care-i vorbise. Și, după o clipă, adăugă:

— Fă bine și găsește o soluție, căci eu mă hrănesc cu resturile rămase între dinții tăi. Dacă tu nu mănânci, nu mănânc nici eu.

Croco Dil întrebă:

— Ce trebuie să fac?

Cioc Întors răspunse:

— Gândește-te.

— La ce să mă gândesc?

— Gândește-te.

Croco Dil urmă sfatul lui Cioc Întors și începu să se gândească. Și, tot frământându-și mintea, se gândi la un lucru la care nu se mai gândise vreodată înainte.

Trebuie să știți că Croco Dil avea o gură imensă, cât el de mare, am putea spune. În gură avea o mulțime de dinți și o limbă foarte lungă, netedă și moale, care părea o podea acoperită cu un covor pufos.

Așa că Croco Dil îi spuse lui Cioc Întors:

— Auzi, scumpule, du-te și anunță toți peștii din partea locului că am hotărât să deschid o sală de bal, adică un local de dans. Se va afla în botul meu. Scaunele și mesele vor fi dinții mei. Ringul de dans va fi limba mea. Orchestra o s-o așezăm pe vârful limbii. Zboară, hai, fuguța, anunță peștii că-n seara asta e inaugurarea, cu o gală și cadouri scumpe pentru doamne.

Cioc Întors nu așteaptă să i se spună de două ori. Zbură la fluviu, adică la Nil, și-i făcu reclamă însuflețit, repetând până ce răguși:

— Astă-seară e serată dansantă în botul lui Croco Dil! Intrarea liberă! Se dansează până la miezul nopții!

Peștii, vă dați seama, se plictisesc, bieții de ei, pe fundul fluviului. Toată ziua n-au altceva de făcut decât să se învârtă printre alge și să dea din buze unii la alții. Așa că au hotărât să meargă cu toții la localul de dans al lui Croco Dil, botezat „La peștișorul de aur“.

A venit și seara. Orchestra alcătuită din cinci broaște cu chitară, tobe și saxofon cânta de mama focului, stând în echilibru pe vârful limbii lui Croco Dil. Peștii au ieșit în șir din apă, s-au cățărat pe o scăriță și au intrat în gura lui Croco Dil. Dinaintea ochilor le apărură o sală foarte lungă, vesel împodobită cu lampioane de hârtie roșie. În fundul sălii se afla o pancartă de pânză pe care scria: „Distracție plăcută!“. Peștii s-au așezat pe dinții lui Croco Dil, au comandat suc, au început să danseze. Ați mai văzut vreodată un pește dansând?

Păi, atunci, închipuiți-vă cum e să vezi o sută de pești care dansează toți împreună.

În vremea asta, Croco Dil stătea neclintit, cu botul larg căscat și cu ochii întredeschiși. Aștepta.

Dans după dans, Croco Dil aștepta. Hotărâse să anunțe fix la miezul nopții: „Domnilor, se închide!“. Și, chiar în clipa aceea, avea să-și închidă de-adevăratelea botul uriaș și să se ghiftuiască pe săturate cu pești gustoși, foarte proaspeți, ba chiar vii.

Acum, printre pești se afla și un anume Stu Rion, care era foarte, foarte deștept.

Între două dansuri, fâțâindu-se prin local, Stu Rion observă că din partea de sus a botului lui Croco Dil, curbată ca o boltă, ploua cu stropi mari de apă. Aceste picături se formau singure

și cădeau de îndată ce apăreau. De fapt, lui Croco Dil îi ploua în gură gândindu-se la momentul în care avea să mănânce toți peștii aceia gustoși.

Îngrijorat, Stu Rion se duse la Cioc Întors și-i spuse despre descoperirea lui: oare ce puteau fi picăturile alea? Cioc Întors era genul care nu-i în stare să țină un secret, chiar dacă își face rău singur. Încercă să-i explice:

— Știi, suntem pe un fluviu, e multă umezeală...

Dar Stu Rion spuse îndată:

— Cioc Întors, ai deja picioare lungi. Ai grijă să nu ți se prefacă în picioroange de la atâtea minciuni!

Atunci, Cioc Întors, care aproape că plesnea de dorința de-a da totul din casă, îi spuse adevărul. Stu Rion înțelese că nu era timp de pierdut. Se aruncă în fluviu, luă în gură o piatră rotundă, enormă și o puse în fundul gurii lui Croco Dil, între un dinte de sus și unul de jos, ca pe o nucă pe care vrei s-o spargi. Apoi, mulțumit, se duse s-o invite la samba pe o oarecare Cra P, căreia îi făcea curte de multă vreme, și dansă cu ea.

La miezul nopții, Croco Dil deschise ochii larg și răcni cu glasul lui cavernos:

— Domnilor, se închide!

Și, în același timp, dădu să închidă botul și să înghită cele douăzeci sau treizeci de kilograme de pești care se distrau pe limba lui. Dar, deodată, crrrac! Cei doi dinți se încleștară pe piatra lui Stu Rion fără a reuși s-o sfărâme. Botul îi rămase deschis. Iar pe Croco Dil îl săgetă o durere ascuțită, sfâșietoare, cumplită.

Între timp, peștii, auzind urletul care anunța închiderea, ieșeau fără grabă. Unii se mai și plâneau:

— Halal maniere! Ce bine ne distram!

Firește, în dimineața următoare, Stu Rion le povesti peștilor toată tărașenia, iar ei, începând din ziua aceea, s-au ferit să mai meargă la localul de dans al lui Croco Dil.

De atunci, cu mare trudă, Croco Dil se învârte din când în când prin Nil și caută de mâncare. Dar nu găsește mare lucru, căci peștii îl ocolesc de departe. Doar anghile, care sunt și ele foarte trândave și nu apucă să fugă la timp, iar Croco Dil le înghite ca pe spaghete.

În tot restul vremii, Croco Dil stă întins pe nisip și, gândindu-se la prânzul pierdut, plânge cu lacrimi amare. Adică cu lacrimi de crocodil.

Cioc Întors îi ține de urât și-l întreabă din când în când:

— Ce-ai pățit de plângi?

Croco Dil răspunde:

— Plâng pentru că eram sigur c-o să prind peștii ăia. Oare cine m-o fi turnat?

Iar Cioc Întors spune cu nevinovăție:

— Nu te-a turnat nimeni. Piatra aia ți-o puseseși în gură ca s-o sugi în așteptarea mesei. Și-apoi ai uitat de ea.

*Pe când Ba Lena
era
foarte mică*

Acum un miliard de ani, o oarecare Ba Lena trăia singură-singurică într-un lăcușor dintr-o pădure. Ba Lena nu era mai mare decât o lipitoare obișnuită. Era vioaie, sprintenă, șugubeată, neobosită, ce mai încoace și-ncolo, un drac de peștișor. Cu toate astea, avea și ea un mare of: că era mică. Deseori, ceilalți o auzeau suspinând:

— Toți sunt mai mari decât mine. Ce nenorocire e să fii mic!

Lângă lac se înălța un copac, iar în copac se afla cuibul unei oarecare Bar Za. Aceasta pândea toată ziua lacul. De îndată ce un pește ieșea să ia o gură de aer, Bar Za țâșnea ca fulgerul, îl înhăța cu ciocul ei lung și-l înghițea într-o clipită.

Într-o bună zi, Ba Lena ieși la suprafața apei, vrând să prindă o libelulă care, la rândul ei, urmărea o muscă, una care, la rândul ei, încerca să captureze o musculiță.

Bar Za coborî fulgerător, o înhăță în cioc pe Ba Lena și o duse în cuibul ei ca s-o mănânce în liniște. Dar, după ce ajunse în cuib, zise:

— Acușica te mănânc, așa că spune-mi cine ești, cum te cheamă și cu ce te îndeletnicești. Ce plăcere poate fi să mănânci ceva fără să știi ce e?

Ba Lena răspunse cu înverșunarea disperatului:

— Mă cheamă Ba Lena și de meserie sunt lihnită de foame. Cine sunt? Cel mai nenorocit pește de pe lumea asta.

Bar Za întrebă:

— Da' de ce ești cel mai nenorocit pește de pe lumea asta?

Ba Lena spuse:

— Pentru că m-am născut și am crescut în lăcușorul ăsta prăpădit, în balta asta. N-am văzut lumea, iar micimea asta mi-a distrus viața. Iar acum tu mă mănânci și s-a zis cu mine. Cine poate fi mai nenorocit de-atât?

Sinceritatea durerii Ba Lenei o impresionează pe Bar Za. Așa că spuse:

— Dacă te-aș lăsa să trăiești, ce-ai face?

— Aș face orice ca să devin mare și voinică, răspunse Ba Lena.

— Cât de mare, de două ori mai mare decât ești acum?

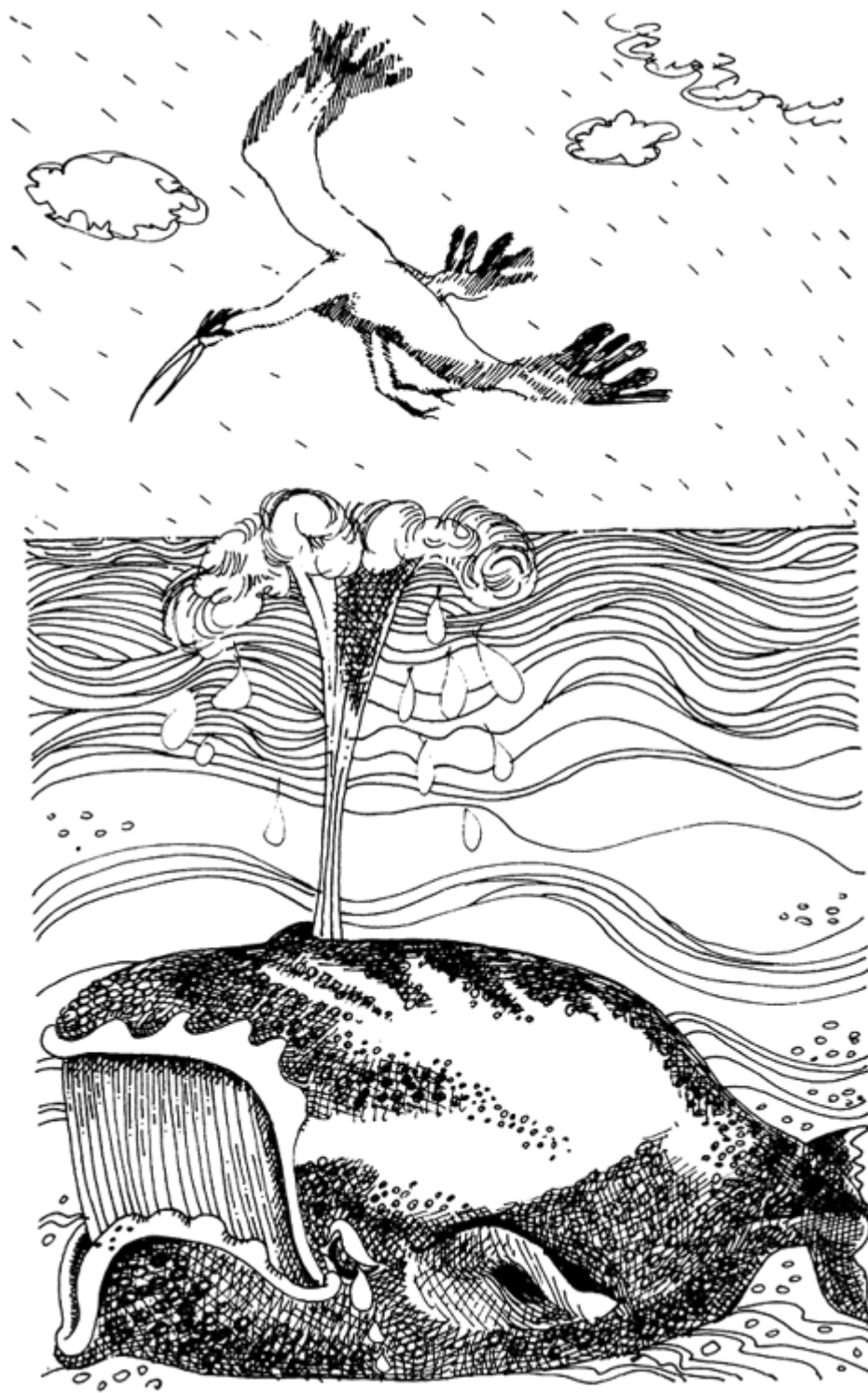
— Și mai mare, și mai mare. De o sută de mii de ori mai mare!

— Păi, de ce?

— Uite-așa!

La auzul acestui răspuns, Bar Za se scărpină în cap, descumpănită, apoi spuse:

— Cred că ești mică pentru că te-ai născut și ai crescut în lacul ăsta micuț. Într-un lac mic trăiesc pești mici. Dar în călătoriile mele am văzut un lac imens căruia i se spune „mare“. Ei bine, dacă ai putea ajunge în lacul ăsta numit „mare“, fii sigură că te-ai face mare, foarte mare, nemăsurat de mare, tocmai pentru că lacul numit „mare“ este într-adevăr mare.

— Cât de mare? De două ori mai mare decât lacul nostru?
— De două ori? Fugi de-aici! De o sută de mii de ori!
Atunci, Ba Lena spuse:

— Hai, mănâncă-mă. Oricum n-o să reușesc niciodată să văd lacul ăsta numit „mare“. Mănâncă-mă și să terminăm odată.

Dar Bar Za răspunse:

— Nu, ești un peștișor așa de original, că renunț să te mai mănânc. O să-ți fac pe plac: te iau în cioc și te duc în zbor până la lacul acela numit „mare“.

— Nu, nu în cioc, spuse Ba Lena. Dacă în timpul zborului ți se face foame și mă mănânci ca să poți rămâne acolo sus? Nu, eu o să merg pe jos, iar tu, din cer, zburând deasupra mea, o să-mi arăți drumul.

Ca să înțelegeți aceste vorbe care sună straniu în gura unui pește, trebuie să știți că pe vremea aceea toți peștii aveau picioare; la fel și Ba Lena, care avea două piciorușe negre, de forma celor de rață, atașate de șolduri, câte unul de fiecare parte. De picioarele astea se servea Ba Lena ca să se plimbe pe uscat atunci când nu avea nimic mai bun de făcut.

Zis și făcut: cele două pornesc la drum. Sprintenă, iute, neobosită, Ba Lena merge prin păduri, pe pajiști, pe câmpii, prin râpe și prin văi; Bar Za, potrivindu-și în văzduh zborul după pasul Ba Lenei, îi arată drumul. Și, tot mergând și zburând, tot zburând și mergând, Bar Za și Ba Lena ajung în cele din urmă la un promontoriu înverzit care se prelungea spre o întindere nesfârșită de apă albastră: marea.

Soarele strălucea calm și zâmbitor peste această mare, milioane de vâlurele jucăușe scliffeau în soare. Bar Za poposi într-un copac și spuse:

— Am ajuns. Acesta este lacul numit „mare“. Aruncă-te în el și multă baftă! Eu voi trece în zbor de două ori la o mie de ani peste promontoriul acesta. Dacă ai ceva să-mi spui,

apropie-te de țărm. Te voi recunoaște îndată și vom sta de vorbă.

— Cum o să mă recunoști? întrebă Ba Lena. Sunt așa de mică!

— Nu te teme, spuse Bar Za, o să te găsesc pentru că o să te faci atât de mare, încât o să te pot vedea și de la depărtare. În orice caz, adu-ți aminte că ai două picioare: când marea n-o să-ți mai placă, nu trebuie decât să urci pe uscat și să te întorci pe jos acasă, adică în lacul nostru.

— S-o crezi tu că mă mai întorc în balta aia mizerabilă! răspunse Ba Lena cu înfumurare.

Acestea fiind spuse, Bar Za își luă zborul, Ba Lena se aruncă în mare și, dată fiind imensa mulțumire de-a se vedea în sfârșit într-un mediu atât de vast, simți că deja se dublase. Încântată și fericită, începu să înoate; marea era cu adevărat nemărginită; cu cât Ba Lena înota mai mult, cu atât creștea mai tare. Pe scurt, după numai un milion de ani, Ba Lena devenise un pește enorm, foarte mare, colosal. Cântărea vreo sută de tone, măsura pe puțin o sută de metri și se hrănea cu câte o tonă de peștișori la o masă.

Lucrurile au mers foarte bine două sau trei sute de milioane de ani; apoi, unul după altul, au început să iasă la iveală neajunsurile lacului numit mare. Principalul neajuns, pare imposibil de crezut, era că mâncarea devenise prea ușor de procurat, prea îmbelșugată și prea la îndemână. În lăcușorul ei natal, Ba Lena se căznea din greu să se hrănească, petrecea zile întregi căutând ceva de îmbucat. În schimb, aici nu trebuia decât să plutească, legănându-se în voia valurilor, cu gura căscată, și milioane de pești se strecurau în gura aceea

uriașă, pe care o luau drept o peșteră marină, și pătrundeau singuri în stomacul ei.

În lipsa vreunui stimul, Ba Lena nu se mai mișca, doar se lăsa dusă de curenții marini și, pentru că mânca mult, avea digestia grea și era mereu într-o stare de toropeală și de somnolență. Se îngrășa; grăsimea îi îmbrăca tot corpul și se concentra mai ales pe capul ei, care se transformase într-un adevărat depozit de slănină. Grăsimea îi pătrundea și-n creier; pe Ba Lena o durea întruna capul rău de tot; între somn și digestie, nu mai pricepea pe ce lume e.

În cele din urmă, speriată, Ba Lena adună la sfat patru doctori faimoși: An Ghila, Lan Gusta, Re Chin și Țes Toasa.

După o consultație amănunțită, doctorii au pus următorul diagnostic:

— Ba Lena e bolnavă de grăsime. Are nevoie de o cură drastică de slăbire. De aceea, o sfătuim să mănânce cât mai mult.

Poate vă veți întreba cum se face că doctorii se contraziceau în felul acesta. Cine știe, se mai întâmplă.

Ba Lena, în cele din urmă, începu să regrete lacul unde se născuse și crescuse, plină de viață, activă, iute ca fulgerul și lucidă. Ce bine era când era rău! Ba Lena se gândi: „Mă duc la promontoriu, aștept să treacă Bar Za și apoi, pe jos, ca data trecută, o iau îndărăt spre dragul meu lac. Într-un lac mic trăiesc pești mici. Abia aștept să scap de osânza asta de pe mine!“.

Ba Lena înotă până la promontoriu și stătu la pândă, așteptând-o Bar Za. Nu așteptă mult, numai vreo cinci secole. Și iată că, deodată, pe cer apăru un punctuleț negru care se tot mărea, până luă forma unei păsări cu cioc și picioare lungi.

Era Bar Za, care, de îndată ce văzu spinarea enormă a Ba Lenei ieșind la suprafața apei ca o nouă insulă, se lăsă în jos și strigă:

— Salutare, Ba, e vreo problemă?

Ba Lena răspunse:

— Problema e că nu-mi mai place marea și nu-mi mai place nici să fiu mare, așa că vreau să mă întorc în lac și să mă fac iar mică, abia cât o lipitoare obișnuită.

Bar Za răspunse:

— Nimic mai simplu. Urcă pe uscat și vino după mine cu picioarele tale de rață. O să-ți arăt drumul la fel ca data trecută. Între noi fie vorba, ai dreptate. Mai bine să fii mic și deștept într-un lac, decât mare și prost într-o mare.

Ba Lena, bucuroasă peste măsură, se apropie înot de o mică plajă de la care pornea o cărare și dădu să iasă din apă. Dar, vai! Spre marea ei nemulțumire, descoperi că nu mai avea picioare. Sau, mai bine zis, picioarele erau la locul lor, dar grăsimea le ferecase în învelișul său, așa încât nu se mai vedeau. Ba Lena țipă disperată:

— Vai de mine, nu mai am picioare! Bar Za, dragă Bar Za, te rog mult, ia-mă în cioc și du-mă în lac. O să-ți fiu recunoscătoare câte zile voi avea!

Atunci, Bar Za începu să râdă și spuse:

— Ba Lena, dragă Ba Lena, chiar că ți s-a urcat grăsimea la cap, ți-ai pierdut simțul realității! Păi, cum să ridic în ciocul meu o făptură uriașă ca tine, de vreo sută de tone de grăsime?

Așa că Bar Za plecă în zbor, iar Ba Lena rămase în mare să se lege pe valuri și să se ghiftuiască, spre adâncă ei părere de rău, cu milioane de pești. Din când în când, arunca în aer un jet de apă, asta fiind felul ei de a-și sufla nasul când

plângea. Da, da, pentru că plângea și se îndopa, se îndopa și plângea de dorul vremurilor fericite când era mică.

Acesta este motivul pentru care, în zilele noastre, din când în când, balenele eșuează pe nisip și se lasă să moară pe uscat. Le e dor de vremea când erau mici, încearcă să-și scoată picioarele din grăsime, dar nu reușesc și mor disperate. Apoi vin pescarii, le taie bucăți ca să le ia grăsimea și atunci descoperă cele două picioare și se întreabă: „Oare la ce le foloseau picioarele balenelor?”. Nu știu că, servindu-se de cele două picioare, ar fi trebuit să se întoarcă în lac, să fie din nou viale și istețe.

*O furnică
face
cât un împărat*

Acum un miliard de ani, un anume Fur Nicar, un tip singuratic și trufaș, mergea cătinel prin pădurea braziliană, căutând obișnuitul mușuroi de furnici pentru micul dejun, adică vreo mie de furnici în loc de cafeaua cu lapte pe care o bem noi. Când iată că, dintr-odată, se auzi strigat:

— Hei, Nicar, hei, Nicar!

Își lăsa privirea în jos și văzu o furnică dând din picioruș, cocoțată pe un fir de iarbă. Fur Nicar mormăi posac:

— Mai întâi, mă cheamă Fur Nicar. Și-apoi, am titlul de Conte de Furnică, Principe al Mușuroaielor, Baron al Furnicăturii. Deci te rog să mi te adresezi măcar cu „Excelență“.

Furnica strigă îndată:

— Excelența Ta Fur Nicar, ne-am întrunit și am hotărât să te numim Rege.

— Regele cui?

— Rege al mușuroaielor.

— Păi, numai Rege?

— Atunci să te numim Împărat.

— Păi, numai Împărat?

Furnica se scărpină în cap și, în cele din urmă, spuse:

— Atunci să zicem Superîmpărat. Așa e bine?

Acum, ca să înțelegeți cum vine treaba cu numirea asta, trebuie să știți că Fur Nicar era dușmanul numărul unu al mușuroaielor de furnici. Cu limba lui așa de lungă, încât de

obicei era silit s-o țină rulată în gură ca pe un metru de croitorie, dintr-o mișcare fulgerătoare, înhăța ca pe-o nimica toată un milion de furnicuțe. Disperate, furnicilor, după multe discuții, le venise o idee grozavă: „Să-l numim pe Fur Nicar regele mușuroaielor, așa n-o să ne mai mănânce. Unde s-a mai pomenit un rege care să-și mănânce supușii?”.

Fur Nicar, după cum ați înțeles deja, era vanitos peste măsură. La auzul propunerii de a deveni Superîmpărat, începu să ezite. Totuși, obiectă:

— Bine, o să fiu Superîmpăratul vostru. Se înțelege că, în schimb, n-o să vă mai mănânc. Dar atunci cu ce o să trăiesc? Ce o să mănânc?

Furnica îl liniști:

— De asta o să ne îngrijim noi zilnic, o să-ți aducem o grămadă de boabe, rădăcini, vlăstari, tuberculi și așa mai departe. O să vezi ce bine o să mănânci.

— Dar în felul ăsta, zise Fur Nicar nemulțumit, mă faceți vegetarian.

— Și ce dacă? O să-ți facă bine. Și, mai ales, o să faci treaba mare mai ușor. Acum ești mereu constipat. Când faci treaba mare, urletele tale de durere trezesc toată pădurea.

Fur Nicar se prefăcu a nu auzi și răspunse:

— Bine, accept. Dar vă rog mult: să fiți punctuale cu adusul boabelor și rădăcinilor.

— Nici o grijă, ai încredere în noi.

— Și când mă încoronați Superîmpărat?

— Cât de curând, îndată ce terminăm pregătirile necesare.

Toate bune și frumoase, până când, într-una din zile, în timp ce, umflat de boabe și de rădăcini, moțăia în vizuina sa, un râs strident îi ajunse la urechi. Era un râs ciudat; lui Fur

Nicar i se păru că râde de el. Se uită în jur; în poiana unde-și avea vizuina nu se vedea nici țipenie; doar prin ierburi, obișnuitul du-te-vino al furnicilor, care de-acum nu mai aveau de ce să se teamă, după ce Fur Nicar fusese numit Superîmpărat. Fur Nicar întrebă:

— Cine râde de mine?

Un glăscior strident îi răspunse:

— Eu.

— Care eu?

— Verișorul tău, Le Ul Fur Nicilor.

Fur Nicar făcu un gest enervat. Știa foarte bine cine este Le Ul Fur Nicilor: o gănganie mică și pocită care stătea ascunsă într-o gaură din pereții de nisip. Când în gaură cădea o furnică, Le Ul Fur Nicilor o înhăța și o mânca. Fur Nicar îl disprețuise întotdeauna pe Le Ul Fur Nicilor: cu toate trucurile lui și cu toată răbdarea, abia dacă ajungea să mănânce o duzină de furnici pe zi; pe când el, când întindea o dată limba, înghițea o mie. Zise sâcâit:

— Mai întâi, nu suntem deloc verișori. Și-apoi, ce găsești de râs?

Celălalt răspunse:

— Râd de tine pentru că, în schimbul unui titlu tâmpit, ai renunțat la cel mai bun lucru din lume. Știi cum zice cântecul?

— Nu, și nu vreau să aflu.

— Ia ascultă:

*O furnică delicioasă,
dolofană, savuroasă
este, zău, de preferat
unei coroane de-mpărat.*

Fur Nicar, iritat, strigă:

— Cine zice așa ceva?

— Tu pricepi ce bună e o furnică, răspunse Le Ul Fur Nicilor, pricepi? Prăjită, fiartă, la cuptor, cu sos picant, eventual crudă, cu ulei și cu lămâie – pricepi?

Fur Nicar, scos din minți, își azvârli limba în gaură ca să-l înhațe pe Le Ul Fur Nicilor. Dar era prea târziu. Gângania cea vicleană se vârâse deja sub pământ; Fur Nicar își retrase limba plină de nisip.

Sosi și ziua încoronării, iar Fur Nicar se așeză pe tron: un copac scobit anume pentru el și îmbrăcat în mușchi. Mai întâi, Marele Maestru de Ceremonii se înfățișă și-i spuse:

— Maiestate, acum urmează prezentarea solemnă a Mușuroiului de Furnici. Începem cu miniștrii, care, după cum se știe, imediat după Superîmpărat, sunt cetățenii cei mai importanți.

Marele Maestru de Ceremonii se dădu la o parte, iar miniștrii se înfățișară înaintea tronului și făcură plecăciuni. Fur Nicar se minună de numărul lor: erau treizeci cu totul.

Erau de toate felurile: ministrul Transporturilor (furnicile transportă chestii toată ziua); ministrul Încăperilor și Coridoarelor (mușuroaiele sunt pline de încăperi și coridoare); ministrul Economisirii (furnicile, după cum se știe, sunt foarte zgârcite); ministrul Aprovizionării (în mușuroaie se găsesc mari cantități de provizii); ministrul de Război (furnicile sunt foarte belicoase); și așa mai departe. Închipuți-vă că nu lipsea nici ministrul Relațiilor cu Fur Nicar, o însărcinare extrem de folositoare acum. Fur Nicar îi privi și se gândi: „Ce să fac eu cu toți miniștrii ăștia? Singurul ministru de care am nevoie e cel al Aprovizionării. Cu toți ăilalți n-am ce face, așa că o să-i mănânc“. Într-o clipită, Fur Nicar întinse fulgerător limba și-i înhăță pe toți miniștrii, mai puțin pe unul. Ah, ce bunătate! Plescăi mulțumit și strigă:

— Dați-i drumul mai departe!

Maestrul de Ceremonii văzuse întregul consiliu de miniștri dispărând în gura lui Fur Nicar. Dar era maestru de ceremonii și trebuia să-și facă treaba. Așa că spuse:

— Iată, Maiestate, garda voastră de corp!

Tobele au răpăit; în jur de o sută de soldați aleși pe sprânceană au făcut un pas înainte. Fur Nicar se gândi: „Ce să fac eu cu gardă de corp? Că doar mă apăr singur. Mi-ajunge toboșarul, care să-mi anunțe sosirea cu toba. Pe ăilalți îi înghit dintr-o îmbucătură“. Zis și făcut, desfășură limba și din două mișcări înhăță garda de corp. Maestrul de Ceremonii, supărat, începu să tușească spre a-i da de înțeles Superîmpăratului că așa nu se mai poate. Dar degeaba! Fur Nicar își lungea mustățile și, dezlănțuit, lălăia:

Mai departe, dați-i drumul,

Vă mănânc până la unul!

Maestrul de Ceremonii, cu un firicel de voce, anunță:

— Maiestate, iată invincibila și eroica armată!

Și într-adevăr, iată, din fundul poieniței se ivi în marș, în rânduri strânse, armata furnicilor, cu steagurile în frunte. Erau toate ramurile: tancuri, infanterie, artilerie, aviație, marină etc. Fur Nicar cântă cu o voce groasă:

*Pacifist fiind,
războiul mi-e vrăjmaș.
Pe lume să nu prind
nici urmă de ostaș.*

Și, îndată ce rosti aceste vorbe, din trei sau patru limbi bine țintite nimici întreaga oștire. Se salvă doar un oarecare Furnicuță, soldat de rând, pentru că îi făgădui lui Fur Nicar ca, în schimbul vieții, să-l scarpine bine-bine în talpă în fiecare dimineată cu baioneta. Maestrul de Ceremonii ar fi vrut să avertizeze îndată poporul furnicilor că, dacă nu voia să sfârșească în burta lui Fur Nicar, trebuia să fugă. Vai, prea târziu! Nerăbdător să-și vadă de aproape suveranul, dornic să-l aplaude, întregul popor ieși din mușuroi și invadează poiana. Fur Nicar atâta aștepta. Coborî de pe tron și începu să dea cu limba prin toate părțile. În cele din urmă, sătul, se urcă înapoi pe tron și-i porunci Maestrului de Ceremonii:

— O scobitoare!

Maestrul de Ceremonii, disperat, se grăbi să-i aducă scobitoarea. Fur Nicar își scoase dintre dinți două sau trei furnici rămase acolo, se întinse și spuse:

— Cred că încoronarea a mers foarte bine.

Maestrul de Ceremonii răspunse amărât:

— Vai, da, Maiestate. Dar există un mic inconvenient.

— Care-o fi ăla?

— Nu mai e nimeni. Ești un Superîmpărat care nu mai are decât maestru de ceremonii, toboșar, pe ministrul Aprovizionării și pe soldatul Furnicuță.

— Și ce dacă?

— Fără popor și fără un guvern care să te ajute să-l conduci, ce fel de Superîmpărat mai ești?

Fur Nicar strigă:

— Ah, așa e! Atunci vă mănânc și pe tine, și pe tovarășii tăi, și o să fiu din nou ce eram înainte.

Zis și făcut: lungi limba în direcția maestrului de ceremonii și a celorlalte trei furnici și, dintr-o mișcare, îi șterse de pe fața pământului.

De atunci, furnicarii merg cătinel prin pădurile braziliene și, când văd un mușuroi, se apropie și șoptesc:

— N-aveți cumva nevoie de un împărat? Sau de un rege? Sau măcar de un președinte de republică?

Furnicile, știind prea bine ce se ascunde în spatele acestei propuneri, se grăbesc să răspundă:

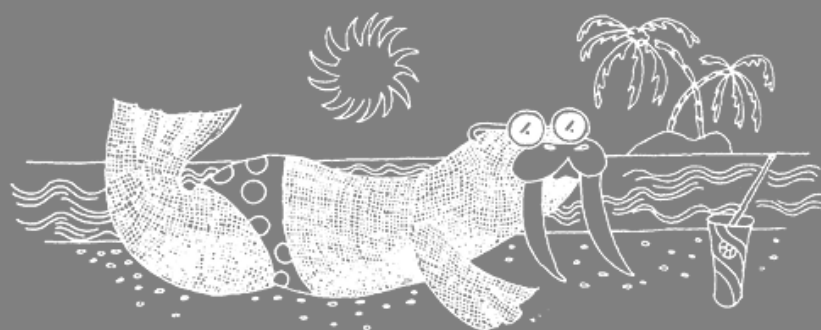
— Nu ne duci tu pe noi de nas!

Iar atunci furnicarul încearcă să înhațe cu limba cele câteva furnici care au zăbovit în iarbă, în afara mușuroiului. După cum spune și proverbul:

*Mai bine o furnică astăzi
decât un mușuroi mâine,
dar mai bine un mușuroi mâine*

decât rădăcini și boabe astăzi.

*Pe când
gândurile
înghețau
în aer*

Trebuie să știți că, acum un milion de ani, la pol era mult mai frig decât astăzi. Una-două, temperatura scădea la un miliard de grade sub zero. Pe un asemenea frig, totul îngheța, până și – n-o să vă vină să credeți, dar așa e – până și gândurile. Îndată ce cineva se gândea, să zicem: „Ce ger cumplit!“, deasupra capului său se forma un fel de norișor de abur și în norișor, cu litere de gheață ascuțite și picurătoare ca stalactitele, se putea citi: „Ce ger cumplit!“.

Chestia asta cu gândurile înghețate și, astfel, vizibile sfârșise prin a avea drept logic rezultat că nimeni de la pol nu avea curajul să se gândească la nimic. Toți se temeau ca ceilalți să nu le citească gândurile. Așa că urșii, pinguinii, focile, câinii, eschimoșii – toți aceștia nu se gândeau la nimic. Pe scurt, era o lume de nerozi. Dar erau nerozi nu pentru că ar fi fost incapabili să gândească, ci din gentilețe, din delicatețe sufletească.

Într-unul din acele secole (pe atunci, printr-un secol se înțelegea o zi), un anume Mor Să stătea pe o întindere de gheață ca să se bucure de frig, nemișcat, cu ochii închiși, fără alt gând în minte decât acest cuvântel: „Eh“. Deasupra capului său, cu litere de gheață, se citea: „Eh“. Dar ce voia să spună prin acest „Eh“, asta nu se putea afla.

Când, dintr-odată, ieși din mare o oarecare An Ghila, glumeată și dând din coadă, care strigă spre Mor Să:

— Hei, Mor Să, ia ascultă aici!

Mor Să mormăi:

— Zi, An Ghila!

— I-auzi ce-am pătit în timpul ultimei mele călătorii. Închipuie-ți că am fost într-o țară care se cheamă Tro Pice, unde-i o căldură de mori! Și închipuie-ți că la Tro Pice gândurile nu îngheață.

— Nu mai spune!

— Așa e. De pildă, careva se uită la tine și se gândește: „Ia uite ce fund cât casa are Mor Să!” și tu nu știi la ce se gândește pentru că acolo, pe căldura aia groaznică, gândurile nu îngheață și rămân nevăzute.

— Cine zice că am fundul cât casa? mormăi Mor Să jignit.

— Am zis și eu așa, ca să-ți dau un exemplu. Auzi, de ce nu plecăm noi de la pol, unde nu te poți gândi la nimic, că te află toată lumea? De ce nu mergem în țara Tro Pice? Dacă ai ști ce plăcere e să gândești fără teamă, în deplină libertate! La Tro Pice m-am gândit în neștire, cât să-mi ajungă.

— La ce te gândeai?

— Păi, așa, la multe chestii.

— De exemplu?

— Ei, nu știu. De exemplu: soarele e verde. Sau: doi plus doi fac cinci.

— Dar soarele nu e verde. Și doi plus doi fac patru.

— Așa e, se înțelege. Dar tocmai asta e frumos: poți să te gândești la ce vrei, și nimeni nu știe.

Pe scurt, An Ghila atâta stăruie, că Mor Să se lăasă convins și se duse cu ea în țara Tro Pice. Poate că nu s-ar fi hotărât așa de grabnic dacă exact în clipa aceea, dintr-o ambarcațiune care se apropiase de banchiză, nu ar fi coborât trei bărbați îmbrăcați în blănuri și înarmați cu bâte. La pol, toți stau

mereu cu ochii spre cer ca să vadă dacă vreun gând înghețat se profilează în depărtare. Mor Să, care privea pe deasupra capetelor celor trei oameni înarmați cu bâte, citi îngrozit: „O să omorâm numaidecât o sută de dobitoace de-astea neghioabe pocnindu-le peste bot cu bâta și-o să facem o grămadă de genți și de pantofi“. Într-o singură clipă, Mor Să văzu aceste cuvinte care vibrau, picurau în aer și alunecau de pe banchiză. An Ghila începu să înoate în fața lui, iar Mor Să o urmă rotindu-se, sau mai bine zis dând din aripioare. Tot înotând ei, temperatura trecu de la un miliard de grade sub zero la un miliard de grade peste zero. Doamne, ce căldură! Marea fierbea ca apa în oală; numai că, în cazul acesta, focul nu era sub oală, ci deasupra. Mor Să încă nu se gândea la nimic; după milioane de ani petrecuți fără să se gândească, încă avea mintea paralizată; dar din când în când, înotând, o întreba pe An Ghila:

— An Ghila, dragă An Ghila, deja te gândești?

— Cum să nu!

— Și la ce te gândești?

— Mă gândesc la tine.

— Adică?

— Păi, nu-ți spun, că te-ai putea supăra!

Mor Să se supără. La pol, după cum spuneam, nimeni nu gândea nimic despre nimeni. Iar acum, uite că An Ghila, profitând că la Tro Pice gândurile rămân nevăzute, se gândea la cine știe ce chestii antipatice despre el. Ce creatură bârfitoare, proastă și ipocrită! Deodată, Mor Să și-a dat seama că gândea foarte urât despre An Ghila; și a fost sigur că și An Ghila gândea foarte urât despre el. De altfel, așa se întâmpla cu toți cei cu care se întâlnea în țara Tro Pice. Toți îi făceau

cele mai frumoase complimente lui Mor Să: „Bun venit, ce frumos ești, ce figură inteligentă ai, ce ochi expresivi, ce mustăți frumoase etc. etc.“; dar Mor Să era sigur, ba chiar putea băga mâna-n foc că dacă ar fi fost la pol ar fi citit în aer, cu litere de gheață: „Ia uite-l și pe-ăsta, numai el ne mai lipsea, ce pocitanie, ce bot are, ce ochișori de porc, ce mustăți pleoștite etc. etc.“. Certitudinea aceasta că în țara Tro Pice toți gândeau contrariul a ceea ce spuneau îi amărea șederea lui Mor Să.

Într-una dintre acele zile, în mijlocul golfului Guineea, sub un soare de un miliard și jumătate de grade peste zero, un individ cu pielea închisă la culoare pe care-l chema A Frican stătea într-o barcă împreună cu nevasta și copiii lui și îi cânta un cântecel An Ghilei, care-l asculta vrăjită, cu gura căscată:

*An Ghila, oh, An Ghila,
Cât ești tu de frumoasă!
Chiar dacă ești grăsoasă,
Prin apă tu sari voioasă!
An Ghila, oh, An Ghila,
Cât ești tu de frumoasă!*

An Ghila, vrăjită de aceste cuvinte amabile, uitând, evident, că în țara Tro Pice una se zice, și alta se gândește, se apropie de barcă. Atunci, iute ca gândul, A Frican aruncă plasa și, cât ai zice pește, biata An Ghila a fost prinsă, tăiată bucăți, dată prin pesmet, friptă și devorată. Mor Să asistase îngrozit la acest masacru. Se îndepărtă, gândindu-se: „Ce oroare! Ah, cinste nouă, ăștia de la pol, care nu ne gândim niciodată la nimic, iar dacă ne gândim, toți pot să vadă la ce“.

Cu toate acestea, parțial din pricina noutății locurilor și a obiceiurilor și parțial din lene, Mor Să nu plecă la pol. Mai ales, de ce să nu recunoaștem?, faptul că putea să gândească

fără ca ceilalți să-i citească gândurile și mai ales să gândească contrariul a ce spunea și făcea îl fascina. Așa că Mor Să rămase în țara Tro Pice și îi adoptă obiceiurile. Desigur, nu era o lume la fel de loială și de transparentă ca cea de la pol; în schimb, faptul de a gândi pe cont propriu, fără să fie controlat din afară, avea urmări neașteptate. De exemplu, să vezi și să nu crezi, Mor Să ajunse să se gândească la lucruri foarte elevate, filosofice de-a dreptul; lucruri de felul ăsta: Cine suntem? De unde venim? Care e destinul nostru? De ce existăm? Încotro ne îndreptăm?

Pe scurt, erau întrebările pe care ți le pui dacă nu trăiești pentru a mânca, ci mănânci pentru a trăi. Răspunsurile erau: Cu toții suntem morse; Venim de la pol; Destinul nostru este să mâncăm pești; Existăm pentru că ne-a creat o ființă supremă care, firește, arată ca o morsa gigantică; În cele din urmă, vom părăsi țara Tro Pice, care este atât de prefăcută și de mincinoasă, și ne vom întoarce în țara loialității și a adevărului, adică la pol.

Și, într-adevăr, așa a luat sfârșit călătoria lui Mor Să în țara Tro Pice. Într-o bună zi, sătul să se gândească la una și să spună alta, Mor Să plecă la pol. „Da“, se gândea el, „să nu te mai gândești, ce tihnă! Să stai acolo nemișcat, gol pe dinăuntru, fără gânduri, măcar un milion de ani!“

Vai, își făcea iluzii. După ce ajunse la pol, pe vechea sa banchiză de gheață, Mor Să își dădu seama că prinsese prostul obicei și că, oricât s-ar fi străduit, nu putea să nu mai gândească. Firește, toate gândurile îi apăreau îndată deasupra capului, scrise cu cuvinte de gheață strălucitoare și diafane. Urșii, pinguinii, focile, peștii și peștișorii vedeau aceste gânduri înghețate și fugeau de el mâncând pământul. Da, da,

căci la pol, pe vremea aceea, să gândești era considerat un obicei tare nepotrivit; cum ar fi la noi să te plimbi pe stradă în pielea goală.

Cât despre bietul Mor Să, când îi vedea pe prietenii săi de odinioară evitându-l și fugind de el, nu putea să nu gândească ce-i mai rău despre ei. Iar gândurile astea se exprimau îndată în norișori plini de înjurături și jigniri înghețate și uite-așa se face că prăpastia dintre Mor Să și locuitorii de la pol se adâncea și devenea de netrecut. Pe scurt, Mor Să rămase singur pe banchiza sa, singur pentru totdeauna.

De atunci și până astăzi, temperatura a crescut mult la pol, așa încât gândurile nu mai îngheață, devenind de nevăzut. Cu toate acestea, Mor Să s-a învățat cu singurătatea și nu mai stă cu nimeni. Singur pe banchiza sa, se gândește. La ce? Se gândește cu nostalgie la vremurile în care nu se gândea, deoarece gândurile erau vizibile. Ce vremuri frumoase și fără griji, chiar dacă era frig!

*Sărmanul
Pin Guinoi
care crede
în gheață*

În urmă cu vreo jumătate de miliard de ani, un anume Pin Guinoi, profesor de geografie, stătea pe o întindere de gheață, așteptându-și elevii la lecție, ca de obicei. Mai erau doar cinci minute, și încă nu se vedea nimeni; dar Pin Guinoi nu-și făcea prea multe griji: la pol, pe un asemenea frig, se știe, copiilor nu prea le arde să iasă din casă.

Pin Guinoi era un bun tată de familie. Avea o soție pe nume Pin Guinița și numai treizeci și șase de copii, care se numeau toți Pin Guinaș și se deosebeau unul de celălalt printr-un număr: Pin Guinaș întâiul, Pin Guinaș al doilea, Pin Guinaș al treilea și tot așa până la Pin Guinaș al treizeci și șaselea. Pin Guinoi locuia pe o insulă de gheață aflată de când lumea în mijlocul unui fiord, care de obicei este un golf marin lung și îngust, închis între munți înzăpeziți. Insula de gheață a lui Pin Guinoi se afla chiar în capătul unui golf de felul acesta.

Pe insulă, Pin Guinoi construisese din blocuri de gheață o casă pentru sine și pentru familia sa, o școală și o clădire mică și rotundă, folosită drept toaletă. Elevii săi veneau de pe munții înzăpeziți care înconjurau fiordul din toate părțile. Erau copii înstăriți de pinguin, de focă, de urs polar, de morsă. Dar nu lipseau nici copiii de balenă și de cașalot. Școala era renumită, iar lui Pin Guinoi i se dusesese vestea că e un profesor bun și învățat.

Lecția era, prin urmare, la ora nouă. Se făcu nouă, nouă și cinci, nouă și zece, nouă și un sfert, și nu apărură nimeni.

Nervos, Pin Guinoi începu să se uite tot mai des ba la apele fiordului, care se încăpățâneau să rămână pustii, ba la cadranul ceasului. Ce se întâmpla? Pin Guinoi chiar nu înțelegea de ce elevii săi, cu toții copii serioși, buni și studioși, întârziiau atât de mult.

Apoi, uitându-se în jur, înțelese dintr-odată: în timpul nopții, insula de gheață pe care locuia se mișcase! Mereu fusese în capătul fiordului. Acum se afla la gura acestuia. Într-adevăr, printre doi munți acoperiți de zăpadă, acum se vedea marea până departe în zare. În felul acesta se explica absența școlarilor: porniseră de acasă la lecție, dar nu mai găsiseră insula cu școala.

Pin Guinoi privi munții, apoi privi în largul mării. Era prima oară când o vedea, pentru că, deși era profesor de geografie, nu plecase niciodată din fiordul său; și îl impresionează profund. Imensă, de un albastru închis, aproape negru, calmă și netedă ca sticla, apărea presărată de insule mai mult sau mai puțin asemănătoare cu a lui. Văzând toate acele insule, Pin Guinoi se liniști. Pur și simplu, în timpul nopții, insula lui se mutase puțin. Avea să-i anunțe pe școlari și totul avea să fie la fel ca înainte.

Venindu-i inima la loc, Pin Guinoi dădu să intre în casă. Avea multe lucruri de făcut; printre altele, scria o carte științifică despre gheață, în care demonstra că aceasta e un material de construcție la fel ca piatra și ca fierul, la fel de rezistent la uzura timpului și, practic, etern. Dar o voce îl făcu să tresară.

Vocea cânta batjocoritoare:

Pin Guinoi, Pin Guinoi,

*cum poți preda tu bine,
când gheața nu mai ține?
Pin Guinoi, Pin Guinoi,
ascult-aici la mine,
o răsturnare vine!*

Pin Guinoi era, de felul lui, serios și liniștit, dar îi sărea țandăra ușor. I se păru că vocea îl ia peste picior. Strigă înfuriat:

— Cine ești?

Vocea răspunse:

— Eu.

— Care eu?

— Eu, Cala Mar.

Era, într-adevăr, Cala Mar, un tip foarte straniu: spunea oricui adevărul în față, dar nu era prea curajos. Așa că, îndată ce spunea adevărul, împrăștia în jurul său o cantitate enormă de cerneală și dispărea. Pin Guinoi, enervat, insistă:

— Ce mai e și povestea asta cu gheața care nu mai ține?

Atunci, Cala Mar răspunse, răutăcios:

— Pa-pa, Pin Guinoi! Și nu uita: paza bună trece primejdia rea!

Pin Guinoi, furios, se repezi spre mare. Voia să-l prindă pe Cala Mar și să-i dea o lecție (dar nu de geografie). Deșartă speranță! Cala Mar deja dispăruse în cerneala sa. Acolo unde cu puțin în urmă se afla căpșorul său țuguat, acum se împrăștia în apa mării o pată mare, neagră.

Cu toate acestea, lui Pin Guinoi, deși era furios, îi veni inima la loc când privi din nou în jur. Totul era în regulă, totul era normal: iată obișnuiții munți, iată obișnuitul fiord, iată

largul mării, presărat până la orizont cu insule de gheață ca a lui. Și, în fine, iată și soarele, care, ca de obicei, strălucea, dar nu încălzea, pentru că, așa cum e întotdeauna la pol, era un ger de crăpau pietrele. Pin Guinoi se gândi că va ține lecția a doua zi. Era o lecție foarte dragă inimii lui. Tema era aceeași ca a cărții sale: gheața e eternă, la fel ca piatra. Văzând că nu va mai ține lecția în ziua aceea, Pin Guinoi se gândi că se poate distra puțin. Ce să facă? După ce se gândi un pic, hotărî că cea mai bună distracție e o masă copioasă. Ce poate fi mai distractiv decât să-ți umpli zdravăn burta? Pin Guinoi se duse acasă și strigă la soția sa:

— Pune pe foc cea mai mare oală. Azi mâncăm porție triplă de pește!

Așa că în ziua aceea, ca să se distreze, Pin Guinoi a mâncat trei porții de pește și tot așa au mâncat și Pin Guinița și cei treizeci și șase de Pin Guinași. Mamă-mamă, ce-au mai înfulecat! După prânz i-a toropit somnul pe toți, așa că s-au dus la culcare și au dormit douăzeci de ore fără întrerupere. La opt, Pin Guinoi se trezi și îi spuse soției:

— Mă duc să țin lecția și revin la ora obișnuită.

Pin Guinița întrebă:

— Și azi mâncăm porție triplă?

— Nu, azi porția obișnuită.

Pin Guinoi ieși din casă, privi în jurul său și se frecă la ochi cu aripioara: i se păru că are vedenii. Totul era schimbat: dispăruseră cei doi munți înzăpeziți de la gura fiordului, dispăruse până și fiordul! Unde dispăruseră nenumăratele insule de gheață care cu o zi în urmă erau răspândite în largul mării? Dispăruseră și ele! Soarele strălucea peste o mare calmă, dar cu totul pustie. Pin Guinoi scutură din cap, sperând

că nu văzuse bine, și privi din nou, căscând ochii: nu, chiar așa era, insula se afla în largul mării și era singură-singurică în imensitatea aceea albastră, singură cu cele trei clădiri de gheață de pe ea: școala, casa și toaleta. Pin Guinoi se apropie de marginea insulei și privi apa. Atunci își dădu seama că insula se deplasa cu o viteză impresionantă. Cu cel puțin, calculă el, o sută de kilometri la oră.

Pin Guinoi nu spuse nimic. Intră în casă, se duse să caute butoiașul cu o băutură numită „nectar de la pol“; iar apoi, el și soția lui băură și tot băură până ce în butoiaș n-a mai rămas nici un strop. Au terminat de băut la miezul nopții, apoi au ieșit din casă și se vedea ca ziua, pentru că la pol strălucește soarele de la miezul nopții. Entuziasmați, Pin Guinoi și Pin Guinița au dansat îmbrățișați la lumina soarelui de la miezul nopții, în timp ce insula lor gonia pe mare. Și, în timp ce dansau, cântau:

*Nu mai ține, auzi și tu!
O răsturnare vine, nu?
Cât timp pe gheață stau,
dansez și cânt și beau
și-un chintal de pește
bag zi de zi în mine!*

În noaptea aceea, Pin Guinoi și Pin Guinița au dormit excelent: cred și eu, la cât de piliți erau! A doua zi de dimineată, Pin Guinoi se trezi și ieși din casă un pic mai târziu. Capul îl durea; cu greu se ținea pe picioare. Atunci, ce să vezi! Descoperi că insula, care încă aluneca în viteză pe apa mării, devenise vizibil mai mică. Și casa, care cu o zi înainte

era la ceva distanță de mal, acum era chiar lângă mare. Iar asta nu era totul: școlii îi lipsea aripa în care se afla biblioteca. Și, în fine, clădirea mică folosită drept toaletă dispăruse cu totul. Unde ajunseseră toate astea? Evident, în mare. Dar de ce ajunseseră acolo? Aici începea partea grea. Pin Guinoi susținuse întotdeauna că gheața nu se poate topi, pentru că e ca piatra; și nu-i venea deloc ușor să-și recunoască greșeala. Mai ales, se gândea, de ce să se topească gheața? Totul rămăsese la fel, nu se schimbase nimic. De fapt, Pin Guinoi nu observase un lucru foarte simplu: că insula gonia spre sud și de aceea, pe măsură ce timpul trecea, soarele încălzea tot mai tare.

Pin Guinoi trase o dușcă zdravănă de „nectar de la pol“ și se duse să se închidă în biroul său, zidit din blocuri de gheață. Aici, la adăpost de surprizele care puteau veni din lumea de afară, se dedică scrierii unei cărți foarte importante, intitulată *Gheața nu se topește*. Trecură astfel câteva zile. Pin Guinoi scria și tot scria; nu ieși din biroul său construit din gheață, în care era o temperatură de cel puțin minus o sută de grade. Ca să aibă ce să mănânce, își adusese niște peștișori congelați, tari și țepeni ca talpa de pantof. Din când în când, mai lua câte unul și-l ronțăia în timp ce scria. *Gheața nu se topește* se transformă astfel într-un manuscris de aproape trei sute de pagini în care Pin Guinoi demonstra teoria că gheața e un material complet asemănător pietrei, adică la fel de neschimbător și de durabil.

Tot scriind și scriind, Pin Guinoi scrise, în sfârșit, ultima pagină și apoi întinse aripioara ca să ia ultimul peștișor. Mai bine n-o făcea! Peștișorul, pe cât se pare, nu mai era congelat și îl mușcă nemilos de aripioară. Pin Guinoi scoase un răcnet

de durere, își lăsa privirea în jos și atunci văzu că podeaua biroului, fiind de gheață, se topise și-n ea era o gaură mare, prin care se vedea apa mării. Din gaura asta se iși capul peștișorului care-l mușcase pe Pin Guinoi și recită:

*Pin Guinoi, Pin Guinoi,
să scrii ce tot socoți?
În mare sunteți toți!
Oprește-te din scris,
aruncă-te în apă,
învață să înoți!*

După ce rosti aceste cuvinte, peștișorul dispăru; iar Pin Guinoi se repezi afară.

Priveștiștea care i se înfățișă îl lăsa cu gura căscată. Insula de gheață aproape nu mai exista; școala dispăruse; din casă mai rămăsese doar biroul, iar pe acoperișul acestuia stăteau, înghesuiți și foarte speriați, Pin Guinița și cei treizeci și șase de Pin Guinași. Iar în jurul rămășițelor întinderii de gheață, marea ecuatorială fumega, fierbea și strălucea sub soarele arzător. Pin Guinița strigă:

— Ce ne facem, Pin Guinoi?

Soțul nu-i răspunse: privea în jurul său și nu știa ce să facă. Vedea că insula de gheață se topise; dar nu voia să accepte că se înșelase. Cel care salvă situația fu unul dintre Pin Guinași, mai exact, Pin Guinașul cu numărul optsprezece. Dintr-odată, urmând, fără s-o știe, sfatul fostului peștișor congelat, strigă voios:

— Tati, mor de cald, sar în apă să mă bălăcesc, și, dintr-un salt, se aruncă în mare.

Toți frățiorii îl urmară îndată; apoi veni rândul mamei; și, într-un târziu, deși se simțea umilit că lăsase un copil să preia inițiativa, îi urmă Pin Guinoi. De altfel, acum mai rămăsese doar o pojghiță de gheață; și dacă nu se arunca, tot în mare ar fi ajuns.

Cum s-au întors înot la pol Pin Guinoi, Pin Guinița și cei treizeci și șase de Pin Guinași e altă poveste. E de ajuns să aflați că astăzi totul este la fel ca înainte: familia trăiește pe o insulă de gheață, iar Pin Guinoi predă geografie. Dar tema lecțiilor sale s-a schimbat. Acum este următoarea: „Gheața nu este eternă: cauze și consecințe“. După cum spune proverbul:

*Din gheață casă nu-ți clădi:
sub cerul liber vei sfârși.
Nimic nu ține-o veșnicie,
nici gerul cu a lui tărie.*

*Gi Rafa
se caută
pe sine*

Trebuie să știți că acum o mie de miliarde de ani, pe o prerie presărată cu tufişuri mici și țepoase, trăia singură-singurică o oarecare Gi Rafa, care nu se mai văzuse niciodată în oglindă. Veți întreba: „Păi, ce, există oglinzi pe prerii?“. Răspunsul meu este: „Corect. În prerii nu există oglinzi. Dar există multe animale din aceeași specie. Te compari cu alții; vezi cât de mult îți seamănă altul și asta e ca și cum te-ai vedea în oglindă. Pe scurt, ceilalți sunt oglinda noastră“.

Așadar, Gi Rafa crescuse complet singură. Nu se găsea nici un patruped ca ea pe o rază de o mie de kilometri; doar păsări și insecte.

Atunci veți spune: „Bun, dar Gi Rafa n-avea mamă, n-avea tată?“. Ba da, Gi Rafa avusese, ca toată lumea, un tată și o mamă; dar, din păcate, amândoi avuseseră parte de o moarte mai curând ciudată. Într-o zi, pe când Gi Rafa era încă foarte mică, amândoi încercaseră să mănânce o floare roșie care se găsea în vârful unui copac foarte înalt. Ca să ajungă la floare, părinții Gi Rafei își vârâseră capetele între două crăcane înguste formate de ramurile copacului. Mâncaseră floarea, câte trei petale fiecare, dar apoi nu mai reușiseră să-și elibereze gâturile dintre crăcane. Întrucât se ridicaseră pe vârfurile copitelor ca să ajungă până la floare, bieții de ei rămăseseră atârnați, dând din picioare în aer și zbatându-se până ce și-au dat duhul. Între timp, Gi Rafa rumega tufişurile joase, potrivite cu statura ei mărunță. De la un tufiş la altul, se

tot îndepărtase și, în cele din urmă, se pomenise singură într-o prerie vastă.

Prin urmare, Gi Rafa crescuse în singurătate până la momentul în care începe povestea noastră. Era un exemplar magnific din specia sa: doi metri și jumătate lungime, trei înălțime până la coadă și patru până la cap. N-o să vă vină să credeți: Gi Rafa, din lipsă de oglinzi, era convinsă că nu este mai înaltă decât un baset, adică abia douăzeci-treizeci de centimetri de la pământ. Și, într-adevăr, spunea tot timpul: „Noi, ăștia scunzi. Eu, care sunt așa de mică“.

Acum, Gi Rafa, în preria aceea în care trăia, se împrietenise cu o pasăre, un oarecare Cioc Întors, un individ caustic și înclinat spre sarcasm. Într-o zi, pe când, vorbind verzi și uscate, Gi Rafa îi spunea: „Eu sunt așa de mică, încât uneori mă tem să nu mă ia un vultur în gheare și să nu mă ducă cine știe unde ca să mă mănânce“, Cioc Întors pufni într-un râs batjocoritor. Jignită, Gi Rafa întrebă:

— Pot să știu de ce râzi? Ce-i de râs? Sunt micuță și mi-e frică de vulturi. Ce ți se pare așa de ciudat?

Cioc Întors răspunse:

— Mi se pare ciudat pentru că vulturilor ar trebui să le fie frică de tine. Doar dacă vulturul ăsta care te înhață nu e mare cât un munte, cu niște gheare lungi de un braț și cu un cioc așijderea!

Pe scurt, Cioc Întors și Gi Rafa s-au certat și s-au bălăcărit în toate felurile. Apoi Cioc Întors a plecat în zbor, iar Gi Rafa a rămas singură.

Intră la idei. Observase că, în timp ce se certa cu Cioc Întors, toate celelalte păsări cocoțate în copaci se stricau de râs ori de câte ori pomenea despre micimea ei. Și dacă Cioc

Întors avea dreptate? Dar cum să afle? Tot gândindu-se, Gi Rafa hotărî să plece în lumea largă ca să găsească adevărul. Îi spusese, de pildă, că într-o anume țară îndepărtată trăiau animale cu patru picioare, ca ea, care se numeau Le I. „Cine știe“, se gândi Gi Rafa, „dacă n-oi fi și eu vreun Le U?“.

Gi Rafa porni la drum, străbătu două sau trei păduri, câteva deșerturi, trei lanțuri de munți și, în cele din urmă ajunse în țara Le Ilor. O țară plată, cu puține tufe și teren nisipos, nu foarte diferită de preria în care crescuse. După ce mai rătăci o vreme, Gi Rafa dădu peste o întreagă familie de Le I. Erau acolo Le Ul tată, Le Oaica mamă și patru pui ziși Le Uți. Inima Gi Rafei bătea să-i iasă din piept în timp ce se apropia de această frumoasă familie. De departe, strigă:

— Salutare, prieteni. Am venit să stau cu voi!

Le Oaica scoase un căscat: la micul dejun mâncase doar o jumătate de Bi Vol și ar mai fi mâncat ceva. Le Ul, sărmanul, trebuise să se mulțumească cu o An Tilopă și-i tot chiorăiau mațele. Le Uții erau de-a dreptul flămânzi: nu mâncaseră decât câte o Bi Bilică fiecare. Logic, întreaga familie se pregătea să sară pe Gi Rafă și s-o mănânce, când, spre norocul ei, trecu pe acolo o Ze Bră mare. Într-o clipă, au sărit pe ea, au omorât-o și au devorat-o. Gi Rafa se gândi: „Eu n-am omorât niciodată pe nimeni. Dar, dacă sunt un Le U, trebuie s-o fac. Ia să vedem“. În momentul acela trecea pe-acolo, văzându-și de ale lui, un anume Fa Cocer, adică un porc sălbatic; Gi Rafa, imitându-i pe Le I, porni în fugă și sări pe el. Mai bine n-ar fi făcut-o! Botul ei gingaș nu reuși nici să zgârie șoriciul lui Fa Cocer; o lovitură cu colții o făcu să slăbească strânsoarea; un brânci o dădu rostogol prin colb. Fa Cocer strigă:

— Cine te crezi? Un Le U?

— Întocmai!

— Uită-te în oglindă, nebuno, vai de capul tău!

Așa că aventurile Gi Rafei care se căuta pe sine au continuat. Ba credea că e elefant, dar își dădea seama aproape îndată că îi lipsea nasul acela imens de care să se servească pentru a prinde, a rupe și a băga în gură iarba din prerie. Ba credea că e furnicar și se apleca să lingă mușuroiul, iar furnicile o mușcau de limbă, care i se umfla peste măsură. Sau se credea hienă și se arunca asupra stârvurilor, doar ca să se dea înapoi dezgustată.

Gi Rafa nu mai știa încotro s-o apuce. Într-o noapte, încercând în zadar să găsească un adăpost și să doarmă după ce, crezând că e târâtoare, se străduise să se vâre în gaura în care trăia un anume Șar Pe și constatasese că nu poate să-și bage acolo nici măcar nasul, descurajată, se lungi în aer liber, în mijlocul unei pajiști întinse, luminate de luna plină. Dormi foarte mult, căci era moartă de oboseală; se trezi dimineăța târziu și rămase uimită când, ridicându-se și privind în jurul său, văzu că vasta câmpie era presărată ici-colo de salcâmi și că lângă fiecare salcâm se afla un animal foarte ciudat, care, în loc să pască iarba, întindea gâtul ca să culeagă frunzele de pe cele mai înalte ramuri ale copacilor. Cum erau aceste animale? Extravagante, incredibile, neverosimile: Gi Rafa nu-și putea crede ochilor. Aveau capul micuț, de gazelă, pe un gât foarte înalt, piramidal; corpul masiv, mai înalt în față decât în spate; picioarele nesfârșite. Și, în plus, erau bălțate ca leoparzii. Ce mai erau și astea? Gi Rafa se zgâi și se tot zgâi; și-apoi izbucni într-un râs de neoprit. Între două hohote, repeta: „Nu-i adevărat, nu poate fi adevărat, văd eu dublu“.

Firește, celelalte Gi Rafe, pentru că era vorba despre animale cu totul asemănătoare ei, s-au simțit foarte jignite. Au început să strige de departe:

— Neroadă ce ești, ce-ai de râzi?

Gi Rafa răspunse:

— Râd pentru că sunteți așa de caraghioase!

— Suntem exact la fel de caraghioase ca tine.

— Ce treabă am eu? Eu sunt altfel decât voi.

— A, da? Atunci, na!

Spunând asta, una dintre Gi Rafe se apropie și-i trase un șut în burtă, iar celelalte îi imitară de-ndată gestul. Ar fi făcut-o pilaf dacă, brusc, o bătrână Gi Rafă cu aer grav și gânditor nu ar fi intervenit cu autoritate:

— Hei, ia mai lăsați-o în pace. Iar tu spune-mi cum crezi că ești, cine crezi că ești?

La această întrebare, Gi Rafa răspunse stânjenită:

— Cred că sunt... cred că sunt altfel decât voi.

— Am înțeles. Atunci hai cu mine.

Gi Rafa o urmă ascultătoare pe salvatoarea sa, care o duse în adâncul unei păduri, la o baltă.

— Acum urcă pe movilița aia și privește-te în apă.

Gi Rafa se supuse și urcă pe moviliță. Vai, exact în clipa în care se privea, Croco Dil, care locuia în baltă, deschise gura enormă, înarmată cu dinți deși și foarte ascuțiți. Gi Rafa era timidă și fricoasă; dinții aceia o îngroziră; sări de pe moviliță și o luă la goană. Mai târziu, se întoarse la Gi Rafe și le răspunse celor care o întrebau dacă se privise în apă:

— Da, m-am văzut, sunt exact ca voi.

Începând din ziua aceea, Gi Rafa deveni parte din grup și nu mai pretinse că e diferită de tovarășele ei. Dar în sinea sa,

nu se poate abține să se gândească: „Eu nu m-am văzut în iaz pentru că acolo era Croco Dil. Deci, n-am de unde să știu dacă sunt sau nu ca ele. Eu, una, aș zice că nu“.

Acum câteva miliarde de ani, un oarecare Stri Gă, un moșneag mizantrop peste poate, trăia într-o grotă aflată la jumătatea unui perete stâncos, care, în sus, părea să urce până la cer, iar în jos, să se adâncească într-o prăpastie nesfârșită. Din grotă, deasupra golului, ieșea un colț de stâncă; în fiecare noapte, Stri Gă pornea de pe el în zbor ca să vâneze un șoarece sau doi de pus pe masă pentru a doua zi. Stri Gă nu vrusese niciodată să se însoare; spunea: „Că doară n-oi fi prost; cum să-mi bag o străină în casă?”. Treburile casei i le făcea un valet, pe numele său Li Liac, priceput și devotat, care însă avea prostul obicei de a sta tot timpul cu capul în jos, agățat de tavan cu degetele de la picioare. După părerea lui Stri Gă, obiceiul ăsta influența (cum altfel?) ideile lui Li Liac. „Dacă stai cu capul în jos“, observa Stri Gă, „până la urmă nu poți să ai decât gânduri cu capul în jos“.

Această observație i se confirmă nu după multă vreme. Într-o seară, la apus, Stri Gă stătea pe colțul de stâncă pregătindu-se să pornească în zbor ca să vâneze șoareci, când departe, departe, pe cerul senin al serii, văzu ceva ca o eșarfă albă și unduitoare care se apropia, ba mai lungă, ba mai scurtă. Ce mai era și asta?

Stri Gă privi atent eșarfa și, în cele din urmă, își dădu seama: era un stol enorm de Ber Ze, care, așa cum obișnuiesc în fiecare an la sfârșitul toamnei, migrau ca să ierneze în sud.

Stri Gă nu putea să sufere Ber Zele, niște păsări neastâmpărate care nu stau locului niciodată și ba trăiesc în vârful unei clopotnițe în Germania, ba dai peste ele într-un baobab în Africa. „Eu, să migrez?“, spunea Stri Gă. „Să-mi las eu baltă treburile și să plec spre lacul Ciad?“ Așa că, în seara aceea, ca de atâtea alte ori, Stri Gă se retrase în fundul peșterii sale și rămase acolo nemișcat, cu ochii galbeni holbați în întuneric, așteptând să treacă stolul.

Ber Zelor le-a luat mult ca să defileze prin fața grotei. Erau cu sutele și făceau mare gălăgie, pentru că sunt niște păsări vorbărețe și nici chiar în timp ce zboară nu încetează o clipă să flecărească despre toate cele.

Stri Gă vedea râul acela de pene albe curgând prin fața grotei și, animat de o mare antipatie, clipea din ochii săi fosforescenți ca și cum cineva l-ar fi luat la palme. În cele din urmă, trecură și ultimele Ber Ze întârziate și-apoi, slavă Domnului, nu mai trecu nimeni.

Stri Gă scoase un suspin de ușurare, mai așteptă puțin, iar apoi, îndată ce fu sigur că stolul de Ber Ze era departe, ieși din grotă. Dar iată că, exact când să pornească în zbor, ceva căzu peste el cu asemenea putere, încât mai să-l răstoarne. Îndată ce-și recăpătă echilibrul, văzu că steaua căzătoare era o Bar Ză tinerică, micuță, vizibil tulburată. Bar Za spuse, gâfâind, după o clipă:

— Unde, unde s-a dus?

— Cine?

— Stolul meu, stolul de Ber Ze.

— Ehe, a trecut acum o oră.

Ați mai văzut vreodată o Bar Ză plângând? Eu, unul, nu; dar mi-o pot închipui foarte bine. Mica Bar Ză izbucni în

lacrimi și nu se mai opri din suspinat. Între două suspine, ieși la iveală și povestea ei: zburând în grup cu tatăl, cu mama și cu cinci frați și surori, Zuța (așa se numea puștoaica) făcuse o mișcare greșită și își scrântise o aripă. Așa că rămăsese în urmă, hî, hî, hî, și dacă în clipa aceea n-ar fi găsit stânca aceea providențială, hî, hî, hî, fără doar și poate că s-ar fi prăbușit la pământ, hî, hî, hî, unde ar fi mâncat-o, hî, hî, hî, vreo sălbăticiune, hî, hî, hî, pentru care Bar Za este o delicatesă, hî, hî, hî.

Din toată povestea asta, Stri Gă înțelese un singur lucru: că Zuța nu putea să zboare mai departe și din acest motiv trebuia să rămână o vreme în grotă sa, primejduindu-i astfel draga singurătate. Era pe punctul de a răspunde: „Ce pot eu să fac? De ce nu te duci să ceri găzduire uneia dintre numeroasele tale rude, de exemplu, unchiului tău Mara Bu sau vărului tău Ți Gănuș? Ei au cuiburi mari; eu, vezi bine, am doar grotă asta mică pe care trebuie s-o mai împart și cu Li Liac”; când, din fundul grotei, auzi chiar vocea lui Li Liac, care spuse:

— Stri Gă, nu face prostii, asta e marea ocazie a vieții tale și nu trebuie s-o lași să-ți scape.

— Ce ocazie?

— Să scapi o dată pentru totdeauna de singurătate și de mizantropie, găzduind în grotă o făptură nouă, tânără, o prezență albă, luminoasă, solară.

— Dar eu sunt nocturn; la vârsta mea, nu-ți mai schimbi obiceiurile.

— O să vezi, Stri Gă, că ți le vei schimba.

— Tu vorbești în felul ăsta pentru că stai cu capul în jos.

— Mai bine să stai cu capul în jos decât să nu-l ai deloc, Stri Gă.

Pe scurt, Zuța nu doar că rămase în grotă așteptând să se vindece; dar, întocmai după cum prevăzuse Li Liac, Stri Gă își schimbă obiceiurile. Nu mai zbura noaptea, la lumina stelelor și a lunii, ci ziua, în plin soare; nu mai vâna șoareci murdari, negri și păroși, ci peștișori argintii și proaspeți. Până și vocea i se schimbă dintr-o cârâială răgușită într-un ciripit melodios. Cui i se datora această schimbare atât de radicală? Simplu: iubirii. Stri Gă se îndrăgosti de Zuța; nu se mai dezlipea de ea nici o clipă. Așa că acum îi vedeai tot timpul împreună, lângă râuri și pe malul lacurilor, locurile preferate ale Zuței, ea – albă și dezarticulată, foarte elegantă, cu picioarele înalte și subțiri, cu ciocul lung; iar el, întunecat și îndesat, rotund ca o minge, cu cioculețul curbat și ochii enormi, de notar.

Dar Stri Gă, chiar îndrăgostit fiind, se temea; când Zuța nu-l auzea, îi spunea credinciosului Li Liac:

— Cred că Zuța asta e unsă cu toate alifiile: îi dai un deget și-ți ia toată mâna.

Dar Li Liac îi răspundea:

— Toată mâna dacă i-o dai, și tot e prea puțin.

Stri Gă bombănea:

— Păi, da, tu vorbești așa fiindcă stai cu capul în jos și le vezi pe toate pe dos!

Atunci Li Liac răspundea:

— Să dea cerul ca măcar o dată-n viață să vezi și tu lucrurile cu capu-n jos!

Între timp, Zuța nu doar că se vindecase, dar se făcuse mare și frumoasă; numai că pleca des de-acasă, în mod misterios, așa încât Stri Gă, ros de gelozie, începu s-o spioneze și descoperi rapid că musafira lui mergea în vizită la un oarecare Băr Zuț, un individ faimos pentru aventurile lui de

donjuan. Stri Gă încercă s-o mustre; mai bine ar fi tăcut, căci primi următorul răspuns:

— Mă văd cu cine am chef și cu cine-mi place, așa că ciocul mic!

Umilit, Stri Gă i se confesă lui Li Liac. Dar i se dădu răspunsul obișnuit:

— Văzând lucrurile așa cum le văd eu, cu capul în jos, îți spun că ești un norocos. Zuța te înșală: până și asta e mai bine decât nimic.

Cu ideea asta în cap, că orice, până și să fii trădat, tot e mai bun decât nimic, Stri Gă acceptă, până la urmă, chiar și să construiască un cuib în care Zuța să-i crească pe copiii ei și ai lui Băr Zuț. Așa că bietul bătrân a fost văzut zburând în sus și-n jos, ducând în cioc fân, bucățele de hârtie, puf, crenguțe și rămurele, tulpini de stuf, fâșii de panză, pe scurt, tot felul de materiale ca să facă mai solid și mai comod cuibul unor copii ce nu erau ai lui. Cu toate astea, Li Liac, încăpățânat, continua să-i spună:

— Nu te mai plânge. Acum măcar trăiești. Înainte ce erai? Un mort.

Acum, enormul cuib stătea în echilibru deasupra hăului. Și, când cinci Băr Zuți au ieșit din ou și au început să facă o hărmălaie de nedescris, cu ciocurile întinse în sus, în afara cuibului, cerând cu insistență mâncare, cine s-a dat peste cap să le ducă tot felul de viermi, melci și insecte de toate soiurile, dacă nu Stri Gă, bietul moșneag? Însă Li Liac nu se lăsă înduplecat:

— Uite, acum ai și tu o familie adevărată. Ce vrei mai mult? Ferice de cei ca tine, care sunt puțini!

Până la urmă, dintr-una într-alta, într-o zi, Zuța îi spuse în mare grabă lui Stri Gă:

— Dragă Stri Gă, a venit vremea să ne despărțim. Mă mănâncă aripile, mă furnică picioarele, îmi freamătă pieptul: toate astea îmi spun că eu și copiii mei urmează să migrăm. Tu ce planuri ai? Vii cu noi, sau rămâi aici?

Stri Gă, înmărmurit:

— Cum, vrei să pleci?

— Normal, se înțelege, nimic nu mă mai ține aici.

— Nici măcar un sentiment, nu zic de iubire, dar măcar de recunoștință?

— Singurul sentiment pe care îl încerc este o mare dorință să plec în zbor cât mai curând.

— Încearcă să te stăpânești.

— Cu neputință. E mai puternică decât mine.

Stri Gă, disperat, insistă:

— Dar unde te duci? Știi măcar unde te duci?

Zuța răspunse tăfnoasă:

— Noi, Ber Zele, nu știm niciodată unde ne ducem. Trebuie să ne ducem, și cu asta basta.

— Dar acelea dintre voi care se întorc trebuie să-ți fi spus unde s-au dus.

Zuța răspunse un pic vag:

— Spun că undeva foarte departe este un lac foarte mare și o lumină mare din cer. În lac sunt nenumărate păsări care

zboară la suprafață, pescuiesc niște pești uite-așa de mari, își curăță penele cu ciocul, stau la soare și sunt fericite.

— Dar eu, crezi că aș fi și eu fericit acolo?

— Cred că tu ești fericit doar în bezna nopții, când te duci să vânezi șoareci și te întorci în grotă cu unul mare, pe care Li Liac ți-l gătește și-l mănânci.

Ce era de făcut? Când îi ceru părerea, Li Liac răspunse:

— Mai bine să trăiești o zi ca barză decât o sută de ani ca strigă.

Zuța se agita deja cu pregătirile de plecare; așadar, Stri Gă se hotărî și anunță că vine și el. Plecară în zori. De pe colțul de stâncă porniră în zbor mai întâi Zuța, apoi cei cinci copii și la urmă Stri Gă. Li Liac rămase în grotă, dar promise că va veni și el îndată ce-i vor da vești. Îi spuse lui Stri Gă, stând tot cu capul în jos:

— Bine faci că pleci: n-avem decât o viață!

Au zburat și-au tot zburat, iar Stri Gă și-a dat seama curând că nu putea să țină pasul. Zuța avea aripi lungi, pe când ale lui erau scurte; ea avea plămânii bine dezvoltati, pe când ai lui erau mici și înguști; ea vedea foarte bine, pe când el era orbit de lumină. Într-o dimineață, când survolau o mare imensă, care strălucea de-ți lua ochii, Stri Gă văzu o insuliță și o imploră pe Zuța:

— Hai să poposim nițeluș pe stânca aia ca să ne odihnim.

Zuța răspunse:

— N-ai decât să poposești tu, noi mergem mai departe.

— Dar sunt obosit!

— Și eu ce să-ți fac?

Când văzu ce inimă de piatră are Zuța, Stri Gă renunță la hotărârea sa. Fără să mai salute pe nimeni, coborî pe insulă,

rămase acolo singur-singurel câteva ore ca să contemple marea cu tristețe, apoi își luă din nou zborul, de data aceasta în direcția grotei.

Găsi toate lucrurile întocmai cum le lăsase. Li Liac, care stătea tot cu capul în jos, îi strigă îndată:

— Toată viața o să-ți pară rău că nu te-ai dus până la lac!

Stri Gă nu-i răspunse. Se învârti prin grotă, găsi o pană albă, lungă, probabil căzută din aripa Zuței. O luă în plisc și ieși pe colțul de stâncă. Iată și cuibul, neatins și uriaș, căptușit pe dinăuntru cu puf și fân. Stri Gă deschise ciocul și pana albă căzu în hău. Apoi veni rândul cuibului: împins de Stri Gă, acesta se clătină, stătu o clipă în echilibru pe marginea colțului de stâncă, apoi căzu învârtindu-se și dispăru. Tocmai răsărea luna; în lumina aceea argintie se zărea întreaga câmpie imensă unde Stri Gă obișnuia să vâneze. Stri Gă zise:

— Auzi, mă duc să prind un șoarece pentru mâine!

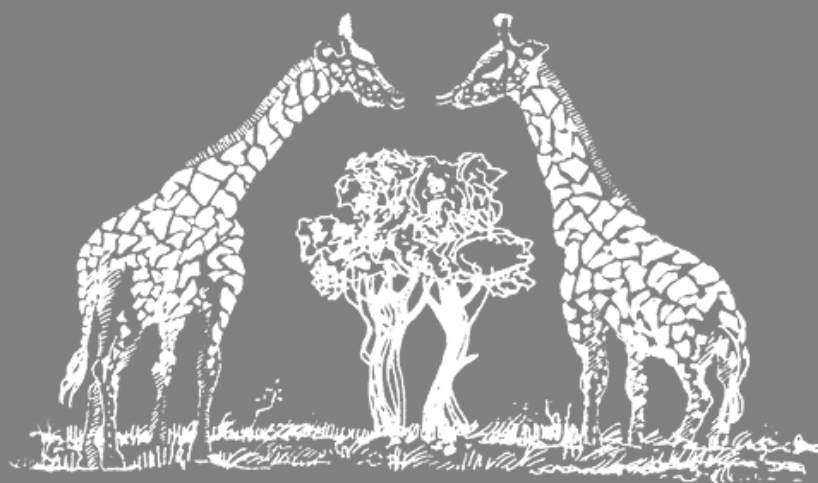
Li Liac strigă:

— Cum îl gătim?

— La cuptor, răspunse Stri Gă.

Și porni în zbor.

*O căsătorie
bună
începe de la nas*

Acum două miliarde de ani, pe un baobab, la marginea unui sat african, trăia un oarecare Mara Bu, cunoscut în împrejurimi ca fiind tobă de carte și de-o mare înțelepciune. Cocoșat, cu capul vârât între umeri, cu picioarele sale lungi și subțiri, cu ciocul enorm în jos și cu ochii întredeschiși, Mara Bu stătea mai tot timpul pe craca cea mai de sus a copacului. Ce făcea acolo? Se gândea, sau cel puțin așa le spunea celor care îl întrebau. Cu toate că, dacă te uital bine la el, se vedea că are capul foarte mic și ciocul foarte mare, semne limpezi că gândea puțin și mânca mult. Se gândea și i se dusesse buhul atât de departe, încât de pretutindeni venea lumea la el ca să-i ceară sfatul. Mara Bu, de obicei, se asigura, în primul rând, că cei care vin la el îi aduc un plocon; apoi cerea timp să chibzuiască și le spunea să vină peste o săptămână sau o lună. Apoi formula o judecată care, în general, le dădea dreptate tuturor.

Din când în când, la ora douăsprezece și la șapte, adică la prânz și la cină, Mara Bu se oprea din gândit, se ridica în zbor din copac și plana spre plocoanele pe care clienții din ziua respectivă i le îngrămădiseră la picioarele baobabului. În ce constau plocoanele acestea? Vă spun acum: în hrană, după gustul lui Mara Bu. Ce fel de hrană? Vă spun și asta: stârvuri. Mara Bu nu avea nici un fel de preferințe; îi plăcea orice fel de carne, cu condiția să fie putredă bine. Măsurat, lent și demn, se apropia de grămada însângerată și acoperită de muște, se

cocoța pe ea și, pe tăcute, hăpăia cât putea de mult. Apoi zbura din nou în vârful unui baobab și începea din nou să cugete.

Într-o zi, un anume Șacă Luț, un tinerel căruia abia îi dădeau tuleiele, veni gemând și plângând sub baobab și-l chemă văicăreț pe Mara Bu. Acestuia îi luă pe puțin un sfert de oră să iasă din meditație și, în cele din urmă, catadicsi să-i răspundă, cu obișnuita lui voce groasă:

— Ce-ai pățit?

Șacă Luț îl imploră:

— Mara Bu, spune-mi, ce să fac?

Mara Bu răspunse:

— Ai adus ploconul?

— Bineînțeles.

— De aici nu văd prea bine. Ce este?

— Un minunat cap de bivoli mort acum pe puțin o lună.

Mara Bu clipi, ceea ce la el era semn de mare satisfacție, și spuse:

— Păi, s-auzim despre ce e vorba.

Șacă Luț era copleșit de-a binelea de durere. Printre gemete și văicăreli, povesti că, îndrăgostit fiind de o anume Gi Răfița, o fată de familie foarte bună, când se hotărâse să-i ceară mâna, i se răspunsese că Gi Răfița nu se va căsători nici în ruptul capului cu unul ca el, din a cărui blană emana o duhoare pestilențială. La auzul protestelor cum că blana lui era faimoasă pentru mirosul frumos, Gi Răfița îi răspunsese:

— Lasă să-ți crească un gât lung ca al meu. Abia atunci, când vei ajunge în vârful copacilor, acolo unde sunt florile cele mai înmiresmate și frunzele cele mai fragede, vei înțelege ce înseamnă un miros frumos. Cine ți-a spus că blana ta miroase frumos?

Șacă Luț răspunsese ingenuu:

— Mami. Mereu îmi spune: puiule, ce frumos miroși!

La care Gi Răfița:

— Mda, păi și ea miroase într-un hal... Așchia nu sare departe de trunchi!

Șacă Luț isprăvi această poveste întrebând neliniștit:

— Mara Bu, tu, care le știi pe toate, ia spune-mi: e adevărat că miros urât? E adevărat că put?

Mara Bu reflectă îndelung. În cele din urmă, zise:

— Întoarce-te peste o săptămână. Și amintește-ți să mai aduci un plocon. Dar ceva cu mai multă carne decât un cap de bivol. Poate niște mațe.

Șacă Luț, punctual, reveni după o săptămână și, pentru început, depuse la picioarele baobabului o încâlcitură de mațe, rinichi, ficăți, spline și așa mai departe, care, după cum arătau, trebuie să fi fost scoase din corpurile respective cel puțin cu zece zile înainte. Mara Bu își arată satisfacția umflându-și gușa de sub cioc, apoi spuse:

— Dragă Șacă Luț, cazul tău e unul serios, dintre acelea pe care noi, înțelepții, le numim cazuri de confuzie nazală. Nu mai ești sigur de nimic, aduhmeci ceva și ți se pare că simți un parfum; după o clipă revii ca să aduhmeci același lucru și ți se pare că simți o duhoare. Un caz serios, dar care nu trebuie să te alarmeze, pentru că toate se rezolvă. După cum spun diverși autori: fiecare cioară își laudă puiul; *de gustibus non est disputandum*; fiecare cu gusturile sale; *tot capita, tot sententiae*; pentru unii mumă, pentru alții ciumă; frumos e ce-ți place; câte bordeie, atâtea obiceie; pe scurt, totul e relativ și *omnia munda mundis*, prin urmare, nu există reguli, norme, legi, fiecare cu ale lui și Domnul cu toții.

Șacă Luț, copleșit de potopul acesta de proverbe și zicători, era dezorientat:

— Mă rog, dar eu ce să fac?

Mara Bu răspunse:

— Iată părerea mea: acolo unde se află un cimitir, o groapă de gunoi, unde se depozitează resturile, unde sunt mizerii, mlaștini și mocirle, mirosul tău e ca un parfum. În schimb, acolo unde sunt preria și pădurea, mirosul tău e o duhoare. Ca să-ți dau un exemplu: Gi Răfița, care locuiește în prerie, dacă intră pe teritoriul tău, trebuie să accepte să fie socotită un animal puturos. Același lucru se întâmplă cu tine dacă intri pe teritoriul ei.

Șacă Luț întrebă:

— Și tu, Mara Bu, tu unde te plasezi?

Mara Bu răspunse grav:

— Nici coala, nici dincolo, ci deasupra.

— Deasupra?

— Da, deasupra.

Șacă Luț se tângui dintr-odată:

— Toate astea or fi și adevărate; dar eu vreau să mă însor. Simt nevoia să am pe cineva alături de mine pe viață. Vreau să mă însor.

Mara Bu răspunse:

— Ia-o ușurel, nimic nu se face peste noapte, graba strică treaba, cu graba mai mult pierzi. Mă rog, dacă părinții tăi îmi promet un plocon așa cum trebuie, primesc să le fac o vizită și să discut cu ei problema căsătoriei tale.

Șacă Luț sugeră:

— Și n-ai putea să faci în așa fel încât Gi Răfița să se răzgândească?

— Nu, asta nu. E dovedit că cine se aseamănă se adună și că ce ți-e scris în frunte ți-e pus. Lasă-i să se îngrijească de-asta pe-ai de se pricep mai bine decât tine. Și-apoi, ce să faci tu cu Gi Răfița? O leneșă care-și petrece vremea păscând pe-acolo pe sus, când e atâta iarbă bună aici, jos!

Pe scurt, Mara Bu, după ce i se făgădui că va fi răsplătit cu un leș putrezit atât cât trebuie, se duse, cu pas grav și măsurat, în vizită la părinții lui Șacă Luț, în vizuina lor, și se tot sfătui cu ei. Drept urmare, părinții lui Șacă Luț îi vizitară, la rândul lor, pe părinții unei anumite Hi Ena, o fată cam de la țară și mai din topor, dar bine făcută și nemofturoasă.

Șacă Luț se întâlni cu ea, o adulmecă bine și o găsi pe gustul său. Se logodiră și începură să iasă împreună noaptea ca să scotocească prin gunoaie. În cele din urmă, sosi și ziua nunții.

Cele două familii organizară o ceremonie grandioasă; la cununia săvârșită de părintele Fur Nicar la groapa de gunoi veni o mulțime de lume. Nașii din partea mirelui erau Vul Tur și Mara Bu însuși, iar din partea miresei, Cai Man și Pa Sărea Secretar. Printre cei prezenți se remarcău foarte mulți Scara Bei, dintre aceia care rostogolesc în sus și-n jos, pe dâmburi și prin gropi, cocoloașe mari de bălegar.

Groapa de gunoi unde avea loc ceremonia nupțială se învecina cu o splendidă pădure de acacia, care, potrivit împărțirii lui Mara Bu, făcea parte din teritoriul care acum îi era interzis lui Șacă Luț. Exact aici locuia Gi Răfița cu întreaga sa familie. Și, chiar în timpul ceremoniei, ridicându-și privirea spre pădure, Șacă Luț zări, sus de tot, pe jumătate ascuns în frunzișul cel mai înalt al copacilor, căpșorul Gi Răfiței, care urmărea cu atenție ce se petrecea la groapă. Strângea între

dinți o floare albastră și nu-și lua ochii de la Șacă Luț și de la mireasa lui. Atunci, pe Șacă Luț îl sfredeli o durere surdă și nu-și putu ascunde un geamăt trist. Hi Ena îl întreabă în șoaptă ce-a pățit.

— Nimic, răspunse Șacă Luț, nu-i nimic, mă strânge pantoful.

*Potop,
sfârșitul lumii
et cetera...*

Acum trei miliarde de ani, un anume Bronto Zaur, un individ vestit pentru pesimismul său, bombăni văzând norii cum se adună:

— Te pomenești că azi îi trage o ploaie! Ia să-mi iau eu umbrela.

Nu se înșela. Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic se săturase de lumea pe care tot el o crease; hotărâse s-o distrugă din temelii și s-o reconstruiască mai modernă și mai actualizată. Ca să distrugă lumea, Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic dispunea de două mijloace: apa și focul. Cu cea dintâi le putea scufunda pe toate, cu cel din urmă le putea arde. În ambele cazuri, rezultatul ar fi fost același: nimic și nimeni n-ar fi supraviețuit.

Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic era un tip foarte nehotărât. A cumpănit avantajele și dezavantajele apei și ale focului și n-a ajuns la nici o concluzie. Atunci a apelat la un consilier secret al lui, pe care îl chema Înthâm-Plarea. Acesta i-a dat un sfat excelent:

— Hotărăște cum va fi sfârșitul lumii dând cu banul: cap sau pajură.

Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic a fost de acord. A luat o monedă și a aruncat-o în aer. A căzut cap, adică apă. Atunci, Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic, luând furtunul cu care uda grădina, spuse:

— O să țin furtunul ăsta peste lume până o să înceapă să mă doară brațul. Să zicem, vreo patruzeci de mii de ani. Vreme de patruzeci de mii de ani va ploua peste lume. Iar

ploaia asta se va numi Po-Thop, ceea ce pe limba noastră înseamnă „A tunat pân’ a plouat“.

Într-adevăr, a plouat patruzeci de mii de ani, adică ploaie, nu glumă, și întreg pământul a fost acoperit cu un strat de apă. Toți s-au înecat: și plantele, și animalele, și oamenii. S-a înecat și Bronto Zaur, deși își luase umbrela lui cu dungi roșii și albastre. După ce au trecut patruzeci de mii de ani, pe Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic l-au apucat crampele la brațul cu care ținea furtunul, așa că l-a pus jos, iar Po-Thopul a luat sfârșit. Dar ce să facă cu atâta apă? Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic a avut o sclipire de geniu: va pune pești în ea. Zis și făcut. A creat peștii după cum urmează: îi sufla afară din gură ca pe niște norișori de fum, îi înhăța din zbor și le spunea:

— *Tu vei fi ton.*

— *Tu vei fi anghilă.*

— *Tu vei fi calcan.*

— *Tu vei fi merluciu.*

— *Tu vei fi chefal.*

...Și așa mai departe.

După ce a creat peștii, Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic, care, după cum ați înțeles deja, era foarte capricios, nu s-a mai gândit la lume și s-a luat cu altele.

Au trecut câteva miliarde de ani, marea era plină de pești și pe lume nu era decât mare. Peștii dădeau din coadă, înotau, se mâncau unii pe alții, pe scurt, se purtau ca niște pești ce se aflau. Unii erau foarte mari, ca Ba Lena; alții, foarte mici, ca Sar Dina. După cum se știe, în general peștele este un animal lipsit de energie, mut, fără imaginație; într-un cuvânt, plicticos. Însă peștii ăștia plicticoși se plictiseau să tot fie pești. În cele din urmă, au trimis o solie la Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic. Acesta i-a lăsat să aștepte puțin, vreo două milioane de ani. Într-un târziu, i-a primit:

— Ce-i cu voi, care-i baiul?

— Baiul e că ne plictisim.

Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic le-a răspuns:

— Vă plictisiți pentru că sunteți plictisitori.

— Ba nu, ne plictisim pentru că stăm mereu aici, sub apă.

— Ce nu vă place la apă?

— Mai întâi, e udă: sub apă e o umezeală teribilă. Apoi, e întunecată: așa de întunecată, că nu ne vedem și ne ciocnim întruna unii de alții. În sfârșit, e rece: îngheți de-a binelea. Ba Lena, care înoată cu capul deasupra apei, ne spune că deasupra mării este cerul și că pe cer se înalță soarele, care e cald, luminos și uscat. Păi, vrem și noi la soare!

Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic s-a scărpinat în cap, a oftat, s-a gândit. Într-un târziu, a spus:

— Treacă de la mine. Soarele va evapora jumătate din mare și se vor ivi continentele. Cine va dori să rămână sub apă se va numi „pește“ în continuare. Cine va alterna apa și uscatul se va numi „amfibian“. Iar cine va trăi doar pe uscat se va numi „mamifer“. Așa e bine? Și-acum, lăsați-mă în pace. Nu vreau să mai știu de pământ cel puțin un miliard de ani.

Și așa s-a și întâmplat. Soarele a evaporat jumătate din mare, s-au ivit continentele, mulți pești s-au dus să trăiască pe uscat, mulți au rămas sub apă, mulți alternau apa și uscatul. Printre aceia care trăiau pe uscat se găseau și niște animale numite Oa Meni, pe care, din cine știe ce capriciu, Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic îi crease goi. Da, da, goi-goluți. Animalele acestea goale s-au săturat și ele și au trimis o solie la Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic. Iată cum s-a desfășurat dialogul:

— Ne e frig, dă-ne solzi ca amfibienilor sau blană ca mamiferelor!

— Ba nu, v-am făcut goi și așa trebuie să rămâneți.

— Păi, de ce?

— Fără vreun motiv anume. Uite-așa și basta!

— Fă măcar soarele mai cald!

Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic a trebuit să recunoască: era o cerere rezonabilă. Și-a strecurat mâna mare în spatele soarelui și i-a răsucit cheița. Îndată, soarele a devenit de două ori mai cald. Atât de cald, încât în jurul ecuatorului au murit plantele, animalele și toate câte erau pe-acolo și s-au format deșerturile, adică niște întinderi imense de nisip învăpăiat în care nu rezistau decât Șer Pii, Scor Pionii și, firește, Oa Menii.

Au mai trecut câteva miliarde de ani. Și iată că Oa Menii au trimis altă solie la Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic, care de data asta i-a primit foarte prost dispus:

— Acum ce mai vreți?

— Vrem mai mult soare!

— Cum, nu vă ajunge cât e?

— Nu, pentru că în deșert este o grămadă, dar la poli mori de frig. Vrem soare peste tot!

Însă, de data asta, Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic n-a mai cedat. Făcuse pământul cu poli pentru că așa voia și nu avea de gând să-l schimbe. Prin urmare, le-a răspuns:

— Am făcut o lume echilibrată: atâta apă, atâta uscat și atâta gheață. Așa că nu vă mai dau nici un pic de soare!

— Te rugăm din suflet, Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic, dă-ne mai mult soare!

— Nici un soare. Dacă v-aș da, celelalte planete ar protesta. Că-n Univers nu sunteți numai voi, ăștia de pe Pământ.

— Și noi ce ne facem?

— Descurcați-vă!

Exact în clipa aceea, Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic a fost chemat pentru o treabă de maximă urgență: Plu-Tho, o planetă micuță, stătea să cadă. O să întrebați: unde stătea să cadă? Păi, stătea să cadă așa cum cade un fruct dintr-un pom: pe jos. Trebuia prins și pus la locul lui. Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic a ieșit în grabă, iar solii au rămas singuri. Atunci, șeful spuse:

— Știți ce-i de făcut? Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic lipsește, haideți să mergem în spatele soarelui, să-i întoarcem un pic cheița și să plecăm. El n-o să observe nimic, iar noi o să avem mai mult soare.

Zis și făcut. Solii s-au dus în spatele soarelui, iar șeful a întors cheița pe jumătate. Însă, din păcate, din solie făcea parte și o fată, pe care o chema Femeia. Aceasta locuia la Polul Nord și le invidia pe fetele de la Ecuator, care umblau despuiate, pentru că la Ecuator este soare berechet. Așa că Femeia se gândi: „Abia a răsucit cheița pe jumătate: e prea puțin, va trebui să umblu îmbrăcată, chiar dacă o să port haine subțiri. Dar eu vreau să umblu goală, goală pușcă. Sunt

frumoasă, vreau să mă vadă toată lumea goală și să mă admire“. Așadar, în timp ce solia ieșea, Femeia s-a întors și a mai răsucit o dată cheița din spatele soarelui. S-a răzgândit și, temându-se că nu este de-ajuns, a mai întors cheița pe jumătate. Apoi, bucuroasă peste măsură, a alergat și i-a ajuns din urmă pe soli.

Și-atunci, ce să vezi, din soare a țâșnit o rază teribil de arzătoare, ca o sabie lungă de foc. Aceasta a lovit într-o clipită Pământul și-a pârlolit totul în cale: apa, gheața, orice făptură vie, plantele, animalele, peștii, amfibienii. A pârlolit până și aerul. Și din Pământ n-a mai rămas decât o piatră înnegrită și arsă. Veți întreba: „Și ce s-a ales de Oa Meni?“. Au ars și ei, cu tot cu Femeia care, cu vanitatea ei, provocase dezastrul.

Când Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic s-a întors acasă, a privit în jos și a văzut că Pământul era negru tot, ca un tăciune stins. S-a dus în spatele soarelui și a văzut că cheița fusese întoarsă de două ori: o nebunie! Atunci a spus:

— Gata cu Pământul ăsta. Piatră l-au făcut, piatră să rămână.

Dar apoi s-a răzgândit. Și-a spus că Pământul fusese prea frumos ca să nu-l facă la loc; atunci a luat furtunul și...

Așa că a fost din nou Po-Thop, iar pământul, scăldat în ploaie, a început să sfârâie și să fumege ca un fier încins cufundat în apă. Apoi marea l-a acoperit. Și în mare erau peștii.

După un miliard de ani, peștii s-au plictisit să fie pești și au trimis o solie la Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic ca să-l înștiințeze că se plictiseau în apă și voiau soare. Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic le-a spus: „Vă plictisiți pentru că sunteți plictisitori!“. Restul poveștii îl cunoașteți. Somn ușor și noapte bună!

*Fără pantaloni
și fără
comunicare*

Ce ți-e și cu visurile astea! Can Gur, un tip despre care e puțin spus că-i ciudat alcătuit din punct de vedere fizic (două lăbuțe dinainte minuscule, atârdate pe piept, două lăboaie dinapoi enorme, chircite îndărăt), își dorea mai mult decât orice altceva pe lume o pereche de pantaloni. În vreme ce se învârtea prin deșertul australian, în căutare de fructe și frunzulițe, văzuse doi Oa Meni cu pantaloni; și îi venise o toană să aibă și el o pereche, cu toate că, evident, conformația picioarelor lui era diferită.

Acum, acești doi Oa Meni care purtau pantaloni căutau aur, ce se găsea din belșug în nisipul și printre pietrele din deșert. Dar Can Gur, care era și neștiutor, nu doar naiv, n-avea habar ce-i aurul; îi vedea pe cei doi Oa Meni culegând pietre și era convins că sunt obișnuitele pietre lipsite de valoare, pe care, dintr-un motiv necunoscut, cei doi le colecționau ca pe niște nestemate.

În una dintre aceste zile, Can Gur asistă la următoarea scenă: o grămadă mare de pietre era adunată sub un copac. Cei doi Oa Meni păreau că împart grămada în două părți egale. Apoi, unul dintre ei se aplecă să culeagă o piatră care se rostogolise puțin mai încolo, iar celălalt îi trase iute în cap o lovitură cumplită de topor, omorându-l pe loc. Îngrozit, Can Gur se gândi: „Ia uite ce e în stare să facă un O M pentru o pereche de pantaloni!”. Firește, se înșela din cauza fixației sale pentru respectivul articol de îmbrăcăminte. Într-adevăr,

asasinul nu se atinse de pantalonii mortului, ci săpă o groapă în care-l îngropă cu tot cu haine și cu ce mai avea; apoi puse pietrele în două desagi, le încarcă pe un catâr și porni la drum.

Tot umblând de unul singur prin deșert, Can Gur își luase obiceiul de-a gândi cu voce tare, ceea ce era un mod de a-și ține tovărășie. Și de data aceasta se gândi, sau, mai bine zis, își spuse:

— Oa Menii apreciază enorm pietrele din deșertul nostru. Mult mai mult decât pantalonii. Bun, păi acușica îmi umplu punga mea naturală cu pietre din astea, mă duc să le ofer Oa Menilor și în schimbul lor le cer o pereche de pantaloni.

Can Gur credea că e singur în timp ce gândea așa cu voce tare; dar abia terminase de vorbit, când două râsete batjocoritoare răsunară deasupra capului său. Ridică ochii și văzu, cocoțați pe o cracă dintr-un copac, doi cumetri cunoscuți: Papa Gal și Cerco Pitec. Amândoi se prăpădeau de râs, evident, pe seama lui. Jignit, întrebă:

— Auziți, voi râdeți de mine?

Papa Gal răspunse cu aer indiferent:

— Râdeam de unii care pretind că știu ce-i pe lumea asta, când de fapt...

— Nu cumva de mine e vorba?

— Ba chiar de tine.

— De ce?

— Pentru că te înșeli cu privire la Oa Meni. Nu-ți dai seama că în felul ăsta n-o să capeți niciodată pantaloni.

— Niciodată, îi ținu isonul Cerco Pitec.

— Ia lămuriți-mă, că dacă nu...

Cerco Pitec făcu o tumbă și spuse:

— Scumpul meu Can Gur, ai dreptate, Oa Menii, cine știe din ce pricină, apreciază foarte mult pietrele noastre. Dar spune-mi cum o să faci, odată ajuns printre ei, să le explici ce vrei? Ei o să creadă, de pildă, că vrei să le faci cadou pietrele și o să le ia, mulțumindu-ți eventual, dar n-o să-ți dea nimic în schimb.

Asta îi pică prost lui Can Gur. Se gândise la toate, mai puțin la faptul că îi era pur și simplu imposibil să se facă înțeles de Oa Meni. Se scărpină în cap, oftă, apoi îi spuse lui Cerco Pitec:

— Tu ești deștept, spune-mi ce să fac.

Cerco Pitec își luă un aer grav și atotcunoscător:

— Știi cum fac Oa Menii ca să se înțeleagă între ei?

— Nu.

— Se folosesc de un sunet pe care îl scot și care nu e nici behăit, nici nechezat, nici muget, nici strigăt, nici grohăit, nici răget, nici lătrat și nici un alt sunet pe care îl scoatem noi, animalele, ci este toate aceste sunete la un loc și încă ceva pe deasupra.

— Și cum se numește acest sunet al lor?

— Se numește Cuvânt.

— A, Cuvânt!

— Și asta nu-i totul. Pe lângă Cuvânt, Oa Menii se înțeleg prin mișcările mâinii și în general ale întregului corp. Aceste mișcări ei le numesc Gest.

— Cuvânt și Gest: ce frumos! Și-atunci?

— Atunci trebuie să te lași pe mâna cui știe ce este Cuvântul și a cui știe ce este Gestul.

— Adică?

Papa Gal, pierzându-și răbdarea, țipă:

— Pe mâna noastră, Can Gur, a mea și a lui Cerco Pitec, pentru că eu știu ce este Cuvântul, iar Cerco Pitec știe ce este Gestul.

Can Gur încă nu era prea convins:

— Păi, dovediți-mi că știți să folosiți Cuvântul și Gestul.

În acest moment al povestirii noastre, trebuie să știți că Papa Gal petrecuse mulți ani închis într-o colivie, la o familie cu patru copii deosebit de gălăgioși. Cât despre Cerco Pitec, stătuse multă vreme într-o cușcă la grădina zoologică și niște băieți prost-crescuți își petreceau vremea strâmbându-se și scălbâmbându-se ca să-și râdă de el. Apoi, Papa Gal și Cerco Pitec izbutiseră să scape, iar acum, în deșert, își dădeau aere că-i cunosc pe Oa Meni mai bine decât oricine altcineva.

Papa Gal strigă:

— Atenție, acum o să auzi Cuvântul.

Se umflă tot, se întinse în sus și strigă:

— Cretinule, prostule, imbecilule. Tâmpitule, tâmpitule, tâmpitule!

Can Gur întrebă:

— Țsta e Cuvântul?

— Se înțelege.

— Să vedem și Gestul!

Cerco Pitec se lansă cu viteză, din cracă în cracă, până în vârful copacului. De acolo, triumfător, făcu acel gest foarte vulgar, de batjocură, care constă în a pune mâna stângă pe antebrațul mâinii drepte. Can Gur întrebă:

— Țsta e Gestul?

— Exact!

Can Gur se scărpină din nou în cap și spuse:

— Fără doar și poate, voi chiar știți ce e Gestul și ce e Cuvântul. Haideți să ne hotărâm, că eu vreau mult de tot o pereche de pantaloni. Ce-mi cereți ca să mă însoțiți la Oa Meni?

Papa Gal strigă:

— Eu aş vrea o cămaşă. Eventual una brodată.

Cerco Pitec răspunse la rândul lui:

— Şi eu, o pereche de chiloţi cu buline albastre şi roşii.

— De ce cu buline?

— Dacă porţi aşa ceva, eşti mai bărbat!

— Aha, înţeleg.

Bun. În ziua hotărâtă, Can Gur îşi umplu marsupiul cu o grămadă de pietre obişnuite şi porni la drum topăind. Papa Gal zbura deasupra capului său; alături, pe cărare, Cerco Pitec făcea tumbe.

Iată şi satul Oa Menilor, adică al căutătorilor de aur, alcătuit din corturi şi barăci. Tocmai în ziua aceea, pe o sfoară întinsă între doi pari atârnavă la uscat nişte pantaloni, câteva cămăşi şi o grămadă de chiloţi. Unul dintre căutătorii de aur stătea în faţa cortului său şi spărgea lemne cu toporul. Can Gur, bine-crescut cum era, se apropie, tuşi ca să-i atragă atenţia şi apoi răsturnă pe jos toate pietrele acelea fără valoare cu care-şi umpluse marsupiul. O Mul rămase cu gura căscată de mirare. O chemă pe soţia lui , care gătea în cort, şi strigă:

— Ia uite la lighioana asta: mi-a răsturnat aici o grămadă de pietre şi acum mă fixează de parcă ar vrea ceva de la mine.

Bănuitoare, soţia îl avertiză:

— Fii atent! Cangurii trag nişte pumni teribili!

Can Gur aşteptă puţin; apoi se întoarse spre Papa Gal şi-i spuse:

— Hai, bagă Cuvântul!

Papa Gal zbură pe deasupra capului O Mului şi strigă:

— Cretinule, prostule, imbecilule. Tâmpitule, tâmpitule, tâmpitule!

O Mul strigă, înfuriat:

— Da' ce-ți veni?

Can Gur, foarte mulțumit și plin de speranță că-și va căpăta pantalonii, îi spuse lui Cerco Pitec:

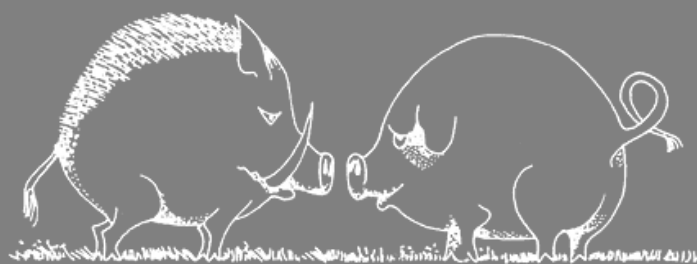
— Acum e rândul tău. Hai, fă Gestul!

Cerco Pitec se vâri chiar sub nasul O Mului și, cu antebrațul îndoit, făcu gestul acela vulgar, de batjocură.

Ce să facă O Mul? Se aplecă, înșfacă o măciucă și se apucă să-i croiască. Mai întâi pe Can Gur, căruia îi frânse una dintre lăbuțele dinainte. Apoi pe Papa Gal, zdrobindu-i jumătate de aripă. Și, în fine, pe Cerco Pitec, care-și luă pe spinare câteva măciuci, mai-mai să rămână fără suflare. Cei trei o luară iute la goană, altminteri O Mul, furios, i-ar fi omorât. Și fugiră, fugiră întruna, până în deșert.

Prin urmare, Can Gur a rămas fără pantaloni, Papa Gal – fără cămașă și Cerco Pitec – fără chiloți. Dar, mai cu seamă, s-a ales praful de comunicarea dintre Oa Meni și Ani Male.

*Visele
mamei
nasc
monştri*

Cu câteva miliarde de ani în urmă, totul era mult mai simplu decât astăzi și încă te mai puteai duce la mama Na Tura ca să-ți expui plângerile cu privire la modul în care ea crea orice pe lume. Mama Na Tura era o namilă de femeie, atât de mare încât, dacă cineva se urca pe capul ei, nu reușea să-i vadă picioarele nici măcar cu un ochian bun; stătea întinsă pe o câmpie nesfârșită, având drept pernă un munte și drept așternut un deșert; ea crea lumea visând. Dar visele ei nu erau ca ale noastre, pe care, odată treziți, adio, nu ni le mai amintim; visele mamei Na Tura deveneau pe loc realitate. De pildă: într-una din zilele acelea, mama Na Tura a visat un animal ciudat de-a binelea: un fel de umbrelă care mergea pe patru picioare, cu un cap și o coadă. Și iat-o îndată, gâfâind din greu în poala mamei Na Tura, pe caraghioasa Țes Toasa. Vreți să știți de ce-a visat un astfel de animal? Pentru că cineva venise să-i spună că ar fi bine să creeze un animal care, când ploua, să se poată adăposti fără să se bage într-o grotă sau într-o crăpătură. Asta ca să înțelegeți că mama Na Tura avea o fire afectuoasă și îndatoritoare, așa cum se cuvine să aibă o mamă.

Doar că, într-o zi, o delegație de Purce Luși, după ce-a urcat multe ore, a ajuns în vârful muntelui de care mama Na Tura își proptea capul. Șeful soliei, băgându-se sub urechea colosală, a urlat din toți rărunchii: „Mamă! Mamă! Mamă!”. Mama Na Tura a ridicat o pleoapă mare cât o cupolă, cu gene

groase ca trunchiurile de copaci, descoperind pupila verde-albăstruie ca un lac, și a întrebat galeș:

— Ce s-a întâmplat, drăguțule? Spune-i mamei ce-ai pățit.

La această întrebare afectuoasă, Purce Lușul a răspuns:

— După cum știi, noi, Purce Lușii, suntem o comunitate pașnică, în care toți ne bucurăm de aceleași drepturi și avem aceleași îndatoriri. Dar de la o vreme nu mai e așa.

— Adică?

— Adică unii dintre noi, nu știm dacă din voința ta sau din întâmplare, s-au schimbat și, ne pare rău s-o spunem, nu în bine: pielea delicată și trandafirie s-a acoperit de peri negri; din gură ies niște dinți ascuțiți și încovoiați pe care e greu să nu-i numești colți. Indivizii ăștia, care și-au luat numele de Mis Treți, sunt violenți și samavolnici și, datorită colților, au instaurat o adevărată tiranie în care ei poruncesc, iar noi trebuie să ne supunem. Mamă Na Tura, fă ceva!

Mama Na Tura a obiectat:

— Eu chiar vă creasem pe toți la fel. Ce poveste mai e și asta? E adevărat ce spuneți?

Purce Lușii au asigurat-o în cor că asta era adevărul. Mama Na Tura a reflectat, a oftat, apoi a spus:

— Colții ăia mă fac să mă gândesc că am avut un vis așa, mai urât, ceva ca un coșmar. Știți, uneori îmi cade greu mâncarea și atunci mi se poate întâmpla să visez monștri. Cum să-l numești altfel, dacă nu monstru, pe un Purce Luș din gura căruia ies doi colți?

— Așa zicem și noi! au exclamat Purce Lușii.

— Și-apoi, a continuat mama Na Tura, asemenea creaturi samavolnice și sângeroase contrazic complet ideea mea despre Creație, în care ar trebui să domnească rațiunea.

Purce Lușii nu mai auziseră niciodată de rațiune. Au întrebat în cor:

— Rațiune? Ce mai e și asta?

Mama Na Tura a răspuns:

— E ceva, să zicem, ca sarea în bucate. De obicei nu uit niciodată să pun câte un vârf de cuțit de sare în fiecare animal pe care îl visez. De-acum înainte o să pun câte un pumn. De altfel, de ceva vreme mă muncește dorința ascunsă de-a aduce pe lume un animal mai degrabă complicat, care ar trebui să fie înzestrat cu rațiune într-o măsură mai mare decât celelalte. Acum, la cină, o să am grijă să mănânc ceva ușor, apoi o să dorm zdravăn și cred că de data asta o să visez acel animal foarte rațional care, printre altele, vă va scăpa de Mis Treții cei răi. Așa că, dragi Purce Luși, întoarceți-vă cu încredere acasă, lăsați totul în grija mamei voastre care vă iubește și veți vedea că toate o să se rezolve cu bine!

Firește, Purce Lușii s-au retras îndată, plini de recunoștință și de o teamă respectuoasă, căci mama Na Tura, în acele vremuri îndepărtate, își pierdea ușor răbdarea: niște animale mari, numite dinozauri, care veniseră cam prea des să-și prezinte plângerile (ar fi vrut să fie mai mici și mai puțin proaste) fuseseră nimicite până la ultimul; totuși, înainte de asta mai trăiseră încă cinci sute de milioane de ani, o nimica toată. Purce Lușii au plecat și, o vreme, să zicem șapte sau opt sute de milioane de ani, nu s-a întâmplat nimic. Mama Na Tura, după cum făgăduise, luase o cină ușoară: doar unul sau doi vulcani cu toată lava, udați cu un râu potrivit; iar acum dormea dusă. Doar o dată la două sau la trei secole scotea un oftat sau se întorcea pe-o parte. Dar ce înseamnă să fii mama Na Tura! Oftaturile acelea au creat vânturile care mai bat și în

zilele noastre; cât despre întoarcerea pe-o parte, de fiecare dată când se întâmpla așa ceva, un cutremur schimba pe undeva fața Pământului.

A sosit în sfârșit și ziua trezirii. Era o zi perfectă, dimineața devreme, cu cerul de cel mai pur albastru cu nuanțe încă roz; fără adiere de vânt; cu un soare blând, o lumină limpede, cu copacii mai verzi și florile mai colorate ca niciodată. Mama Na Tura s-a trezit, s-a ridicat într-un cot și abia a apucat să vadă, la capătul deșertului pe care stătea întinsă, două mici siluete care se îndepărtau ținându-se încrezătoare de mână: un bărbat și o femeie. Mergeau doar pe două picioare; mama Na Tura s-a gândit că de data asta își visase capodopera. Mulțumită, a urmărit cu privirea cele două siluete care, împresurate de lumină, se îndepărtau tot mai mult și în cele din urmă au dispărut. Apoi s-a întors pe-o parte și a adormit din nou.

Somnul a durat puțin: doar un miliard de ani.

A deschis ochii, a auzit vag niște voci, s-a răsucit: iată, jos, la poalele munților care îi serveau drept pernă, aceeași solie de Porce Luși. Mama Na Tura a întins mâna, a luat unul între două degete și l-a ridicat la înălțimea ochilor ei. Apoi a întrebat:

— Ia te uită, tot voi. Cum merge treaba?

Și acela a răspuns:

— Foarte bine, nici că se putea mai bine. Ai visat lucrul potrivit la momentul potrivit.

— Adică?

— Au venit niște Porce Luși întru totul la fel ca noi, la fel de trandafirii, de gingași, de dulci și inofensivi, atâta doar că noi mergem în patru labe, iar ei, în două; ne-au dus departe de

detestabilii Mis Treți, într-un loc minunat, în care nu ne lipsește nimic, absolut nimic, ca să fim fericiți.

— Și cum e locul ăsta? a întrebat mama Na Tura, curioasă.

— Sunt niște barăci cu un singur etaj, cu despărțituri în care poate locui o familie întreagă. Purce Lușii cu două picioare se îngrijesc să nu ne lipsească nimic. La ore fixe, ne servesc o masă gustoasă, alcătuită din tărate, ghinde și o zeamă delicioasă, plină din belșug cu mere putrezite și cartofi stricați. Apoi ne spală pe toți cu furtunul. Ne îngrijesc bine, ce mai tura-vura: totul sclipește de curățenie. Închipuie-ți, ca să nu cădem pe trepte, când ieșim din baracă și ne plimbăm pe-afară, au construit până și o platformă înclinată pe care să nu alunece copitele noastre.

Mama Na Tura a comentat mulțumită:

— Bun, bun, cred că de data asta am visat cel mai rațional animal din câte am adus pe lume. Acum, copii, mi-e somn și vreau să mă odihnesc puțin. Dar să mă țineți la curent. Întoarceți-vă, să spunem, peste vreo mie de ani. Noapte bună.

A trecut o mie de ani. Mama Na Tură s-a trezit, s-a întins și, ce să vezi, s-a pomenit nas în nas cu același Purce Luș, care-a urlat îndată, ca ieșit din minți:

— Mamă, ne-au trădat, ne-au trădat!

— Ce vrei să spui?

— Ființele acelea pe care le-am numit Purce Luși pe două picioare sunt niște monștri, sunt adevărați monștri. Se poartă bine cu noi, ne țin curați și ne hrănesc, ne îngrașă; dar știi de ce?

— Nu, de ce?

— Ca să ne mănânce. La un moment dat, când suntem grași atât cât trebuie, ne leagă de picioare pe un fel de bandă care

se mișcă. Banda se deplasează cu un zgomot cumplit, iar ei, pe rând, ne înjunghie, ne scurg sângele, ne taie, ne fac bucăți. Nu insist asupra modului în care sunt pregătite apoi aceste bucăți; îți spun doar că suntem transformați în lucruri pe care, se pare, ei le numesc cârnați, șuncă, toבָּא, salam și așa mai departe, după acea parte a corpului nostru care este folosită: e cumplit! Și tu, care ne promisesesi că vei visa animalul cel mai rațional din întreaga Creație! Vai, el își folosește rațiunea ca să ne mănânce! Ba chiar ca să ne mănânce cu încuviințarea noastră! Vai, mamă, și tu ne-ai trădat!

Acum, poate veți vrea să știți cum a răspuns mama Na Tura acestui reproș plin de mâhnire și disperare. N-o să vă vină să credeți: n-a răspuns nimic. A luat între două degete Purce Lușul și l-a pus jos cu delicatețe, după care s-a întors pe partea cealaltă și a adormit la loc.

*Bravii pompieri
care mureau
de somn*

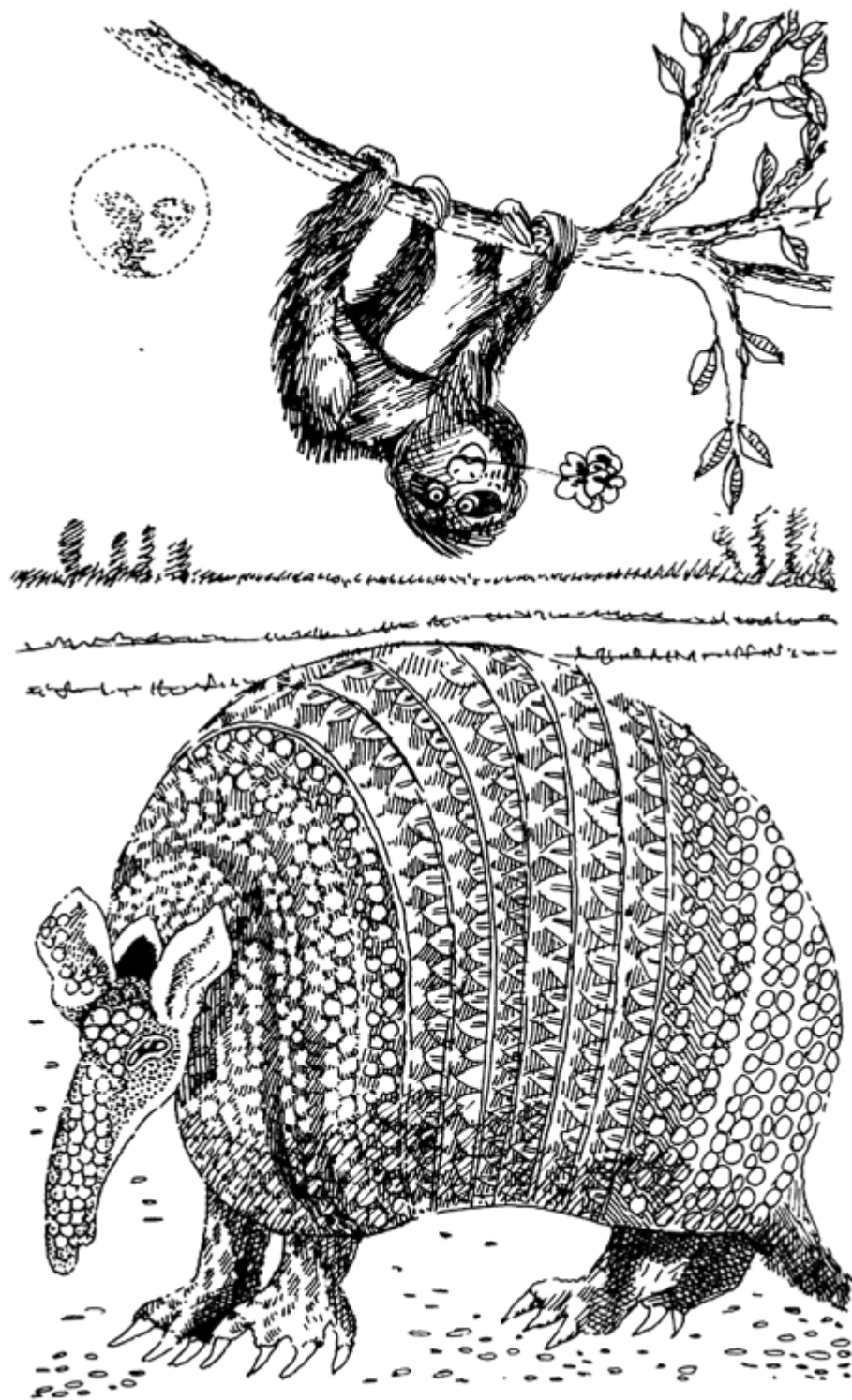
Cu un miliard de ani în urmă, într-o pădure din Brazilia, întrucât incendiile erau foarte frecvente (la urma urmei, o pădure nu este altceva decât un enorm depozit de lemn), fusese înființată o unitate de pompieri. Această unitate-l avea drept comandant pe un anume Le Neș, iar membrii săi erau diverși Pârși Mari, Mar Mote, Câr Tițe, Ham Steri și alte asemenea animale faimoase pentru înclinarea lor spre lene și somn. Să nu mă întrebați de ce fuseseră numite aceste animale în locul altora mult mai istețe și mai rapide decât ele: sincer, chiar nu știu. Un miliard de ani înseamnă multă vreme; cine știe cum stăteau, de fapt, lucrurile pe-atunci.

În una dintre acele seri, Le Neș, comandantul pompierilor, se pregătea de nani. Sărmanul nostru Le Neș dormise doar douăzeci de ore din douăzeci și patru și simțea că moare de somn. Acum, trebuie să știți că Le Neș dormea într-un mod caraghios: se atârna cu ghearele lungi ale celor patru labe ale sale de o cracă foarte înaltă și apoi adormea atârnat cu spina în jos și cu burta în sus. În poziția aceasta, Le Neș dormea de obicei douăzeci și trei de ore legate, în fiecare zi. Singura oră când era treaz și-o petrecea hrănindu-se cu flori și cu frunze pe care le smulgea din copacul în care stătea atârnat. Însă foarte adesea îi era atât de somn, încât ațipea mestecând, cu câte-o frunză și câte-o floare în gură.

De ce dormise Le Neș mai puțin noaptea aceea? Pentru că fusese chemat la un incendiu. Cineva îi strigase numele o

singură dată, iar apoi, nimic. Le Neș, crezând că nu auzise bine, așteptase trei ore să se confirme că fusese strigat, ceea ce nu se întâmplase. În cele din urmă se gândise că fusese o glumă (și în pădurile braziliene există neisprăviți care se distrează chemând pompierii fără nici un motiv, doar așa, ca să-i vadă dând fuga) și își luase poziția de somn pe care tocmai am descris-o, cu capul în jos și labelle în sus. Numai că, dintr-odată, copacul de care stătea agățat începu să se zguduie și să se clatine ca la cutremur. În timpul acesta, între o zguduitură și alta, o voce cavernoasă striga: „Le Neș, Le Neș!“.

Le Neș cunoștea această voce: era a lui Bari Bal, un urs mai curând mare ce, în pădure, ocupa postul cât se poate de delicat de mesager al corpului de pompieri, adică practic era ca telefonul nostru, primind apelurile de la locuitorii pădurii. Bari Bal era un tip foarte potolit: intra în hibernare prin octombrie și se trezea prin aprilie; toate acestea îi prejudiciuau grav meseria. Astfel, și în cazul lui Bari Bal, îți vine spontan, ba chiar irezistibil, să pui întrebarea: „De ce să încredințezi o însărcinare în care iuțeala este totul unui asemenea individ, care doarme buștean șase luni pe an?“. Și sunt silit să vă dau același răspuns: a fost acum un miliard de ani și asta e.

Le Neș, iritat că fusese strigat exact în momentul în care se pregătea să se culce, întrebă morocănos:

— Bari Bal, ce te-a apucat? Aproape că m-ai făcut să cad de pe cracă.

— E un incendiu foarte mare într-un loc numit Vise Plăcute.

Le Neș era cât pe ce să răspundă: „Și ce mă privește pe mine?“, când își aminti că e comandantul pompierilor și întrebă:

— Vise Plăcute, ce mai e și asta?

— Știi bine: e un copac de lux, cu piscină, golf, bowling, scări, sală de dans etc., etc.

— Ia zi-mi, tu m-ai strigat acum trei ore?

— Da, eu.

— Atunci, de ce n-ai insistat?

Bari Bal răspunse, puțin jenat:

— Păi, la un moment dat mi s-a făcut somn, știi, pe căldura asta, și am tras un pui de somn.

— Apropo, cine ți-a spus de incendiu? Să nu-mi zici că ai fost la Vise Plăcute, că nu te cred.

— Nici n-am fost. Mi-a spus Ta Tu.

— Ăla? Și-a văzut incendiul cu ochii lui?

— Cred că da.

— Unde e Ta Tu?

— S-a dus la culcare.

Le Neș ezită. Pe de o parte, glasul datoriei îi spunea că trebuie să se ducă neapărat să vadă ce se întâmplase la Vise Plăcute; pe de altă parte... ei, pe de altă parte, aproape că dormea. În cele din urmă, datoria învinse. Le Neș spuse:

— Păi, trebuie să mergem. Câți kilometri sunt până la Vise Plăcute?

— Cam o sută.

— Ca să vezi!

Astfel, după ce au tot tândălit și și-au tot întins lăbuțele, pompierii pădurii au pornit în marș să stingă incendiul care distrugea cel mai luxos complex de locuințe din Brazilia. Pe drum, așa cum se întâmplă când pompierii merg în grabă, din tufișurile pădurii se ițeau multe Câr Tițe, Pârși Mari, Mar Mote, Ham Steri, Veve Rițe și alte animale cunoscute drept somnoroase, înrolate și ele, cine știe de ce, pe post de pompieri în locul altora mult mai potrivite. Trupa se oprea din când în când într-un luminiș și, aproape pe loc, adormeau cu toții. Le Neș, în sufletul căruia se dădea o luptă între simțul datoriei și o puternică înclinație spre somn, încercă să le facă morală la jumătatea drumului:

— Oameni buni, vă dați seama că nu e momentul să dormim, ci să ne facem treaba? Că incendiile nu așteaptă, ci ard de capul lor? Că de-acum încolo practic trebuie să nu mai dormim? Strigați cu mine: trăiască veghea, jos somnul!

Așa a proclamat cu voce tunătoare; dar, cuprins de somn, la jumătatea frazei i se frânse în gură cuvântul „veghea”. Spuse:

— Ve..., și adormi dintr-odată, prăbușindu-se peste parapetul tribunei de la care vorbea.

Văzându-și comandantul sforăind de-a-n picioarele, toți pompierii, fără ezitare, i-au urmat exemplul. Ce-nseamnă să fii disciplinat!

Au dormit vreo două săptămâni și apoi și-au reluat drumul spre Vise Plăcute. În fiecare zi făceau o siestă lungă, care până la urmă aproape se lega de somnul de noapte, cu o singură oră sau puțin mai mult dedicată mersului. Firește, unii dormeau mai mult, iar alții, mai puțin. Unii dormeau cu un ochi

deschis; alții dormeau, nu se știe cum, mergând; în fine, Le Neș inventase un somn numai al lui: dormea pe bucăți. Adică, pe rând, pune la somn câte o parte a corpului, în timp ce restul rămânea treaz; de pildă, când o labă, când urechile, când coada, când gâtul, când spinarea, când burta. O să mă întrebați: și creierul? Nici de data asta nu știu să vă dau un răspuns precis. După cum am spus deja, toate astea se întâmplau acum un miliard de ani; și-apoi, cine poate ști ce se întâmplă în capul unui somnoros ca Le Neș, astăzi sau în trecut?

Bun, după ce au mărșăluit cam o lună, timp în care mulți alți pompieri, adică Mar Mote, Pârși Mari și Câr Tițe, s-au alăturat expediției, cu cine credeți că s-au întâlnit Le Neș și tovarășii săi într-un luminiș din pădure? Cu nimeni altul decât Ta Tu, presupusul martor ocular al catastrofei de la Vise Plăcute. Firește, cu toții s-au înghesuit în jurul lui, strigând:

— Ta Tu, spune-ne cum s-a întâmplat, spune-ne, spune-ne, tu ai fost acolo și ai văzut tot!

Iar Ta Tu a răspuns, candid:

— Eu, drept să vă spun, n-am fost la Vise Plăcute. M-a informat despre incendiu... M Elc.

La acest răspuns, toți au rămas consternați. Lui M Elc, un animal foarte încet, după cum știe toată lumea, cel mai probabil îi luase câțiva ani să parcurgă cei o sută de kilometri până la Vise Plăcute; așadar era clar că, atunci când pompierii lui Le Neș vor ajunge la locul dezastrului, incendiul va fi nu doar terminat, ci și uitat. Totuși, după cum spuse îndată Le Neș, trebuiau să se ducă oricum până acolo.

— Dacă nu pentru altceva, adăugă, măcar ca să le ducem bietelor vietăți rămase fără casă alinarea solidarității noastre.

Așa că și-au reluat drumul și, ca să nu mai lungim vorba, să spunem că, la câteva luni după întâlnirea cu Ta Tu, pompierii au ajuns în sfârșit la Vise Plăcute. Se așteptau să vadă spectacolul dezolant al unui incendiu descris drept dezlănțuit și total; în schimb, s-au minunat descoperind că nu mai era nici urmă de foc și că, în locul numeroaselor bungalouri elegante ale complexului de lux, acum se ridica o imensă împrejmuire pătrată, fără porți și ferestre, și cu un turn de pază la fiecare colț. Nu se vedea nimeni, nu se auzea nici un zgomot. Poate că, spuse Le Neș, vechii locuitori ai complexului stăteau închiși în pătratul acela enorm; dar nu se știa sigur.

Le Neș, încercând să-și revină din nedumerire, spuse:

— Au trecut cinci ani, este evident, au reconstruit complexul.

Bari Bal dădu glas sentimentului tuturor:

— Da' nu l-au reconstruit așa de bine. Era mult mai fain înainte. Zău!

Una dintre Mar Mote se băgă în vorbă:

— Înainte era chiar un vis plăcut. Acum parcă e un coșmar.

Ta Tu spuse împăciuitor:

— Tot mai bine decât nimic.

Le Neș rezumă situația în felul următor:

— Nu doar că au stins incendiul; dar clădirea a fost și reconstruită, fie și după moda actuală, despre care ar fi multe de spus. Dar, vorba proverbului: gusturile nu se discută. Lor le place, așa că noi nu putem decât să ne plecăm în fața voinței lor.

Glăsciorul unui Ham Ster strigă pe neașteptate:

— Cine v-a spus că le place? Ați vorbit cu cei care locuiesc înăuntru?

O obiecție corectă. Au fost trimise îndată ștafete să facă turul construcției și să-i întrebe, dacă se putea, pe locuitori. Le-a luat câteva zile, pentru că, după cum au spus mai apoi, poate din cauza gardului monoton, au adormit. În orice caz, degeaba au fost să întrebe: n-au găsit pe nimeni pe nici una dintre cele patru laturi ale împrejmuirii. Probabil că locuitorii, dacă existau, erau înăuntru. Dar, că tot veni vorba, cum reușiseră să intre?

Le Neș își scărpină creștetul și spuse:

— După mine, au construit peste ei. Așa cum un croitor coase haina pe client.

Aici, povestea se împotmolește. Ce vreți, astea-s povești de acum un miliard de ani! Unii spun că pompierii s-au împrăștiat și s-au întors la lungul lor somn din pădure. Dar alții spun că Le Neș ar fi rămas la Vise Plăcute, agățat de un copac din pădurea care înconjoară pe toate părțile imensa împrejmuire. Cufundat într-un somn nesfârșit, ar aștepta inevitabilul incendiu al pătratului ermetic. Sigur că da, mai devreme sau mai târziu nu se poate să nu izbucnească; și, de data asta, Le Neș nu vrea să fie luat pe nepregătite.

*Purtat
de curent
pe fluviul Congo*

Acum un miliard de ani, într-o pădure din Congo, un anume Go Rilă, un tip foarte bătrân și înțelept, simțind că i se apropie sfârșitul, îi spuse fiului său, Go Riluță:

— Toată viața am trudit, dar nu-ți pot lăsa nimic: asta e soarta celor cinstiți. Însă, în schimbul averii pe care nu o am, îți dau un sfat ce poate fi socotit, fără doar și poate, prețios: dacă vrei să-ți meargă bine în viață, lasă-te purtat de curent. Adu-ți aminte: purtat de curent, întotdeauna și în toate împrejurările.

Go Riluță întrebă:

— Ce înseamnă purtat de curent?

Go Rilă răspunse:

— Înseamnă să fii de partea majorității, a celor mulți. Uită-te la fluviul nostru, Congo. Tot ce plutește pe el și se mișcă merge în jos, purtat de curent.

— Și unde merge?

— Merge spre destinație.

— Ce e destinația?

De data aceasta, Go Rilă rămase tăcut o clipă. Spuse într-un târziu:

— Păi, destinația, destinația... ei bine, destinația este ceea ce găsești la capătul unui drum lung prin pădure. Dacă găsești miere, atunci destinația era mierea; dacă găsești banane, atunci destinația erau bananele.

— Și dacă nu găsesc nimic?

— Atunci destinația era nimicul.

Apoi, Go Rilută întrebă:

— Mai ai și altceva să-mi spui?

Go Rilă răspunse:

— Da, iată câteva sfaturi sub formă de proverbe. Numai ticălosul își ține făgăduiala. Cine se grăbește înhață ce găsește și-apoi prinde orbul, scoate-i ochii. Dracul face și oale, și capace. Bună-i vrabia din mână când ai cioara de pe gard. Din muncă necurată ai masă-mbelșugată. Vorbele-s de argint, tăcerea-i de aur, bătaia-i de platină. Minciuna are picioare lungi cât o zi de post.

După ce spuse toate acestea și încă alte câteva lucruri, Go Rilă muri, adică se prăvăli din copacul în care trăia dedesubt, într-o mlaștină, și rămase lat acolo. După ceva vreme, Go Rilută se duse la mama lui și-i spuse:

— Mamă, eu plec în lume.

— Și unde te duci?

— Spre destinație.

— Păi, cum?

— Purtat de curent.

— Of, suspină mama, să sperăm că destinația ta are în apropiere un magazin de lenjerie. Am nevoie de două cearșafuri pentru un pat dublu, de huse și de o față de masă pentru opt persoane, cu tot cu șervete.

Go Rilută spuse că va cumpăra toate acestea de îndată ce va ajunge la destinație; apoi porni, prin pădure, spre fluviul Congo. Cât de departe era fluviul? Să spunem, la câteva mii de salturi din copac în copac. Astfel, tot sărind, hrănindu-se cu fructe și mlădițe, Go Rilută ajunse la destinație, care, de astă

dată, era o sclipire misterioasă de apă, ce abia se distingea printre frunzele copacilor.

Grăbi pasul, adică mai făcu niște salturi, ieși din frunziș și văzu fluviul în toată imensitatea sa, după cum i-l descrisese de nenumărate ori tatăl lui. Acum, însă, avea o problemă: întinderea aceea nemăsurată de ape în care se oglindea cerul *nu se mișca*. Așa nemișcată cum era, nu-ți îngăduia să înțelegi în ce parte merge curentul, la dreapta sau la stânga. Dar, dacă nu știi în ce parte merge curentul, cum să te lași purtat de el? Go Riluță, după ce se uită mult și bine, i se adresează unui oarecare Croco Dil, care se încălzea la soare pe o limbă de nisip din apropiere:

— Te rog, îmi poți spune în ce parte merge curentul?

Croco Dil clipi și răspunse cu voce cavernoasă:

— Ce întrebare mai e și asta? Merge încotro îl poartă curentul.

Descumpănit, Go Riluță îi puse aceeași întrebare unui oarecare Hipo Potam, cufundat în apă până la vârful nasului. Primi următorul răspuns:

— Asta-i bună! Acolo unde merg eu.

— Adică?

— Merge după Hipo Potam.

Nu-i rămânea decât să-l întrebe pe un Mara Bu cu aer serios, care medita în vârful unui copac. Acesta se gândi îndelung înainte de-a răspunde. Apoi spuse:

— Potrivit unor studii amănunțite și recente, reiese aproape sigur că curentul merge încotro crede el de cuviință.

Atunci, disperat, Go Riluță se așează pe mal și așteaptă: ceva trebuia să se întâmple. Și, într-adevăr, iată apărând pe fluviu o plută încropită din mai multe trunchiuri legate între ele. Pe aceasta se zăreau câteva siluete negre care se mișcau vioi în bătaile unei de tobe: dansau. Apoi Go Riluță observă că pluta

se mișca; prin urmare, trase concluzia că mergea purtată de curent. Făcu un salt, înotă până la plută, se cățără pe ea. Descoperi că siluetele negre erau o familie de Pig Mei, alcătuită din tată, mamă și doi copii, care cobora frumușel pe fluviu cu ambarcațiunea aceea improvizată. Oameni veseli și primitivi, Pig Mei i-au urat bun venit lui Go Riluță și l-au servit cu băuturi. Apoi au început să curgă întrebările. Go Riluță se interesă:

— Voi mergeți purtați de curent?

— Întotdeauna.

— În toate împrejurările?

— Fără nici o excepție.

— Și unde mergeți?

Tatăl Pig Meu se scărpină în cap și apoi răspunse:

— Păi, cum să-ți explic eu ție, din câte știu, aș zice: spre destinație.

Go Riluță nici n-avea nevoie de mai mult. După ziua aceea au urmat numeroase altele, toate la fel și toate fericite: Pig Mei nu făceau altceva în afară de a dansa, a cânta, a bea și-a mânca. Ce viață fericită! Ce viață fără griji! Go Riluță dansa, cânta, bea și mânca și, din când în când, în sinea lui, nu mai contenea să-și laude tatăl, care-i dăduse sfatul prețios de a se lăsa întotdeauna purtat de curent.

Dar, într-o zi nefastă, fluviul o luă pe-o pantă și începu să curgă tot mai repede și mai turbulent. Ce se întâmpla? E simplu: se apropia de cascadele fluviului Congo, cărora li s-a dus vestea pentru cât sunt de periculoase. Dar Pig Mei nu-și făceau griji. Aveau la bord un butoiăș cu vin de palmier și nu făceau altceva decât să bea, să danseze și să cânte: „Curentul

când te poartă, prieten ești la toartă cu toți! Frumoasă soartă! De i te-mpotrivești, ești singur și-o pățești!“.

Go Riluță ar fi vrut și el să creadă că, atunci când curentul te poartă, ai o frumoasă soartă; dar, din păcate, realitatea îi contrazicea pe Pig Mei. Pluta zbura printre stânci ascuțite și bulboane înspumate; o cascadă urma după alta; la fiecare, Pig Meii, beți turtă, scoteau un urlet de bucurie. Go Riluță, în schimb, se încleștase de hornul plitei, ceea ce l-a salvat.

Bineînțeles, la o cascadă cumplită, pluta a sărit de la o stâncă la alta; în cădere, funiile care țineau buștenii legați s-au rupt; iar Pig Meii, Go Riluță și toți ceilalți au sfârșit în apă. Go Riluță a simțit cum se sucește și se răsucește de nu știu câte ori sub apă. Apoi, încet-încet, apele s-au liniștit și Go Riluță, împins în sus, a ieșit la soare și a văzut întinderea albastră a mării.

Acum ce-i de făcut? Go Riluță zări nu departe unul dintre buștenii plutei legănându-se pe valuri, înotă dând din mâini și se urcă pe el. Dar, odată urcat pe buștean, își dădu seama că situația era mult mai serioasă, ca să nu spunem disperată. Căci, după cum putu să constate, în mare nu era un singur curent, ca în fluviu, ci mai mulți, infiniti, motiv pentru care era imposibil să te îndrepti spre destinație. Bușteanul pe care stătea ghemuit o lua ba într-o parte, ba în alta; ba mergea în față, ba în spate. În schimb, marea nu avea maluri, ca fluviul; imensitatea nu avea limite; centrul era peste tot și nicăieri. Go Riluță ajunsese la concluzia că, dacă nu-i va veni cineva în ajutor, va muri în curând de foame pe bușteanul acela fără direcție.

Nu se știe câtă vreme pluti în derivă, agățat de bușteanul rătăcitor, hrănindu-se, când putea, cu peștișori și alge.

Trunchiul sălta în sus și-n jos pe valuri, ba se oprea, ba pornea din nou. Zilele urmau nopților, nopțile urmau zilelor. Deriva părea că nu se va mai sfârși vreodată.

Între timp, marea nu mai era albastră, ci cenușie; soarele se răcise; ceața și ploaia îl făceau pe Go Riluță să înghețe, el, care era obișnuit cu soarele african. Până ce, într-o bună zi...

Într-o bună zi, o navă de fier, cu un coș care scotea nori de fum negru, se opri nu departe de buștean; o șalupă fu lăsată la apă; Go Riluță, deja la capătul puterilor, fu urcat la bord și dus într-o cabină.

Căpitanul veni îndată să-i ureze bun venit. Lui Go Riluță nu-i mai era nici frig, nici foame. Cabina era încălzită; și îi fusese servită o masă îmbelșugată, alcătuită din banane și ananas. Bucuros peste măsură, îi spuse căpitanului:

— Îți mulțumesc că m-ai salvat de la o moarte sigură. Dar unde mă aflu?

— La bordul unui vapor cu aburi englezesc. Chiar acum, am intrat pe râul Tamisa și urcăm spre portul Londrei.

Go Riluță exclamă:

— Atunci înseamnă că mergem împotriva curentului!

— Se-nțelege.

— Cum așa?

— Simplu: datorită motoarelor, care produc forță motrice.

— Și dacă continuăm să mergem împotriva curentului, ce se va întâmpla cu mine?

— Vei fi predat directorului grădinii zoologice din Londra și găzduit într-o cușcă frumoasă și confortabilă. Vei deveni, fără doar și poate, una dintre cele mai mari atracții de la zoo.

După ce rămase singur, bietul Go Riluță nu se putu abține să izbucnească în plâns: așadar, aventura lui lua sfârșit într-o

cușcă de la zoo! După ce plânse îndelung, Go Riluță luă condeiul și-i scrisse mamei sale următoarea scrisoare: „Dragă mamă, deocamdată n-am găsit nici un magazin de lenjerie. După ce ajung la Londra, o să văd dacă s-o găsi vreunul pe lângă grădina zoologică. Acum, poate că vrei să știi ce mi s-a întâmplat. Iată, pe scurt. Am mers purtat de curent și am sfârșit printre stânci. Am mers fără curent și era să mor de foame și de frig. Am mers împotriva curentului și am fost închis într-o cușcă“.

*Neisprăviții
de A Dham
și E Vha*

Acum un miliard de ani, un anume Șar Pe, căruia i se mai spunea și Avocatul, pentru era bun de gură și obraznic, mergea îngândurat pe o cărare, de-a lungul unui râuleț foarte frumos, cu apele străvezii ca sticla. De ce era Șar Pe așa de îngândurat? Pentru că un grădinar numit Ie Ho Vha îi ceruse să intervină cu iscusința lui oratorică într-o chestiune complicată, iar el acceptase; dar acum se căia și ar fi vrut să scape de angajament: n-avea el nici o treabă cu încurcăturile astea ale țăranilor. Dar Ie Ho Vha îi făgăduise un coșuleț cu smochine proaspete, abia culese din copac; și lui Șar Pe, care era înnebunit după smochine, mai ales dacă erau proaspete, nu-i venea să renunțe la ele. Pe unde să scoată cămașa?

Dar în ce chestiune îl rugase Ie Ho Vha pe Șar Pe să intervină? Iată despre ce este vorba: cu ceva vreme în urmă, Ie Ho Vha avusese ideea neinspirată de a-i invita pe niște indivizi, pe numele lor A Dham și E Vha, pe frumoasa lui proprietate numită E Dhen, să se odihnească acolo câteva zile. De ce îi invitase? Pentru că se simțea foarte singur. Spunea: „Eu“, și nimeni nu-i răspundea: „Tu“. Așadar, se gândise că, pe bună dreptate, cei doi, cunoscuți pentru firea lor veselă, îi vor ține de urât.

Dar nu luase în calcul faptul că A Dham și E Vha erau doi vagabonzi buni de nimic, care nu știau decât să zdrăngănească la chitară, să danseze, să cânte și să fumeze iarbă. Neisprăviții ăștia doi, de cum au pomenit în frumoasa

grădină a lui Ie Ho Vha, au hotărât să nu mai plece niciodată. Așa se face că trecuseră două milioane de ani (pe-atunci timpul trecea într-o clipită), iar neisprăviții erau tot acolo. Ce făceau? Nimic, absolut nimic. Sau, mai bine zis: zdrăngăneau la chitară, dansau, cântau, împleteau cununi din frumoasele flori ale E Dhenului și, firește, fumau. Uneori, când se dezlănțuiau, se jucau de-a hoții și vardistii: unul se ascundea; celălalt îl căuta.

Când șederea celor doi oaspeți s-a prelungit dincolo de limitele buneicuviințe (se ajunsese deja la cincizeci de milioane de ani), Ie Ho Vha a încercat, mai întâi discret, apoi tot mai insistent, să le dea de înțeles că prezența lor e nedorită. Cei doi oaspeți îl jigniseră profund mai ales prin faptul că demonstraseră un adânc dispreț pentru muncă. Ie Ho Vha era foarte muncitor; grădina E Dhen stătea mărturie, cu tot ce fusese cultivat acolo, cu florile, fructele, plantele, pomii săi: pe toate acestea putem spune că grădinarul le cultivase într-un deșert în adevăratul sens al cuvântului. Așa că Ie Ho Vha, de îndată ce sosiseră cei doi, le propusese să lucreze cu el în grădină: credea că vor accepta, dat fiind că grădina le plăcea atât de mult. Dar își dădu imediat seama că se-nșela:

— Noi, să lucrăm? De ce? Am venit aici ca să ne bucurăm de viață. N-ai decât să lucrezi tu, dacă-ți place atât de mult!

— Dar de grădină vă bucurați, nu-i așa? Atunci, ajutați-mă s-o înfrumusețez!

— Ia mai scutește-ne! Fiecare trebuie să facă ce-i place mai mult. Ție-ți place să muncești, așa că muncește în pace. Nouă ne place să zdrăngănim la chitară, să cântăm, să dansăm și să fumăm iarbă, așa că zdrăngănim, cântăm, dansăm și fumăm.

— Dar cine nu muncește nu mănâncă!

— Ce-i aia, să mănânci?

Ca să înțelegeți această ultimă întrebare, trebuie să știți că pe vremea aceea toată lumea mânca, în afară de A Dham și E Vha. Mâncau și amibele, mâncau și insectele, mâncau și peștii, mâncau și reptilele, mâncau și mamiferele; numai și numai A Dham și E Vha nu știau ce înseamnă să mănânci. Nu le spusese nimeni; și-apoi, cu lucrurile astea e mai ales o chestiune de obișnuință: iar ei aveau obiceiul să zdrăngănească, să cânte, să danseze și să fumeze iarbă; dar obiceiul de a mânca nu-l aveau.

De aceea, când E Vha întrebuse: „Ce-i aia, să mănânci?“, Ie Ho Vha își mușcase limba și spusese, încurcat:

— Ei, așa, o vorbă acolo. Nu înseamnă nimic, chiar nimic. Mai bine, uite niște iarbă, am cules-o azi-dimineață proaspătă pentru voi.

Ce să vezi? Cei doi au luat iarba și-au șters-o, fără să mai întrebe despre mâncare. Au trecut așa încă două milioane de ani. Ie Ho Vha, disperat, văzând că cei doi nu pricep aluzia, s-a dus la Șar Pe, care era vestit, după cum am spus deja, pentru elocvența și puterea lui de convingere, și i-a expus problema. La sfârșit, a spus:

— După cum stau lucrurile, nu am nici un pretext ca să-i dau afară. La urma urmei, trebuie să recunosc că se poartă bine: ce rău fac dacă zdrăngănesc, cântă, dansează și fumează? Tu ar trebui să-i convingi să facă ceva interzis; atunci aş avea un pretext ca să-i gonesc.

Șar Pe și-a scărpinat capul cu vârful cozii, apoi a spus:

— A Dham și E Vha sunt singurii dintre noi, toate celelalte făpturi ale creației, care nu doar că nu mănâncă, dar nici nu

știu ce înseamnă să mănânci. Ei bine, o să le spun să mănânce ceva, de pildă frumusețea aia de măr roșu de sus, din pomul ăla. Tu vii, numeri merele, descoperi că lipsește unul chiar sub nasul tău și că nu-l vezi. Da, așa facem!

Ie Ho Vah i-a răspuns:

— Ești genial! Nici nu-mi trecuse prin cap. Întotdeauna e așa: soluția unei probleme se află sub nasul tău și n-o vezi. Da, așa facem!

— Atunci, ne-am înțeles. Ca plată, cu diversele cheltuieli incluse, un coșuleț cu smochine proaspete, abia culese din pom. De acord?

— Întru totul de acord!

Acestea se petrecuseră înainte de plimbarea îngânduratului Șar Pe de-a lungul râului. Șar Pe se gândea, deci, cum să scape de drumul plicticos și obositor până la E Dhen, când, deodată, în apa străvezie a râului o văzu pe o anume An Ghila care înota mișcându-și coada, printre tulpinile nuferilor, în căutare de mormoloci și de alte animăluțe bune de mâncat. Șar Pe se gândi: „Eu și An Ghila semănăm ca două picături de apă: amândoi suntem fără picioare și fără brațe; amândoi ne mișcăm la fel, adică eu mă târăsc pe uscat, iar An Ghila înoată prin apă. Oricine ne-ar confunda! Mai ales Ie Ho Vha, care de la o vreme a îmbătrânit tare de tot; dar, ca toți bătrânii, se încăpățânează să nu recunoască și, deși e aproape orb, nu poartă ochelari. Așa că, dacă An Ghila îmi ia locul, el n-o să bage de seamă. An Ghila o să le explice lui A Dham și E Vhei ce înseamnă să mănânci; ei vor mânca mărul; Ie Ho Vha o să aibă pretextul ca să-i izgonească din E Dhen. Apoi, după ce se sfârșește toată povestea, eu mă duc să-mi iau coșulețul cu smochine. Cât

despre An Ghila, o să-i dau un cornet cu mormoloci și o să fie mai mult decât mulțumită“.

— Hei, An Ghila, cu tine vorbesc, An Ghila!

An Ghila, auzindu-se strigată, ieși imediat la suprafață:

— Cu mine vorbești?

— Da, cu tine, draga mea An Ghila; te rog, fă-mi o favoare.

— Sunt numai urechi.

— Atunci, ascultă...

Șar Pe îi explică totul cât ai clipi: să explice era punctul lui forte. Dar An Ghila rămase perplexă:

— Eu... eu sunt foarte timidă, nu știu să vorbesc și cu atât mai puțin să conving pe cineva...

— Nu contează. E de-ajuns să le spui: „Ia auziți, voi doi: ați încercat vreodată să mâncați ceva?“. Apoi le explici în câteva cuvinte cum se mănâncă și le arăți un fruct, de pildă un măr; Ie Ho Vha are un măr în care sunt pe puțin o sută de mere. Apoi o ștergi. După aceea, când totul s-a încheiat, adică după ce au mâncat mărul, vin eu în liniște și le aranjez pe toate. Iar ție o să-ți dau o tigaie cu mormoloci prăjiți. Ce zici?

An Ghila era timidă, dar mormolocii îi plăceau tare mult și, în felul acesta, în cele din urmă, se gândi că, deși timidă, era în stare să spună: „Ia auziți, voi doi: ați încercat vreodată să vă umflați burduhanul?“. Da, pentru că, la fel ca toate animalele, An Ghila era lacomă și, pentru ea, să mănânce însemna să se umple cu mâncare mai-mai să plesnească. Adică să-și umfle burduhanul.

Prin urmare, An Ghila s-a înțeles cu Șar Pe și a urcat pe râu până în grădina E Dhen, o minunată creație a lui Ie Ho Vha. Și-a dat seama că se afla în E Dhen datorită schimbării peisajului. Până acolo, văzuse o câmpie cultivată ca oricare

alta. Iar acum, deodată, tufe încărcate cu flori, plante luxuriante, pomi plini cu fructe cum nu mai văzuse în viața ei. An Ghila și-a zis: „Ie Ho Vha ăsta chiar e un grădinar foarte priceput“. Tot gândindu-se așa, cu uimire și admirație, a înotat mai departe și, în sfârșit, din râu a dat într-un lăcușor minunat, cu apă cristalină, rotund și albastru ca o piatră prețioasă, înconjurat de o pădurice plăcută. Ie Ho Vha lucra într-o seră, la niște plante succulente. An Ghila, încercând să împrumute vocii sale tonul puțin șuierător al lui Șar Pe, zise:

— Iată-mă, sunt Șar Pe, unde sunt ăia doi?

Ie Ho Vha auzi vocea și se întoarce, dar, neavând ochelari, bineînțeles c-o luă pe An Ghila drept Șar Pe și răspunse:

— Dragul meu Șar Pe, ai ajuns în sfârșit! Te așteptam. Păi, ăia doi stau în grota artificială, de cealaltă parte a lacului. Pesemne cântă la chitară, ca de obicei. Du-te, baftă!

An Ghila se aruncă din nou în lac, înotă până pe malul celălalt, ieși pe uscat și se îndreptă spre grota artificială. Cei doi nu cântau la chitară, după cum spusese Ie Ho Vha, ci dormeau. Îmbrățișați, în umbra aceea plăcută, cu muzică dulce în surdină (în E Dhen era *până și* muzică), sforăiau amândoi, chiar dacă în feluri diferite: A Dham – puternic, aproape feroce; E Vha – mai ușor, aproape neauzit. An Ghila se uită la ei; îi părea rău să-i trezească: dormeau așa de bine! În cele din urmă, se gândi s-o trezească doar pe E Vha, a cărei înfățișare blândă îi dădea încredere. Cu delicatețea care o caracteriza, era pe punctul de-a o gădila pe E Vha cu coada în urechea stângă, când aceasta se trezi, ca să spunem așa, singură, o văzu și-i zise:

— Salutare, An Ghila, ce vânt te aduce aici?

An Ghila se grăbea s-o ia din loc. Spuse:

— Am ajuns aici din întâmplare, pe urmele unei broaște pe care o știu și pe care o tot vânez de-o veșnicie. Dar, apropo de vânătoare și de broaște, ia zi, voi doi ați încercat vreodată să vă umflați burduhanul?

Spuse „să vă umflați burduhanul“, nu „să mâncați“; și, de la această formulare datorată faptului că ea nu era Șar Pe și nu știa diferența dintre un cuvânt și celălalt, se trase tot dezastrul. E Vha căscă ochii mari și întreabă imediat, curioasă, ce înseamnă să-ți umfli burduhanul. An Ghila îi explică: înseamnă să-ți umpli stomacul până stă să plesnească; apoi, sub pretextul că are treabă, își luă rămas-bun, spunându-i „papa și să-ți umfli bine burduhanul“, și se aruncă înapoi în lac. Înotă până la sera cu plante succulente și-l informă rapid pe Ie Ho Vha:

— Misiune îndeplinită. Înainte de căderea serii, poți fi sigur că o să mănânce mărul; în felul ăsta o să-i poți izgoni fără să ai impresia că faci o nedreptate.

Ie Ho Vha răspunse:

— Îți mulțumesc, Șar Pe. Dar coșulețul cu smochine mai așteaptă-l puțin, încă nu l-am cules. Întoarce-te și tu, să zicem, peste vreun milion de ani.

În realitate, Ie Ho Vha îl cunoștea pe Șar Pe și nu avea încredere în el: știa că, poftind la smochine, era în stare să spună că s-a rezolvat o chestie de care nici nu se apucase încă. An Ghila atât aștepta! Nici nu voia altceva decât s-o șteargă de-acolo, de smochine nici că-i păsa, în schimb, îi lăsa gura apă după cornetul ăla cu mormoloci prăjiți. Răspunse repede:

— Sigur! Un milion de ani? Și un milion și jumătate. Gata, mă grăbesc, am întins-o.

Apoi făcu un salt și dispăru în lac.

Înotă întins până la gura râului; ajunse la locul de întâlnire cu Șar Pe și îi dădu raportul în amănunt despre situația din E Dhen după vizita ei. Dar, fie că uitase, fie că își dădea oarecum seama de greșală, nu spuse că, în grabă, înlocuise verbul „a mânca” cu înspăimântătorul „a-ți umfla burduhanul”. Șar Pe, mulțumit peste măsură, îi dădu răsplata convenită: o tigaie plină ochi de mormoloci proaspăt prăjiți, fierbinți. An Ghila se aruncă asupra tigăii și-și umflă burduhanul, încât la sfârșit semăna mai degrabă cu Pi Ton, celebru pentru pofta lui de mâncare, decât cu Șar Pe, care era subțire și uscățiv. An Ghila îi spuse lui Șar Pe:

— Mulțumesc! Ce mai, când e, e! Mi-am umflat burduhanul de minune. Acum mă duc să diger pe fundul râului, în mica mea grotă. Pa-pa și s-auzim de bine!

Cât despre Șar Pe, nu așteptă prea mult ca să meargă să-și ridice nemeritata răsplată: doar un milion de ani. După ce trecu ultima secundă din ultimul minut din ultima oră din ultima zi din ultima lună din ultimul an, se duse degrabă în E Dhen, savurând deja în gând coșulețul cu smochine. Care smochine! Un spectacol dezolant i se înfățișă dinaintea ochilor de îndată ce ajunse pe drumul de acces spre E Dhen: unde erau viile încărcate cu ciorchini de struguri albi și negri, nu se mai vedeau decât cârcei strâmbi și golași; unde erau livezile, nu se mai vedeau decât frunze peste frunze și nici urmă de fructe. Câmpiile cultivate cu grâu, galbene și țepoase cum erau, te duceau cu gândul la un chip cu barbă lungă; prin miriște se vedeau șerpuind tulpini lungi și jalnice, dar nicăieri nu se zăreau pepeni verzi și galbeni sau castraveți. Ce să mai spunem despre salate, adică despre lăptuci, andive, rucola și așa mai departe; ce să mai spunem despre ceapă și despre

usturoi; despre tot ce crește sub pământ, adică despre cartofi, morcovi, sfeclă și napi? Toate dispăruseră, pieriseră, fuseseră jefuite! Șar Pe înțelese îndată că se întâmplase ceva grav; renunță pe loc la smochine și se hotărî să șteargă putina. Dar nu apucă. Dintr-odată, iată-l pe Ie Ho Vha apărând din sera cu plante succulente (singurele, se pare, care nu fuseseră atinse). De data aceasta, purta ochelari și-n mână dreaptă strângea un ciomag:

— Aha, iată-te! Mai ai și tupeul să calci pe-aici. Ca să-ți iei răsplata pentru trădare!

— Dar eu...

— Mi-ai spus: o să-i pun să mănânce un măr, un singur măr, ca să-ți ofer pretextul să-i dai afară. Dar tu i-ai pus să mănânce toată grădina. Și mai vrei și smochinele! Du-te și cere-le de la ei, care și-au umflat burduhanul cu ele. Da, și-au umflat burduhanul. E Vha, care-i mai naivă, mi-a povestit: „A venit An Ghila și mi-a spus: ia ziceți, voi doi ați încercat vreodată să vă umflați burduhanul?“. Așa am aflat că nici măcar n-ai venit tu însuși; profitând cu josnicie de miopia mea, ai trimis-o în locul tău pe toanta aia de An Ghila!

— Dar eu...

— Tu ești un mincinos, un pungaș, un hoț. Așa că, în loc de A Dham și de E Vha, te izgonesc pe tine, ca pe un mincinos, pungaș și hoț ce ești, din E Dhenul meu, care odinioară era raiul pe pământ și care acum zici că-i o groapă de gunoi din mahala. Valea, valea, valea de-aici!

Acestea fiind zise, Ie Ho Vha se năpusti asupra lui Șar Pe, ciomăgindu-l fără milă. Stâlcit în bătaie, plin de sânge, mai mult mort decât viu, Șar Pe reuși cu greu să scape de mânia lui; noroc că-n toată nebunia, Ie Ho Vha își pierdu ochelarii,

altfel, l-ar fi omorât. Șar Pe profită de un moment în care Ie Ho Vha își căuta ochelarii, se strecură pe poarta E Dhenului și de atunci nimeni nu-l mai văzu. Se spune că s-a ascuns sub pământ, într-o grotă, și că tot acolo se află și-n zilele noastre, muncit de supărare și incapabil să-și revină: o adevărată traumă.

Cât despre Ie Ho Vha, chiar în ziua aceea și-a încărcat tot calabâcul și toate uneltele într-o căruță mare, trasă de doi boi, mormăind întruna: „Ori eu, ori ei. Ori eu, ori ei“, făcând aluzie, în mod evident, la A Dham și la E Vha. Se spune că și-a luat rămas-bun de la cei doi cu această frază cu înțeles ambiguu, dar fățiș disprețuitoare:

— Adio, voi doi. A Dham, e începutul lumii!

La care E Vha ar fi întrebat, nepoliticoasă:

— Ce vrei să zici cu asta?

Și el:

— Nu-ți bate capul. Hai, Vha, dă-i drumul!

De îndată ce ieși din E Dhen, Ie Ho Vha dădu peste cei doi copii ai cuplului mândăcios, Ca In și A Bhel, care, în mijlocul unui câmp, se băteau ca chiorii. Ie Ho Vha se uită lung la ei, apoi clătină din cap cu tristețe, îndemnă boii cu nuiua și continuă drumul.

Unde s-a dus Ie Ho Vha după izgonirea lui Șar Pe din E Dhen, nimeni nu știe exact. Unii spun că și-a schimbat numele – acum cică îl cheamă Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic – și sub numele ăsta ar fi creat, ca un grădinar iscusit ce este, o grădină de o mie de ori mai frumoasă decât vechiul E Dhen. Însă alții spun că, până la urmă, ar fi acceptat să se întoarcă în E Dhen ca să-și sfârșească zilele în pace, la invitația celor doi foști oaspeți ai săi, care, căindu-se, ar fi vrut să-și repare

greșeala; și că, acum, trăiește într-o colibă nu departe de sera cu plante suculente. Însă toate astea sunt doar speculații, căci n-a mai fost văzut de nimeni. La fel ca despre Pasărea Phoenix, și despre el se poate spune:

*Că ar fi, o zic cu toții,
Unde-o fi, nimeni nu știe.*

*Do Rada
și Mis Treț,
o iubire mincinoasă*

Acum vreo douăsprezece miliarde de ani, un anume Mis Treț s-a îndrăgostit lulea de o anume Do Rada. Trebuie să știți că pe vremea aceea asemenea iubiri nu erau deloc neobișnuite. Toate animalele trăiau în pace și țineau unele la altele; se putea întâmpla, să zicem, ca Ele Fant, cunoscut pentru masivitate, să o curteze pe Fur Nica, nu mai puțin vestită pentru micimea sa; pe scurt, iubirea domnea și nu se cunoșteau antipatia, ostilitatea, ura. Cu toate acestea, și iubirea avea limite; de pildă, existau deja marea și uscatul, iar animalele din mare stăteau între ele, și la fel făceau și cele de pe uscat; de fapt, de pe vremea aceea este proverbul „Cu marea treci și răbdarea“. Acum, Do Rada și Mis Treț au vrut să încalce această regulă, cuprinsă la rândul său într-un alt proverb faimos: „Buturuga mică răstoarnă peștele mare“. Aceasta este povestea adevărată a consecințelor grave ale aceste încălcări.

Do Rada trăia într-un golf liniștit, cu apă limpede și albastră; Mis Treț, într-o peșteră adâncă din inima pădurii; dar amândurora le plăcea să se plimbe, Do Radei prin mare, de-a lungul plajei, lui Mis Treț pe uscat, tot de-a lungul plajei. În felul acesta, s-au întâlnit și, firește, au intrat în vorbă:

- Te cheamă Do Rada, nu-i așa?
- Și pe tine Mis Treț, nu?
- Cine ți-a spus cum mă cheamă?

— Băgăciosul de Mer Luciu. Și ție cine ți-a spus cum mă cheamă?

— Bârfitoarea de Vi Dra.

— Frumoasă zi, nu-i așa?

— Nu cine știe ce, stă să plouă.

— Ce zici, ne plimbăm puțin?

— Cu dragă inimă!

Etc., etc.

Pe scurt, s-au plimbat o dată, s-au plimbat de două ori, s-au plimbat de trei ori și în cele din urmă s-au îndrăgostit. Do Radei îi plăcea mult de Mis Treț, cu perii ăia negri și lucioși; la rândul său, Mis Treț se topea după ochii mari și languroși ai Do Radei. „Și marea?“, mă veți întreba. Păi, marea îi despărțea. De pe vremea aceea se trage faimosul proverb: „Ține-ți coada în apă și capul pe uscat“.

Din ziua aceea, de îndată ce Mis Treț sosea pe plajă, Do Rada ieșea numaidecât la suprafața apei, cu căpățâna ei roz, și-i arunca una dintre celebrele ei priviri drăgăstoase. La rândul său, în cinstea Do Radei, Mis Treț se arăta în toată splendoarea sa, lansând un atac magistral, cu capul în jos, împotriva unui inamic imaginar. Apoi își vorbeau și-și făceau complimente, cum ar fi:

— Ce frumoase sunt aripioarele tale!

— Nici pe departe precum colții tăi!

Pe scurt, se iubeau la nebunie.

Din păcate, marea continua să-i despartă, așa încât pe vremea aceea a început să circule proverbul: „O mare o spală pe alta și amândouă, pervazul“.

În cele din urmă, prima s-a săturat Do Rada, care avea pe fundul mării, într-o cochilie mare, o căsuță cochetă, cu trei camere și baie, și ar fi vrut ca Mis Treț să se mute cu ea:

— Auzi, de ce nu vii în mare, la mine acasă, la numai trei mii de kilometri adâncime? Să vezi ce căsuță frumoasă am!

Mis Treț, care nu știa să înoate, dar se rușina s-o recunoască, răspunse:

— Păi, azi mă încercă reumatismul la piciorul drept, umezeala nu-mi face bine. Mai bine ieși tu din apă și fă-mi o vizită la mine acasă, într-o peșteră frumoasă, în care ai tot ce-ți pofteste inima, la doar douăzeci de mii de kilometri de-aici!

Do Rada, ca toți peștii, nu avea picioare, dar se rușina să recunoască; așa că răspunse:

— Din păcate, am o băătătură la degetul mic de la piciorul drept; azi chiar nu mă simt în stare să fac o plimbare atât de lungă.

Pe scurt, se mințeau reciproc. Și, între timp, iubirea lor bătea pasul pe loc.

Lucrurile au continuat în felul acesta, să zicem, cam vreo două milioane de ani; prin urmare, Do Rada și Mis Treț, fiecare pe cont propriu, au hotărât să ceară ajutor unei familii numite Tor, niște leneși care, tocmai pentru că nu făceau nimic cât e ziua de lungă, puteau să se ocupe de asemenea treburi. Tatăl se numea Bău Tor, mama – Mâncă Tor, copiii – Vână Tor și Pescui Tor. Se pare că bunicul se numea Cultiva Tor, iar bunica – Mulgă Tor, dar nu e sigur. Era o familie vestită pentru prostie; deși aveau patru picioare, ca toate animalele, se încăpățâneau să umble în două, iar cu celelalte nu știau ce să facă; și asta spune totul.

Așadar, Do Rada s-a dus la Vână Tor și i-a spus:

— Îl iubesc pe Mis Treț, dar nu vrea să vină la mine, pe fundul mării. Ia vezi, poate găsești tu o cale să pui mâna pe el și să-l silești să trăiască cu mine.

Iar Mis Treț i-a spus lui Pescui Tor:

— O iubesc pe Do Rada, dar refuză să devină soția mea. Ia vezi, poate reușești tu s-o răpești și să mi-o aduci în peșteră.

Vână Tor și Pescui Tor au răspuns că se vor gândi; dar, cum erau proști de dădeau în gropi, numai gânditul le-a luat un miliard de ani. Însă, până la urmă, au reușit să fabrice două unelte cu care să-și facă treaba: Vână Tor, o capcană, iar Pescui Tor, o plasă.

Vână Tor ascunse capcana într-un desiș pe unde trecea Mis Treț în fiecare zi spre plajă; la rândul său, Pescui Tor aruncă plasa exact în locul din golf pe unde știa că iese la suprafață Do Rada. Astfel, Mis Treț a fost prins în capcană și a rămas acolo, smucindu-și piciorul, fără să se poată elibera; iar Do Rada a fost înfășurată în plasă și târâtă pe plajă, în ciuda zbaterilor sale neputincioase. Atunci a venit ceasul adevărului pentru cei doi îndrăgostiți mincinoși: Do Rada a trebuit să recunoască până la urmă că nu avea picioare, iar Mis Treț, că nu știa să înoate. A fost o scenă chinuitoare. Do Rada i-a spus lui Mis Treț:

— Mincinosule, piei dinaintea ochilor mei!

Mis Treț i-a zis Do Radei:

— Prefăcuto, să nu te mai văd în fața ochilor!

Apoi, Do Rada s-a azvârlit în mare; iar Mis Treț a luat-o la galop, fugind să se ascundă în pădure. Iubirea lor s-a sfârșit.

„Dar capcana și plasa?“, mă veți întreba. Cei doi frați, Vână Tor și Pescui Tor, neștiind ce să facă cu ele, fiindcă Do Rada și Mis Treț nu mai aveau nevoie de ele, au pus cele două unelte

în pod și nu și-au mai bătut capul cu ele. Dar, odată cu trecerea vremii, deși erau, după cum am spus, foarte proști, s-au gândit că, în cel mai rău caz, puteau întrebuința cele două invenții pentru ceea ce astăzi numim vânătoare și pescuit.

Au mai trecut nu știu câte milioane de ani și iată că, nitam-nisam, într-o dimineață, Do Rada și Mis Treț s-au pomenit unul lângă celălalt pe masa familiei Tor: Do Rada pe o tavă lungă, fiartă, cu garnitură de cartofi și morcovi, cu o lămâie în gură; Mis Treț, pe o tavă rotundă, fript la foc de lemne, cu garnitură de castane și gem de afine. Atunci, Mis Treț i-a spus încet Do Radei:

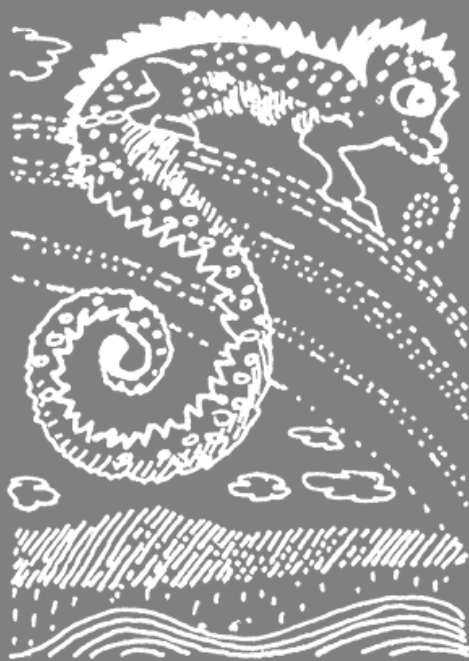
— Mai bine să taci din gură decât s-ajungi friptură!

Iar Do Rada i-a răspuns:

— Mai bine iubești de departe, e destul de cât ai parte!

De-aici vine proverbul: „Să nu zici față de pescar și vânător ce bine stă dorada lângă mistrețor“. „Mistrețor“ înseamnă „mistreț“, altfel nu-mi ieșea rima.

*Cum
a devenit
Came Leon
verde, mov, albastră...*

Pe când făcea plopul pere și răchita micșunele, o oarecare Came Leon s-a îndrăgostit de un oarecare Porc Spinos. Dar în iubire e nevoie de doi. Acum, Came Leon îl iubea de-adevăratelea pe Porc Spinos; dar acesta n-o iubea deloc. Biata Came, de îndată ce-l vedea pe Porc mergând liniștit pe pajiște, ronțâind scaieți sălbatici, dădea fuga și ce-mi găsea? Printre scaieți plini de țepi, un ghem numai țepi și el. Came, care nu mai putea după ghemul acela, suspina:

— Porc, frumosul meu Porc, întinde-te, desfă-te, comunică. Te rog, te implor, comunică, întinde-te, desfă-te.

În zadar. Porc Spinos, care se temea de căsătorie, nu răspundea și cu atât mai puțin înceta să se strângă ghem. Atunci, sărmana Came pleca neconsolată, spunându-și: „Așa de mulți țepi, dar curaj, ioc!“.

Până la urmă, Came Leon, hotărâtă s-o scoată la capăt cu Porc Spinos, se duse la O Racol, un vrăjitor bătrân și ramolit, foarte supărăcios și ursuz, care trăia în adâncul pădurii, într-o grotă.

După ce ascultă întreaga tărașenie, O Racol zise îndată, cu vocea lui cavernoasă:

— Came, privește, Came, te iubește, nu te iubește.

Came Leon întrebă:

— Ce înseamnă asta?

Și O Racol răspunse:

— Margaretei smulge-i petalele, lui Porc Spinos smulge-i țepii.

Pe scurt, remediul sugerat de O Racol era următorul: să se apropie de Porc Spinos când stătea strâns ghem și, așa cum margaretei i se smulg petalele, să-i smulgă pe rând țepii, repetând: „Mă iubește, nu mă iubește, mă iubește, nu mă iubește“. Cu acest refren, țepii se vor desprinde cu ușurință, exact ca petalele margaretei. Și Porc Spinos nu se va mai putea strânge ghem. O Racol încheie:

— Dar să ai mare grijă, că după aceea nu o să mai aibă țepi! Atunci, Came Leon spuse, ridicând din umeri:

— Și ce-mi pasă mie? Doar nu pentru țepii lui îl iubesc!

Zis și făcut. Porc Spinos merge să ronțăie; Came Leon dă năvală; Porc Spinos se strânge ghem; Came Leon începe să-i smulgă țepii, repetând: „Mă iubește, nu mă iubește“. La auzul acestor cuvinte, spinii se desprind cu cea mai mare ușurință.

„Mă iubește, nu mă iubește“; în cele din urmă, iată-l pe Porc Spinos lipsit cu totul de țepi, gol ca un vierme, fie și unul strâns ghem. Atunci, văzând ghemul acela moale și roz ca o bomboană, Came Leon strigă:

— Dar nu e el, nu mai e el, trebuia să-mi spui, O Racol, că-l iubeam pentru că avea țepi, acum nu mai e el și nu-l mai iubesc!

O Racol spuse cu severitate:

— Sub țepi era un vierme. Nu știai? Acum, iubește-ți viermele și lasă-mă în pace.

Și Came Leon:

— Vai, prea târziu am înțeles că, de fapt, îl iubeam pentru că avea țepi.

O Racol întrebă:

— Pe scurt: vrei să te măriți cu dragul tău Porc fără țepi, da sau ba?

— Nu, nici vorbă!

Înfuriat la culme, O Racol strigă:

— O să te pedepsesc. De-acum înainte, oriunde te vei așeza, vei lua culoarea lucrului pe care stai, pentru ca toată lumea să știe că ești flușturistică și că te răzgândești ușor, că nu ești în stare să iubești pe nimeni, pentru că așa îi poți iubi pe toți.

Acestea fiind zise, se repezi și-i trase un șut în dos lui Came Leon, azvârlind-o în văzduh. Plouase și apăruse un curcubeu minunat, dintr-o parte în cealaltă a orizontului; iar Came Leon, aruncată până la curcubeu, se făcu, pe rând, potrivit vorbelor lui O Racol, roșie, verde, bleu, galbenă, albastră, mov, albă, maro și așa mai departe. Apoi, căzu pe o crenguță de mimoză și se făcu verde cu buline galbene; de pe mimoză, se prăbuși pe o tufă de trandafiri și se făcu roșie ca focul; de pe tufa de trandafiri, ateriză pe un strat de panseluțe și se făcu violetă, cu stropi aurii frumoși.

De atunci, Porc Spinos a devenit Porc, însă fără țepi, adică purcelușul pe care îl știm cu toții. Dar frații săi porci spinoși și-au păstrat țepii și se strâng ghem.

Cât despre cameleon, ești foarte isteț dacă-l găsești, căci ia culoarea lucrului pe care se așază și, ca să spunem așa, se face nevăzut. De pildă, poate că ți s-a așezat pe cap și-a luat culoarea părului tău, dar nu-ți dai seama pentru că nu-l vezi. Apropo, ce culoare are părul tău? Blond? Negru? Castaniu? Roșcat?

*Vai de noi dacă
Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic
se trezește astăzi*

În negura vremurilor, vreau să zic înainte de istorie, adică în preistorie, lumea era toată greșit întocmită. Un anume Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic (e un nume ciudat, nu se știe ce înseamnă, ceea ce dovedește că nu era de prin părțile noastre, cine știe de unde venea), specialist în lumi și universuri, crease lumea noastră în șapte zile, dar, deși nu era ageamiu (unii zic că făcuse deja trei miliarde de lumi, iar alții, cinci), o greșise toată, de la cap la coadă.

Închipuiți-vă că nu era decât foarte puțin uscat, doar câte o insuliță, și în rest numai mare, așa încât animalele stăteau înghesuite unele în altele ca într-un autobuz la ora de vârf. Închipuiți-vă că pe insulițele astea ploua mereu, iar când nu ploua, ninge, iar când nu ninge, era vreme urâtă. Închipuiți-vă, în sfârșit, că până și puținul uscat nu făcea decât să tremure și să se clatine din cauza cutremurelor neîncetate, iar marea aceea imensă era întruna agitată de furtuni cu valuri cât casa.

Ca să nu mai pomenim și de cer: nori, fulgere, tunete, niciodată o zi cu soare, niciodată o fâșie de cer albastru. De atunci se spune:

*Auzit-ați vestea de pe la noi din port?
Plouă ori bate vântul ori clopotul la mort!*

Dar acolo unde Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic greșise cu totul, chiar cu totul, fie pentru că nu gândise prea clar, fie pentru că, ocupat cum era, o fușerise, era în privința animalelor. Deși pe insulițele înguste care alcătuiau uscatul pe vremea aceea era foarte puțin loc, făcuse toate animalele colosale, gigantice, nemăsurate. De pildă, Pă Duche, care astăzi, după cum știe toată lumea, este foarte mic, astfel că poți avea și douăzeci în păr fără să-ți dai seama, ei bine, cum spuneam, Pă Duche era pe-atunci mare, atât de mare, încât într-o zi a fost luat drept una dintre nenumăratele insulițe biciuite de ploaie și de vânt și nu puține animale s-au refugiat pe el o vreme, până ce Pă Duche, enervat, le-a zis:

— Nu sunt o insulă. Sunt Pă Duche. Ia cărați-vă și lăsați-mă în pace!

Dacă Pă Duche era așa de mare, închipuiți-vă cum erau Ele Fant, Ba Lena, Croco Dil, Pi Ton și atâtea alte animale care și în zilele noastre sunt faimoase pentru dimensiunile lor. Dar neplăcerea de a sta înghesuie era depășită cu mult de aceea de a fi prost întocmite. Tuturor le lipsea câte ceva și, ce să vezi, ce le lipsea era taman lucrul cel mai important. Dro Mader nu avea cocoșă, Ele Fant nu avea trompă, Gi Rafa nu avea gât, Bar Za avea picioare de vrabie, Ca Târ aproape că nu avea urechi, Vul Pe n-avea coadă, iar lui Rino Cer îi lipsea cornul.

Firește, animalele erau nemulțumite peste măsură și, dacă nu s-ar fi temut de vocea tunătoare, de mâinile uriașe și de ochii iscoditori ai lui Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic, motiv pentru

care în fața lui stăteau toate în banca lor și cu coada între picioare (mai puțin cele cărora Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic, din obișnuita grabă, uitase să le-o facă), credeți-mă pe cuvânt că s-ar fi răsculat. Dar se răzbunau prin vorbe de duh și jocuri de cuvinte. Iată câteva exemple:

*Lumea ce-ai plăsmuit
e-un loc tare sucit:
nici rotund,
nici rotunjit,
lumea ce-ai plăsmuit
e-un loc tare sucit.*

Sau alta (se spune că epigrama asta a fost compusă de un anume Ca L):

*Ce-mi pasă mie de soare,
de lună
și de stele!
Nu vreau decât
o coadă
s-alung
muștele.*

Sau una și mai răutăcioasă:

*Trânțești un univers
pe zi
și-o lume
pe secundă.*

*De ce atâta grabă?
Nu știi că graba
strică treaba?*

Acum, sigur că vreți să știți dacă Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic își dădea seama că le feștelise pe toate. Aș zice că știa și nu prea. Sau, mai bine zis, în adâncul inimii sale, știa. Dar, cum avea mult amor-propriu, nu voia să recunoască. Și-apoi, era prea ocupat. Crea o lume, dacă nu chiar în fiecare secundă, la câteva ore cu siguranță. Nu-i stătea lui capul la trompa lui Ele Fant și la cocoașa lui Droma Der.

Dar epigrama cu graba îl scoase din sărite. Tocmai crea una dintre lumile sale, mai precis, Saturn. Voia să facă o minge cu multe inele în jur. Mingea se învârtea într-o parte, inelele, în cealaltă. Era o lume-titirez; și Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic se gândea să-i pună și muzică. Făcuse deja primul inel, când auzi dinspre Pământ respectiva epigramă, se enervă, îl luă pe Saturn așa cum era și-l aruncă pe cer acolo unde se află și-n zilele noastre, fără muzică și cu un singur inel. Apoi se întoarse spre Pământ și urlă:

— Gata cu epigramele astea! Mă ocup acușica de voi. Dar trebuie să aveți foarte multă răbdare. Am făcut lumea în șapte zile și, pe cât se pare, am cam dat greș. Acum o să-mi îndrept greșeala. Dar vă avertizez că o să dureze, pentru că sunteți multe, și de data asta nu mai vreau să mă grăbesc. O să dureze cam un miliard și jumătate de ani. Sunteți de acord?

Animalele au fost de acord și, astfel, s-a format o coadă nesfârșită, care înconjura Pământul de la un pol la celălalt. Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic stătea la căldură, la Ecuator, și, când unui animal îi venea rândul, îi puneă întrebări, examina

cazul, chibzuia. Lângă el avea o tablă mare, cretă și un burete; încerca să deseneze cum ar fi vrut animalul să fie, ștergea, corecta, discuta... Pe scurt, făcea treaba cu mult calm. De data asta, chiar nu voia să dea greș.

Prin urmare, treaba s-a tot lungit, iar animalele erau istovite. Închipuiți-vă, ca să ajungă să înțeleagă, de pildă, că Ele Fant trebuie să aibă nasul foarte lung, urechile imense și ochii foarte mici, Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic a avut nevoie de trei sute de ani bătută pe muchie. Și nu s-a mai întins cu încă două sau trei sute în plus doar pentru că a refuzat categoric să-i facă pe plac lui Ele Fant în privința culorii pielii. Ele Fant ar fi vrut ceva fantezist, de pildă, roșu cu floricele albastre. Dar, după ce a încercat una și alta și s-a tot răzgândit, Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic s-a hotărât:

— O să fi gri și fără floricele și-am încheiat discuția. Cine-i șeful? Eu sau voi?

Dar, până la urmă, au obținut cu toții, mai mult sau mai puțin, ce-și doreau. Gi Rafa, gâtul foarte lung; Ca Târ, urechi mari; Vul Pe, ditamai coada; Țes Toasa, carapace; Bi Vol, coarne; Dro Mader, cocoașă; Ti Gru, blana dungată; Can Gur, burta cu pungă de cumpărături și așa mai departe. Unele animale aveau pretenții extravagante, precum cea cu pielea roșie cu floricele albastre, dar Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic nici să n-audă. „Cine-i șeful, eu sau voi?“, răcnea. Și-atunci nu se mai auzea nici musca.

Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic le-a redus tuturor dimensiunile: animalele uriașe au devenit de dimensiune mijlocie, iar cele de dimensiune mijlocie, mici. O soluție strălucită a găsit pentru problema mărimii nemăsurate a lui Pă Duche. După ce a sucit chestiunea pe toate părțile, Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic l-

a înhățat pe neașteptate pe Pă Duche cu ambele mâini și l-a trântit puternic de pământ, făcându-l țândări. Fiecare dintre aceste mii de țândări este micul Pă Duche din zilele noastre. Cine a avut vreodată păduchi știe cât sunt de mici.

Trecuse deja acel miliard și jumătate de ani prevăzut de Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic; nu mai stătea la coadă nici un animal: mulțumite și fericite, se întorseseră care în pădure, care în mare, care la munte, care la câmpie. Frânt de oboseală, Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic și-a întins brațele, a căscat și și-a spus: „Gata, am terminat. Mă duc la culcare și trag un pui de somn de un milion de ani“.

Numai că exact în clipa aceea a venit Maimu Țoi, un animal bizar, care își petrecea vremea sărind dintr-un copac în altul și care se așezase la coadă odată cu celelalte, doar așa, ca să le imite. Maimu Țoi a strigat:

— Și mie nu-mi faci nimic? La mine nu schimbi nimic? Crezi că la mine n-ai greșit nimic, ca la celelalte?

Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic, după cum am spus, era foarte obosit. Și-a scărpinat capul o clipă și-apoi a zis:

— După părerea mea, tu ești bine așa cum ești. Dar nu vreau să fiu nedrept. Spune-mi ce vrei și o să-ți fac pe plac.

Maimu Țoi a răspuns:

— Nu știu ce vreau. Simt o nemulțumire, o neîmpăcare, o neliniște, așa e. Dar habar n-am ce vreau!

Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic i-a spus:

— Nemulțumire, neîmpăcare, neliniște, ce mai sunt și astea? Ce-nseamnă? Cere ceva clar, ceva precis, ca toate celelalte animale! Vrei o coadă mai lungă, vrei coarne, vrei urechi mai mari? Dacă vrei să te schimb cumva, spune! Dar

nu-mi vorbi despre neliniște, pentru că atunci înseamnă că nu știi ce vrei.

Maimu Țoi i-a răspuns:

— Și totuși, chiar așa e: sunt neliniștit, dar nu vreau ceva anume. Sau, mai bine zis, ceva aș vrea.

Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic i-a spus:

— Ia să auzim.

Maimu Țoi i-a explicat:

— Uite care e treaba. Aș vrea să-mi schimb numele. Nu-mi place Maimu Țoi.

— Și cum ai vrea să te cheme?

— Aș vrea să mă cheme O M.

— Ce înseamnă O M? De ce?

— Pentru că știu sigur că, dacă îmi schimb numele, mă schimb și eu. Neliniștea mea vine din sentimentul că, purtând numele de O M, aș putea să mă îmbunătățesc, să progrez, să devin mai inteligent, mai bun, mai priceput.

Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic murea de somn. A exclamat:

— Bine, fie cum vrei tu: de-acum încolo nu te vei mai numi Maimu Țoi, ci... cum ai zis?

— O M.

— O M. Și n-ai decât să progresezi cât vrei tu. Nu văd nimic rău în a progresa. Dar acum, scuză-mă, mă duc să mă culc. Ne vedem când mă trezesc. Să zicem, peste o jumătate de milion de ani. La revedere și progresează liniștit!

Și, astfel, Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic s-a dus la culcare și l-a lăsat pe Maimu Țoi șef pe plantație. Acesta, deși se simțea tot nemulțumit, neliniștit, neîmpăcat, și-a luat numele de O M și, sub numele acesta, s-a ținut de toate drăciile. Cea mai recentă, printre altele: s-a apucat să distrugă faimoasa lume creată de

Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic în șapte zile și, foarte curând, o va preface cu siguranță într-o grămadă de ruine. Se știe, maimuțele sunt obraznice, agitate, strică tot, murdăresc tot, distrug tot.

Însă, în tot acest timp, Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic doarme. Poate că, dacă s-ar trezi, l-ar putea opri pe Maimu Țoi, ar evita dezastrul. Dar nu e nimic de făcut, trebuie să doarmă o jumătate de milion de ani și așa o să fie. În cele din urmă, se va trezi, va privi lumea și, văzând că a ajuns o groapă de gunoi, se va lua cu mâinile de cap și va striga:

— Ce oroare! Ce s-a întâmplat?

Umilit, abătut, Maimu Țoi, sau mai bine zis O M, va răspunde:

— Nu știu. Mă simțeam neliniștit, nemulțumit, am încercat să schimb lumea în bine, dar ceva n-a mers cum trebuie.

Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic n-o să-și mai piardă vremea cu multe vorbe. O să ia lumea, o să-i tragă un șut și o s-o arunce departe. Apoi va spune:

— Voi reface lumea așa cum este, dar fără maimuțe. Va fi cea mai frumoasă lume pe care am făcut-o vreodată. Și de data asta le voi îngădui animalelor toate capriciile, chiar și pielea roșie cu floricele pe care o voia Ele Fant! Dar nu și să-și ia alt nume. Numele nu se schimbă! Dacă te cheamă Ele Fant, apoi Ele Fant rămâi!

*Unicorn
și Rino Cer*

Pe când făcea plopul pere și răchita micșunele, lumea era o câmpie nesfârșită, populată numai de broaște-țestoase. Pe câmpia aceasta se vedeau țestoase care stăteau sau se plimbau, se grupau sau mergeau singure, se întâlneau sau își vedeau de ale lor; dar numai broaște-țestoase. Pe scurt, era o lume foarte plictisitoare, fiind plată și uniformă, dar și populată de broaște-țestoase, care sunt cu siguranță, dintre câte animale există, cele mai puțin vioaie. Ce fire are broasca-țestoasă? Este mai ales *prudentă*. Într-adevăr, îndată ce țestoasa vede ceva care nu-i e pe plac, nu se uită cu atenție, așa cum ar trebui; ci imediat, fără să se gândească prea mult, își retrage capul sub carapace și gata, nu-l mai scoate decât dacă e sigură că obiectul în chestiune s-a dovedit într-adevăr inofensiv, stând nemișcat și fără să sufle. Pe scurt, țestoasa nu încearcă să înțeleagă. Se retrage în carapacea sa și așteaptă, încăpățânată și obtuză, *ca totul să ia sfârșit*.

Într-unul din secolele acelea (pe atunci, în loc să se spună „într-una din zilele acelea”, deoarece pe vremea aceea un secol ținea cât o zi), într-unul din secolele acelea, în lumea asta de broaște-țestoase a apărut un anume Rino Cer, care, de altfel, era nimeni altul decât animalul cunoscut drept unicorn, mai exact un căluț foarte grațios, agil și vioi, înzestrat, pe frunte, cu un foarte frumos corn lung și ascuțit, alb ca zăpada. Rino Cer era ceea ce astăzi se numește un prototip. Dumnezeu se săturase de lumea aceea populată numai de țestoase și

voise să încerce ceva nou și diferit. Unicornul era o încercare. Dacă mergea bine, Dumnezeu urma să-l multiplice. Dacă nu, avea să încerce altceva.

Rino Cer, deși era singurul din specia sa printre milioane de țestoase, nu-și pierdu cumpătul. Agil, vioi, energic și micalit, găsi repede pajiști cu iarbă unde să pască, pâraie limpezi în care să-și astâmpere setea, o grotă frumoasă unde să doarmă. Restul timpului, Rino Cer și-l dedica jocului. Cu ce se juca Rino Cer? Cu florile, cu fructele, cu pietrele, cu apa, cu praful, pe scurt, cu orice găsea; dar mai ales cu țestoasele.

Cum se juca Rino Cer cu țestoasele? Simplu: le lua în răs. Ba le răsturna și le lăsa să se zbată; ba le atinge nasul cu cornul și țestoasele își retrăgeau capul sub carapace, sau le atinge coada și țestoasele și-o retrăgeau imediat. Apoi se distra sărind în jurul lor, topăind și săltând: de obicei, țestoasele nu încercau să înțeleagă, stăteau nemișcate sub carapace și, astfel, reduse la un soi de excrescență ovală, puteau să rămână nemișcate, cu capul și coada la adăpost, două sau trei secole la rând.

Pe scurt, Rino Cer se distra. Iar Dumnezeu începea deja să-și spună că încercarea reușise; că trebuia să înlocuiască treptat țestoasele cu unicorni; când, ca să strice totul, și-a băgat coada Șar Pe, un individ insinuant și invidios, care se împotriva oricărei noutăți, încă și mai prudent, dacă se poate spune așa, decât țestoasele. Șar Pe se apropie târâș de Rino Cer și îi spuse cu voce prefăcut afectuoasă:

— Rino, ascultă, îți sunt prieten și vreau să-ți dau un sfat bun.

Rino Cer dormea. Se trezi, privi în jur și, nevăzând pe nimeni, se culcă din nou. Dar Șar Pe strigă:

— Sunt aici, pe cornul tău!

Atunci, Rino Cer, cu riscul de-a rămâne cu ochii privind cruciș, își dădu seama că, într-adevăr, Șar Pe se încolăcise pe cornul său. Rino Cer spuse:

— Zău că n-ar trebui să primesc sfaturi de la necunoscuți.

— Dar eu, exclamă Șar Pe, te cunosc foarte bine, de ceva vreme te țin sub observație. Și-ți spun: Rino, ai grijă.

— Grijă?

— Da, grijă. Ai auzit vreodată ce spun țestoasele când, ca un inconștient ce ești, țopăi în jurul lor?

— Nu.

— Uite câteva exemple: cretin, nesimțit, nenorocit, mârlan, idiot, pierde-vară, nemernic *et cetera, et cetera*.

— Ce înseamnă „et cetera”? întrebă îngrijorat Rino Cer.

— Înseamnă că te insultă des, dar că nu e nevoie să-ți înșir toate insultele: îți ajung alea pe care ți le-am spus.

— Am înțeles. Și atunci ce se întâmplă?

— Se întâmplă că, într-o bună zi, dacă o ții tot așa, o să te trezești singur-singurel. Și va fi o zi urâtă.

— Dar sunt deja singur, nu-i așa? Sunt singurul din specia mea.

— Da, așa e, dar încă nu ți-ai dat seama. În ziua în care îți vei da seama, știi ce se va întâmpla?

— Ce?

— Vei descoperi că ești diferit. Și odată ce descoperi că ești diferit, nu mai ai cale de scăpare: te rușinezi că ești diferit, vrei să fii la fel ca toți ceilalți.

Rino Cer se scărpină cu cornul pe șold, perplex. În cele din urmă, întrebă:

— Dar cine sunt ceilalți?

— E evident: țestoasele.

— Și atunci?

— Atunci, ca să eviți să te simți diferit, lucru care este cu adevărat îngrozitor, pentru că pe lumea asta nu existăm ca să fim diferiți, ci la fel ca toți ceilalți; ca să eviți, zic, să fii diferit, nu-ți rămâne decât să te transformi, dacă nu într-o țestoasă, măcar într-un animal nu prea diferit de una.

— Și cum să fac asta?

— Păi, foarte ușor: ajunge să i-o ceri lui Dumnezeu în zilele de audiență. El te preface îndată în orice-ți dorești.

Era adevărat: în secolele acelea, Dumnezeu primea în audiență în fiecare joi de la opt la douăsprezece, și oricine avea vreo plângere, vreo dorință de exprimat, era primit îndată. Audiențele aveau loc într-o pădurice, lângă un izvor. Șar Pe adăugă, după o clipă:

— Eu, de pildă, n-o să mă crezi, eram foarte diferit de cum sunt acum. Eram un miriapod. Închipuie-ți că, în fiecare seară, trebuia să-mi scot o mie de perechi de pantofi. O nebunie! M-am dus în audiență, am cerut să nu mai am picioare, nici măcar unul, și Dumnezeu mi-a îndeplinit pe loc dorința.

— Da, spuse Rino Cer, dar acum te târăști, ceea ce nu e prea plăcut.

Șar Pe schimbă vorba îndată:

— Mâine e joi. Te însoțesc, te ajut să-ți prezinți dorința înaintea lui Dumnezeu, el ți-o îndeplinește și am rezolvat problema.

Bun. A doua zi, Șar Pe și Rino Cer s-au dus în audiență, unde era foarte multă lume, adică multe țestoase. Dumnezeu stătea sub un copac, așezat comod, cu un carnet pe genunchi și, pe măsură ce examina diversele plângeri și cereri, îi chema

pe cei care le înaintaseră. După un număr mare de țestoase cărora nu le convenea ba una, ba alta (țestoasa este din fire foarte morocănoasă și nemulțumită), veni și rândul lui Rino Cer. Cum el era timid, Șar Pe vorbi în locul lui:

— Iată-l pe Rino Cer. Trăim, după cum se știe, într-o lume de țestoase, iar el, într-o astfel de lume, se simte nelalocul lui. La ce-i folosește că e zglobiu, vioi, sprinten, zvelt? Doar ca să fie privit strâmb, să deranjeze fără să vrea, să fie socotit supărător. Pe scurt, Rino Cer ar vrea să le semene mai mult celorlalți, adică țestoaselor. Să nu fie chiar o țestoasă, dar ceva nu prea diferit.

Dumnezeu remarcă surprins:

— Dar e foarte bine așa cum e! O dată ziceam și eu că am făcut o treabă a-ntâia și uite că nu e bine. Printre altele, ideea cu un singur corn în mijlocul frunții mi se părea o găselniță de-a dreptul fericită.

Șar Pe se grăbi să spună:

— Cornul nu trebuie eliminat, doar făcut mai masiv. La fel și tot restul.

Dumnezeu i se adresă lui Rino Cer:

— Uite care-i treaba, ai dreptul la o singură modificare. Pe urmă, ce-a fost a fost, nu mai fac nici o schimbare niciodată, dar niciodată. Primești?

Rino Cer se uită la Șar Pe; acesta dădu din cap; așa că Rino Cer spuse, cu un firicel de voce:

— Da, primesc.

Atunci, Dumnezeu trimise asupra lui Rino Cer o febră care îl sili să stea în pat în grota sa o săptămână întreagă. În aceste șapte zile, corpul lui Rino Cer deveni greu și masiv, picioarele – scurte și groase, iar pielea subțire și lucioasă se

transformă într-o platoșă alcătuită din plăci de piele opacă și aspră, unite între ele, cornul se făcu gros și scurt, ochii – mici și ascunși de riduri. Firește, nici vorbă să mai sară și să mai alerge. De cele mai multe ori, Rino Cer doar zăcea nemișcat în mijlocul câte unei pajiști, ca paralizat de greutatea acelui corp împlătoșat și împovărat.

Dar cel mai rău e că metamorfoza lui n-a fost deloc pe placul țestoaselor, deși chiar ele o provocaseră, prin văicărelile și ostilitate. Iată câteva comentarii:

— Ce mai pocitanie!

— Ce-o fi pățit?

— Cine l-o fi pus?

— Ce oroare!

— Vă puteți imagina ceva mai hidos?

Etc., etc.

Rino Cer se supără pe Șar Pe, care-l convinsese să se transforme. Așa că începu să-l caute ca să-i zică vreo două. Dar Șar Pe nu se lăsa găsit. Îl băgase în bucluc pe Rino Cer din invidie față de extraordinara lui agilitate și frumusețe; iar acum, după ce răul fusese făcut, se ascunsese sub pământ, unde locuiește el de obicei. Și, de parcă asta n-ar fi fost de ajuns, iată că, dintr-odată, lumea țestoaselor fu invadată de un număr incredibil de cai.

Dumnezeu se răzgândise și voise să repete experimentul cu unicornul, însă cu câteva deosebiri. Caii aceștia, milioane și milioane, toți foarte sprinteni, zvelți și eleganți, săreau în toate părțile, alergau înapoi și încolo, nu puteau sta locului o clipă. Iar în mijlocul lor, Rino Cer, cu platoșa enormă de piele, corpul grosolan și ochii rotunzi, de găină, arăta ca un monument viu al regretului, al nemulțumirii și al nostalgiei.

De-acum încolo, când vedeți pe o pajiște africană rinocerul enorm și nemișcat, cu cornul între ochi, trebuie să știți că se gândește la zilele în care se numea Rino Cer, când era agil și iute de picior. Se gândește la ele și plânge cu capul plecat. În contact cu aerul, lacrimile sale se prefac pe loc în pietre. Totul e greu la rinocer, până și lacrimile!

*Săritura
lui Dino Zaur*

Dino Zaur, pe care lingușitorii îl numeau regele mlaștinii, avea un singur cusur: era vanitos și, din acest motiv, foarte sensibil la lingușiri. Era atât de vanitos, încât, atunci când nu era nimeni în preajmă să-l laude, Dino Zaur se lingușea singur. Într-o bună zi, când era singur și simțea nevoia de laude nemăsurate, nu rezistă tentației, ieși din mlaștina unde stătea cufundat de obicei și, înălțându-și statura într-un gest de sfidare, strigă în văzduh, ca și cum ar fi strigat pentru sine:

— Sunt lung de treizeci și cinci de metri, cântăresc zece tone. Cine pe lumea asta e mai mare, mai greu, mai puternic decât mine?

Cuvintele acestea au fost auzite de un oarecare Purice Puriceanu, ascuns între trunchiurile dintr-o pădure ce nu era altceva decât părul din nara dreaptă a lui Dino Zaur. Purice Puriceanu ieși din pădure, ajunse pe nasul lui Dino Zaur din două sărituri și-i strigă din toți bojocii:

— Oi fi tu cel mai mare, cel mai greu, cel mai puternic, nimic de zis. Eu, în schimb, sar mai sus decât tine.

Dino Zaur, care nu-l putea vedea pe Purice Puriceanu pentru că îi stătea pe nas, întrebă iritat:

— Care eu?

— Eu, Purice Puriceanu.

— Cine mai e și Purice Puriceanu ăsta?

— E un parazit care de obicei locuiește printre perii din nara ta dreaptă. Dar acum, ca să-ți vorbească, a binevoit să se

urce pe vârful nasului tău.

Dino Zaur încercă să-și privească vârful nasului, dar nu reuși decât să se uite cruciș. Apoi spuse:

— Nu văd nici un pa... pa...

— Parazit. Cred și eu, sunt cel mai mic animal din lume, totuși sar mai sus decât tine.

Dino Zaur, înfuriat, protestă:

— Dar eu nu sar deloc. De ce-ar trebui să sar?

— Pentru că *trebuie* să sari.

— Cine-a spus că trebuie?

— N-a spus nimeni. Trebuie să sari și cu asta, basta. Iar eu, dragă Dino, sar mult mai mult decât tine.

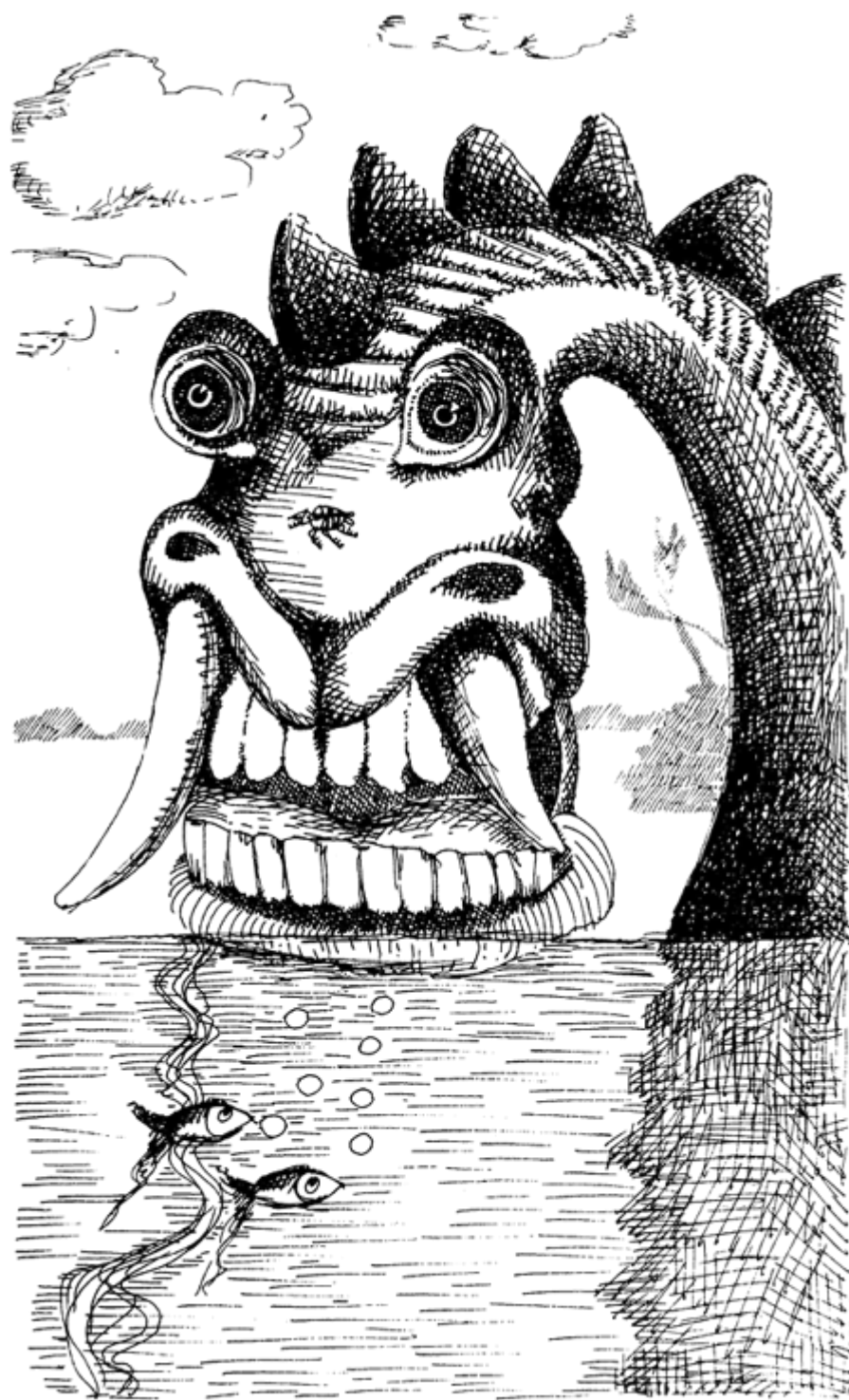
Dino Zaur tăcu, îngândurat. Apoi întrebă:

— Poți măcar să-mi spui cât sari?

Purice Puriceanu răspunse:

— Sar de o sută de ori peste înălțimea mea.

De data aceasta, Dino Zaur amuți câteva minute; își folosea toată puțină sa inteligență pentru a rezolva următoarea problemă: el avea înălțimea de treizeci de metri, dacă sărea de o sută de ori peste înălțimea lui, cât ar fi sărit?

Pentru că se trudea să se gândească, un exercițiu neobișnuit pentru el, pe Dino Zaur mai că-l lua cu leșin. Însă, într-un târziu, bombăni:

— La înălțimea mea, dacă sar, sar trei mii de metri. Tu ești așa de mic, că nu reușesc nici să te văd. Cât sari tu? Eu zic că vreo zece centimetri. Acum, spune și tu: ce înseamnă zece centimetri față de trei mii de metri? Un flecușteț, o nimica toată, zero barat.

— Poate că sari, răspunse Purice Puriceanu, dar, cel puțin acum, nu sari deloc. Și ce înseamnă deloc față de zece centimetri? Un flecușteț, o nimica toată, zero barat.

Dino Zaur ridică din umeri:

— Și de ce-ar trebui să sar? repetă nervos. Mi-e de ajuns să știu că, dacă aș sări, aș face o săritură de trei mii de metri. Cineva ca mine nu sare. Îi ajunge să știe că, dacă ar vrea, ar putea sări.

— Baliverne, spuse atunci Purice Puriceanu. Adevărul e că ți-e frică să sari.

De data aceasta, Dino Zaur se înfurie de-a binelea.

— Foarte bine, răcni el. Atunci o să sar. O să sar și o să-ți arăt că săritura mea o depășește cu o mie de metri pe-a ta.

Zicând acestea, se opinti cu cele două picioare din spate pe fundul mlaștinii, își îndoi genunchii, își împinse tot corpul în față, scoase un strigăt de luptă și sări. Însă, din cauza corpolenței sale, abia sări jumătate de metru, poate chiar numai treizeci de centimetri, căzând imediat, ca un sac de cartofi, cu fundul în noroi. Apa din mlaștină se ridică în aer, apoi căzu peste el cu zgomot de cascadă. Când apa se liniști, toată lumea putu să-l vadă pe Dino Zaur mort în mijlocul mlaștinii. Dăduse cu poponețul lui uriaș de fundul mlaștinii și crăpase în două ca un pepene copt.

Atunci a apărut proverbul „Nu da puricele din mână pe dinozaurul de pe gard“, ca și „Dino Zaur șade-n tină, fund

firav, minte puțină“. Și Purice Puriceanu? Ei bine, Purice Puriceanu a sărit din nara lui Dino Zaur și a aterizat pe trompa enormă a lui Ele Fant. Dar asta-i altă poveste.

*Coarnele
lui Că Milă*

Cer Bu era un animal necăjit și abătut din pricina înfățișării sale cu totul comune, de animal de duzină. Prin ce se deosebea Cer Bu de oricare alt animal înzestrat cu patru picioare și coadă? Prin nimic, prin absolut nimic, nici măcar prin culoarea sa, un maroniu obișnuit.

Acum, într-una din acele zile, s-a anunțat marele bal al animalelor cu coarne. Cer Bu ar fi vrut să meargă și el, dar, vai, era un animal atât de banal, atât de banal, încât nu avea nici măcar un corn sau două pe cap. Pe scurt, dacă Cer Bu nu ar fi fost masiv, l-ai fi putut lua ușor drept o oaie ca toate oile.

Trebuie să știți că, pe vremea aceea, Că Milă, un animal plin de originalitate chiar și în zilele noastre, avea două coarne magnifice, cu mai multe ramificații în toate direcțiile.

Că Milă nu avea de gând să meargă la balul animalelor cu coarne, pentru că îl trăsesese curentul la cocoașa din față. Cer Bu se duse la el și-i spuse direct, fără ocolișuri:

— Îmi doresc foarte mult să merg la balul animalelor cu coarne, dar, din păcate, nu am coarne. Împrumută-mi-le pe ale tale până mâine. Mâine-dimineață ți le aduc înapoi, pe cuvântul meu de rumegetor.

Că Milă era unul dintre indivizii ăia care mai degrabă îndură ei o neplăcere decât să facă o bucurie altuia, așa că răspunse sec:

— Nici nu mă gândesc. Coarnele îmi trebuie mie și nu ți le împrumut.

— Închiriază-mi-le. Îți dau pe ele o căpiță de fân, calitatea întâi.

— Ia mai slăbește-mă. Ce, acum mă fac cămătar de coarne?

— Dar, dacă nu te duci la petrecere, la ce-ți trebuie?

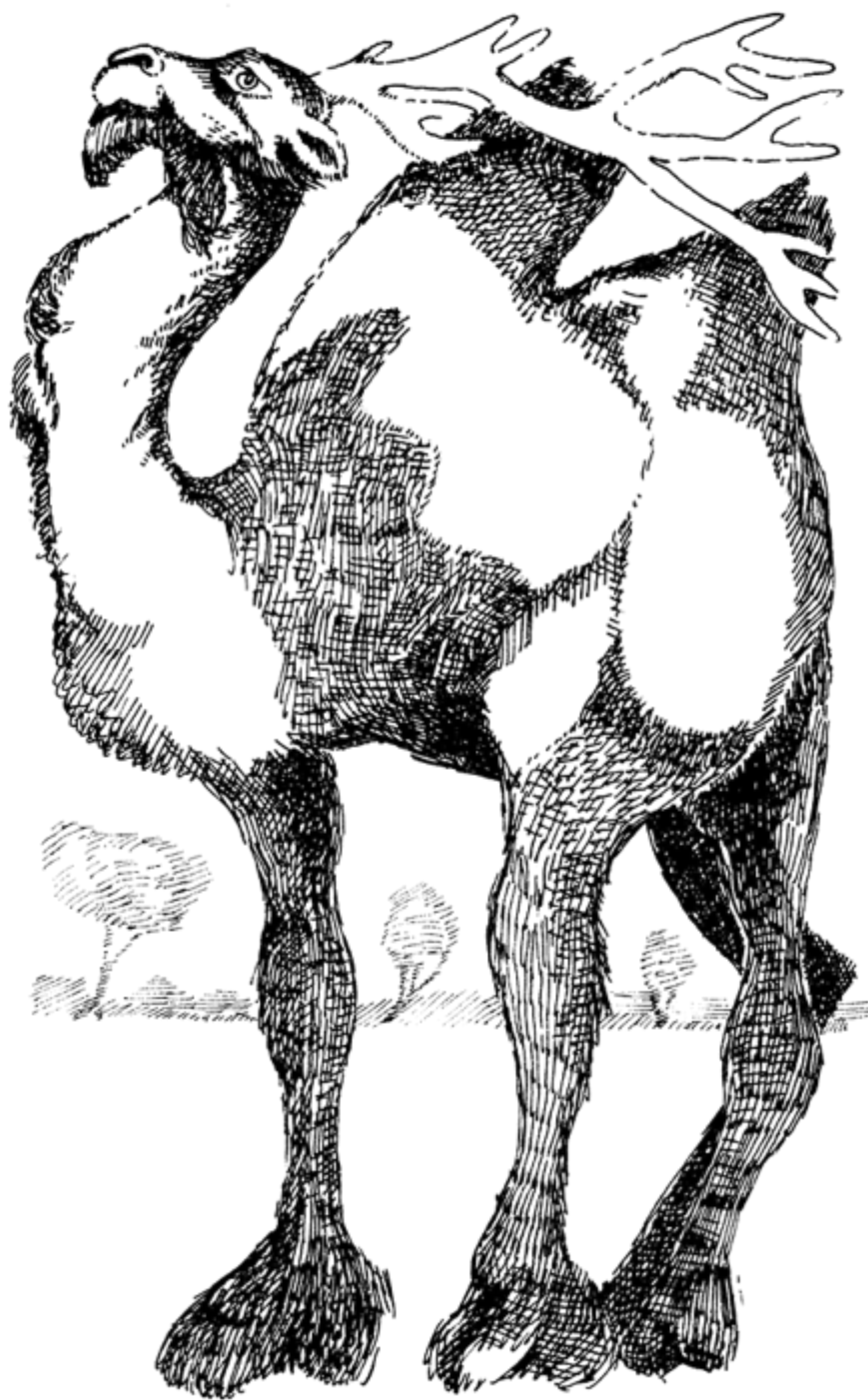
— Mă scarpin cu ele pe burtă. Și te asigur că-mi place la nebunie!

— De ce nu te scarpini cu copita pe burtă și-mi dai mie coarnele?

— Nici vorbă, coarnele nu se împrumută. Asta ar mai lipsi. Fiecare să și le țină pe ale lui. Iar cine nu are, să se lipsească!

În acest moment, Cer Bu înțelese că n-o s-o scoată la capăt cu acest atac, ca să spunem așa, frontal. Și se gândi să ocolească obstacolul. Știa despre Că Milă că este de o vanitate egalată doar de egoism, așa că răspunse:

— Dar tu nu ai nevoie de coarne pentru că deja ești, fie că știi sau nu, animalul cel mai original din întreaga creație. Ai două cocoase, o adevărată insultă pentru sârmanul dromader, care are una singură; ai picioare subțiri, care susțin ditamai burduhanul, în ciuda cocoșelor; ai niște ochi mari, languroși și gânditori, cu gene atât de lungi, că par false; ai o coadă cu un pământuf lung; ai nări atât de mari, că poate intra în ele un măr de mărime mijlocie; ai o culoare a blănii cunoscută drept culoarea blănii de cămilă. Și care alt animal îngenunchează și se roagă Domnului înainte de-a se ridica de la pământ și de-a porni într-o lungă călătorie prin deșert? Chiar și fără coarne, tu ești animalul cel mai extraordinar din lume; în vreme ce eu, cine sunt eu? Nimeni, sunt un nimeni, nu am nici măcar o pereche de coarne dintre cele mai banale.

Că Milă răspunse:

— Da, e adevărat, dar coarnele îmi fac capul să arate frumos. Cum ar arăta capul meu fără coarne, capul meu cere

coarne, nu vezi?

— Ar fi multe de discutat, spuse celălalt, despre faptul dacă sunt sau nu necesare coarnele ca să-ți arate capul frumos. Dar să admitem pentru o clipă că lucrul ăsta e adevărat. Din păcate, dacă sunt utile ca să-ți arate capul frumos, sunt dăunătoare aspectului corpului. Nu vezi că greutatea lor ți-a transformat treptat gâtul într-un S sau, dacă preferi, într-un șarpe? Gândește-te cum ți s-ar îndrepta gâtul fără greutatea coarnelor. Ai avea un gât drept și frumos precum caii!

— De unde știu eu dacă aș arăta mai bine fără coarne și cu gâtul drept? răspunse Că Milă. Trebuie să vezi cu ochii tăi unele lucruri, nu ți le poți doar închipui. Poate că fără coarne aș semăna cu o broască-țestoasă, care, se știe, e animalul cel mai urât din univers.

Cer Bu întrebă, surprins:

— Ce treabă ai tu cu broasca-țestoasă?

— Ziceam și eu o vorbă.

— Păi, atunci, ca să zic și eu o vorbă, ai totul de câștigat dacă încerci experimentul. Mai ales că nu-mi faci coarnele cadou, doar mi le împrumuți.

— Și cum o să le capăt înapoi?

— Simplu: a doua zi după bal, o să vin la râu când ești și tu acolo ca să-ți bei porția zilnică de apă; și o să ți le dau înapoi exact cum mi le-ai dat. Dar să m-aștepti dacă întârzii: știi doar că după petrecere se doarme până târziu.

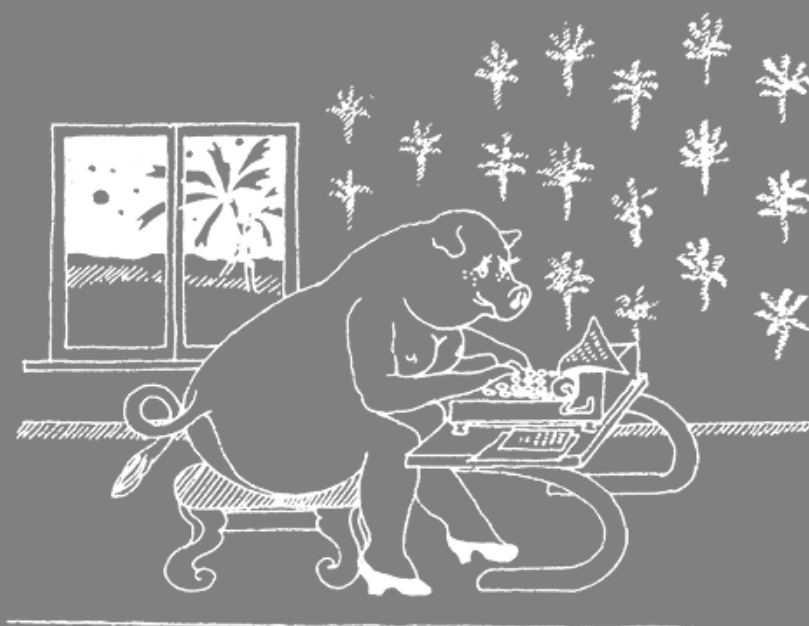
Pe scurt, a stăruit și-a tot stăruit până când Că Milă și-a scos coarnele și i le-a dat. Cer Bu și le-a pus pe cap, a văzut că-i veneau de minune și, mulțumit peste măsură, a dat fuga la bal. Cât privește balul, lesne vi-l puteți imagina dacă vă spun că erau de față toate animalele cu coarne, fără excepție. Se

vedeau coarne de toate formele și de toate mărimile; dar cele mai frumoase erau, fără doar și poate, ale lui Cer Bu. Atât de frumoase, încât, la vederea acelor coarne de-a dreptul fascinante, o oarecare An Tilopa s-a îndrăgostit nebunește de el. Au dansat împreună toate dansurile, de la primul până la ultimul, iar coarnele lor se vedeau peste tot împreună, la bufet și în sală, în grădină și prin saloane, în sus și-n jos pe scări, înăuntru și în afara dormitoarelor marii vile în care avea loc balul. În cele din urmă, An Tilopa îi spuse că, dacă nu se vor căsători curând, ea își va pune capăt zilelor de durere. Iar Cer Bu, care, de altfel, era și el îndrăgostit, acceptă cu entuziasm ideea căsătoriei. Așa că, după bal, nici nu s-au mai dus acasă. Dansând, au așteptat să vină dimineața și de la bal s-au dus direct la biserică, unde i-a cununat părintele Capră Alpină.

Cei doi soți și-au ales locuința într-o căsuță frumoasă din pădure. Dar ceva îl împiedica pe Cer Bu să fie fericit: promisiunea pe care i-o făcuse lui Că Milă de a-i înapoia coarnele la sfârșitul balului. Ce era de făcut? Pe de o parte, îi făcuse, fără îndoială, această promisiune lui Că Milă; pe de alta, însă, ce-o să spună An Tilopa când o să descopere că, în realitate, Cer Bu nu avea coarne, chiar acele coarne care-o făcuseră să se îndrăgostească de el? Cer Bu se gândi mult și, în cele din urmă, hotărî să nu-i mai înapoieze coarnele proprietarului de drept. Și astfel a rămas Că Milă fără coarne.

Pesemne că de aceea, când Că Milă merge să bea apă din râu, o face foarte încet, privind mereu în jur: speră că Cer Bu se va întoarce să-i dea coarnele înapoi.

*Te urăsc,
cântarule!*

Acum un miliard de ani, într-o bună dimineață, un oarecare Hipo Potam, un individ vestit pentru obezitate, se duse ca de obicei la cântar să-și verifice greutatea. Trebuie să știți că, pe vremea aceea, lucrurile vorbeau; au devenit mute mult mai târziu, poate pentru că omul a început el să vorbească și nu s-a mai oprit. În orice caz, după câteva secunde, cântarul, foarte ceremonios, strigă:

— Sincere felicitări, Hipo Potam! Ai slăbit jumătate de kilogram.

Neputându-și crede urechilor, Hipo Potam exclamă:

— Nu se poate!

— Nu doar că se poate, e sigur!

— Dragul meu cântar, întotdeauna am știut că tu ești singurul care-mi spune adevărul, lasă-mă să te sărut.

— Aici nu-i vorba de sărutări. Acum, că eforturile tale încep să fie răsplătite, trebuie să insiști în direcția austerității.

— Pa-pa, cântarule, fii binecuvântat!

Mulțumit, fericit, Hipo Potam hotărî în primul rând să slăbească un pic hățurile dietei sale severe. Se așeză la masă, pe care devotata sa menajeră, Scroa Fa, aranjase deja micul dejun constând, vai, în ceai, suc de portocale, două feliuțe de pâine integrală cu un strat subțirel de unt sau de miere, la alegere; și o întrebă:

— Ia spuneți-mi, nu observați ceva schimbat la fizicul meu?

Luată pe neașteptate, Scroa Fa răspunse:

— Scuzați-mă, domnule, încă nu m-am uitat cu atenție la dumneavoastră.

— Uitați-vă, nu observați că am slăbit, că sunt mai zvelt? Am slăbit jumătate de kilogram, ceva trebuie să se vadă.

În sfârșit, Scroa Fa înțelese:

— Sigur, cum să nu, ați slăbit, grozav ce-ați mai slăbit. M-am gândit imediat ce v-am văzut azi-dimineață: domnul nu mai e cum era. Ce-o fi făcut ca să slăbească așa de tare?

Mulțumit de lingușirea aceasta nerușinată, Hipo Potam porunci hotărât:

— Pregătiți-mi două ochiuri cu șuncă. Și puneți trei felii de șuncă la un ou.

Scroa Fa nu așteptă să-i spună de două ori:

— Se-nțelege, ce atâta regim? Se-nțelege, două ochiuri cu șuncă.

Hipo Potam strigă după ea, în timp ce aceasta se repezea în bucătărie:

— Vă rog, aveți grijă să prăjiți șunca atât cât trebuie!

Ce bunătate sunt ochiurile cu șuncă, mai ales după ce te-ai lipsit de ele mai bine de un an întreg! Ce bun e gustul acela de sare, grăsime și fum, când se adaugă gustului excelent al ouălor! Hipo Potam mănăcă ochiuri cu șuncă și curăță bine tigaia cu o singură bucățică minusculă de pâine: încă se temea să nu se îngrașe.

Scroa Fa stătea în picioare și se uita la el și, când șeful termină, spuse:

— Ce să gătesc azi pentru prânz?

Hipo Potam proclamă:

— Tartine cu somon afumat, sparanghel, șnițele cu sos alb, căpșuni cu frișcă și înghețată.

Scroa Fa se hazardă:

— Știți, mâncarea de regim însemna dovlecei fierți și două feliuțe de brânză slabă. Nu vi se pare că e, cum să spun..., cam mare distanța dintre regim și prânzul pe care mi-l comandați?

Hipo Potam strigă:

— Dar am slăbit jumătate de kilogram, nu pricepi? Jumătate de kilogram! Mă rog, să facem așa: în loc de două șnițele, pregătiți-mi unul singur.

— Pregătesc două și pe urmă hotărâți dumneavoastră.

Hipo Potam culese firimiturile de pâine care îi rămăseseră pe haină, le mănca, își luă pălăria și ieși.

Jumătate de kilogram! Jumătate de kilogram: în sfârșit, libertatea, libertatea de a mânca, libertatea care, dintre toate libertățile, este cea care ne privește cel mai direct și mai intim, singura care nu intră în conflict cu libertățile celui alt. Zgârcitul și desfrânatul se izolează ca să se bucure de bani și de sex. Dar lacomul caută tovărășia celorlalți lacomi, nu-i priește mâncarea dacă mănâncă singur. Hipo Potam, firește, avea o logodnică, pe numele ei Gi Rafa, o ființă delicată, dificilă, ca să nu spunem mofturoasă, care îi pusese lui Hipo Potam condiția să slăbească măcar jumătate de tonă ca să se căsătorească.

— Cum arătăm noi alături, obișnuia să spună, eu foarte înaltă, numai gât și picioare, și tu foarte scund, numai burtă și cap?

În dimineața aceea, Gi Rafa era foarte prost dispusă: mâncând o floare din vârful unui copac mai înalt decât ea, se alesese cu gâtul înțepenit. Așadar, când Hipo Potam, vesel nevoie mare, o anunță la telefon că slăbise jumătate de kilogram, răspunse:

— Jumătate de kilogram? Mă suni ca să-mi spui că ai slăbit jumătate de kilogram?! E ca și cum m-ar suna muntele Everest ca să mă anunțe că a scăzut cu jumătate de metru! În orice caz, dacă vrei să ne căsătorim, trebuie să mai slăbești patru sute nouăzeci și nouă de kilograme și jumătate. Și-acum, hai pa, că n-am vreme de pierdut cu jumătățile de kilogram ale unora care cântăresc trei tone. Pa-pa!

Și, zicând toate astea, îi trânti telefonul în nas.

Ca să se consoleze pentru atâta mojie, Hipo Potam se duse la birou, unde ştia că o s-o găsească, aşteptându-l, pe Ta Pira, tânăra sa dactilografă, o fată de treabă şi cu nişte forme

atât de exuberante, că vederea ei îi dădea un sentiment de siguranță și încredere. Îi dictă mai multe scrisori de afaceri, învârtindu-se prin încăpere și oprindu-se din când în când s-o privească pe Ta Pira cum bate la mașina de scris. În cele din urmă, spre prânz, nu mai rezistă, se apropie de ea și-i șopti scrâșnind pățimaș din dinți:

— Ce-ați zice de-o gustare, o gustărică? Am slăbit jumătate de kilogram și-atunci...

Ta Pira, stânjenită de senzualitatea din glasul șefului, spuse cu înțelepciune:

— Atunci, încercați să mai slăbiți încă jumătate de kilogram, ca să fie unul întreg.

Dar Hipo Potam se lansase deja:

— Ce-ați zice, hm, de niște sandviciuri fragede, cu unt din belșug, cu o feliuță de șuncă, un castravecior, o anghinare?

Ta Pira protestă:

— Nu, domnule, nu mă ispițiți, să lucrăm, lăsați sandviciurile.

— Cu un păhărel de bericică?

„R“-ul din „bericică“ stârni un fior de-a lungul spinării Ta Pirei, care nu se abătu însă din drum:

— Haideți, domnule, fiți serios, nu vă mai purtați așa. Sunt tânără, sunt și eu o făptură din carne și oase. Ce s-ar întâmpla dacă m-aș lăsa învinsă de lăcomie?

— Măcar o mâncărică de creveți cu sos?

— Calmați-vă, domnule, ar putea intra cineva și...

— Și la sfârșit un sandvici sau două cu cremă de trufe?

— O, o, ce-ar spune doamna Gi Rafa dacă v-ar auzi?

Hipo Potam răspunse dezamăgit:

— Nu-mi vorbiți de Gi Rafa: vrea să slăbesc. Măcar dumneavoastră!

Și Ta Pira:

— Fie, vă fac o dată pe plac. Comandați sandviciurile alea.

Sosi chelnerul de la bar, cu cel puțin douăzeci de sandviciuri pe tavă: și la bar, lui Hipo Potam i se dusesse vestea de la com. Hipo Potam începu să mănânce câte două odată; în timp ce mesteca, îi arătă Ta Pirei tava, invitând-o. Ta Pira nu se lăsă rugată de prea multe ori. Înăță un sandvici, mușcă zdravăn, cu dinți perfecți și foarte albi, îl privi o clipă, apoi mușcă din nou. Toate acestea îl încântară pe Hipo Potam: ce poate fi mai frumos decât o femeie frumoasă care mănâncă?

Dar jumătatea de kilogram îl obseda în egală măsură. Gustarea făcuse cât un prânz în toată regula; acum, acestui prânz i se va adăuga celălalt, pe care de dimineață, îmbătat de victorie, îl comandase credincioasei Scroa Fa. Hotărându-se brusc, se îndreptă spre telefon și auzi imediat la receptor vocea Scroa Fei. Tună:

— Anulăm comanda, Scroa Fa!

— Adică?

— Adică ne întoarcem la regim: dovlecei și brânză slabă. Ajung acasă în cel mult jumătate de oră.

— Și prânzul pe care l-am pregătit deja?

— Mâncați-l dumneavoastră.

Așa s-a și întâmplat. Hipo Potam se întoarse acasă, mănă doi dovlecei și o feliuță de brânză, apoi se duse direct la culcare. Se trezi peste două ore cu o poftă teribilă de șnițele cu sos alb. Ca prin vis, intră în bucătărie și deschise frigiderul. Iată, pe o farfurioară, șnițelul pe care buna Scroa Fa i-l pusese deoparte. Fără să se gândească prea mult, Hipo Potam îl

înfulecă, așa rece și unsuros cum era. Dar în frigider erau și o tăviță cu somon afumat, o cratiță cu vreo zece bucăți de sparanghel, o cupă plină cu căpșuni și toată înghețata de care Scroa Fa nu se atinsese. Mă rog, mare parte din prânzul comandat de dimineață. Tot ca prin vis, Hipo Potam expedie toate acele bunătăți în stomac, să-i țină de urât șnițelului. Apoi, după ce-i dădu instrucțiuni Scroa Fei pentru o cină ascetică, în conformitate cu regimul său, se întoarse la birou.

Își petrecu toată după-amiaza discutând afaceri, dictând scrisori, citind documente. Spre seară, când se pregătea să iasă, se înfățișă la ușă un anume Por C, un vechi tovarăș de chiolhanuri. Por C anunță triumfător:

— În seara asta, toată lumea la Rî Mător! Tocmai a venit de pe mare cu o barcă plină de pește proaspăt, pescuit chiar de el. Fără femei, numai bărbații!

Acum, lui Hipo Potam îi plăcea peștele la nebunie; și simți instantaneu că de data asta nu se va putea împotrivi ispitei. Cu toate acestea, opuse o rezistență slabă, explicându-i lui Por C treaba cu jumătatea de kilogram: fără doar și poate, o pusese la loc cu ochiurile, gustarea și rămășițele de la prânz; ce se va întâmpla dacă va accepta invitația lui Rî Mător? Por C, care, după cum se spune, știa cu cine are de-a face, se prefăcu a-l lua în serios:

— Corect, dar uiți un lucru: azi de câte ori ai ieșit? Vreau să zic, de câte ori te-ai dus la veceu?

— Să zicem că de două ori.

— Păi, la cât ești de mare, nu crezi că ai scăpat de cel puțin cinci kilograme?

Argumentul era convingător, cu atât mai mult, cu cât Hipo Potam nu voia decât să se lase convins. Spuse:

— Fie, o să am grijă, doar o să ciugulesc câte ceva, hai să mergem.

La vila lui Rî Mător, pe oaspeți îi aștepta o masă mare, în formă de potcoavă, acoperită cu o mulțime de tăvi pline cu pești de toate felurile. Invitații dădură năvală, cu câte-un șervet la gât, înarmați cu farfurii și furculițe. Iată ciorba de pește, în supiere enorme. Iată tăvile cu homari, cu scoici și midii, cu pești prăjiți, cu caracatițe, cu calamari albi și roșii, cu sos sau la grătar. Iată o minunată doradă ce cântărea pe puțin treizeci de kilograme. Hipo Potam se apropie de ea și măncă jumătate ca pe-o nimica toată. Apoi au venit la rând doi homari, o tavă întreagă cu scoici gratinate, o porție zdravănă de creveți, o farfurie mare cu pești prăjiți asortați. Din când în când, Hipo Potam, tot cu gura plină, se uita la masă și înhăța cu furculița, din mers, câte un peștișor deosebit de gustos care-i scăpase. E drept, se gândea la jumătatea de kilogram, la Gi Rafa, la cina cu dovlecei și brânză slabă care îl aștepta acasă; dar ca prin ceață, ca la un lucru care nu-l mai privea. Până la urmă, se ghiftui în asemenea hal, încât aproape nu se mai putea mișca. Dar se consolă cu gândul acesta, ca să spunem așa, istoric: „Vechii romani ce făceau? Mâncau, apoi vomitau, apoi mâncau din nou. Așa o să fac și eu“.

Cina se sfârși. Pe masă nu mai rămăseseră decât tăvile goale, cu oasele peștilor. Hipo Potam îi salută pe Rî Mător și pe ceilalți tovarăși de ospăț, dădu fuga acasă, o chemă pe Scroa Fa, merse la baie și, în timp ce menajera îi ținea fruntea în palmă, vomită în closet ca vechii romani. Apoi se duse la bucătărie, deschise frigiderul și, ca să-i piară gustul rău din gură, savură încetișor două sute de grame de gorgonzola. Apoi

sosi și clipa cea mare. Hipo Potam se dezbracă și urcă gol pe cântar.

Îndată, ca o furie, acesta îi strigă:

— Frumos! Ai luat cinci kilograme!

Hipo Potam strigă la rândul său:

— Nu se poate! Acum te-ai apucat și tu să torni minciuni!

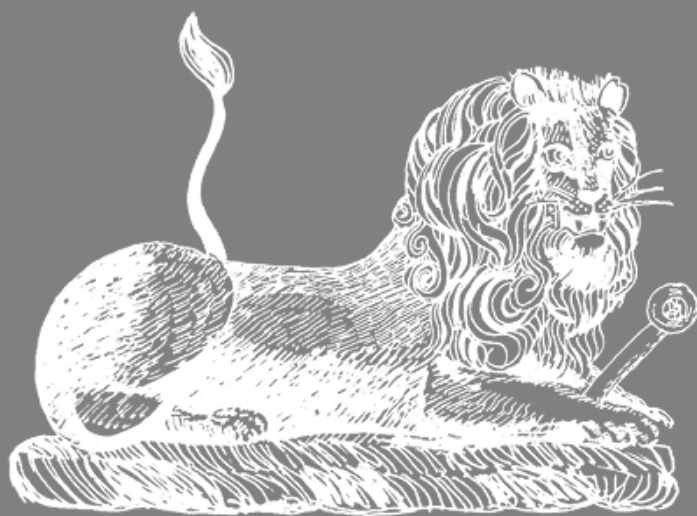
Indignat, cântarul răspunse:

— Întotdeauna ți-am spus adevărul. Ți-l spun încă o dată: ești...

Nu apucă să termine, căci Hipo Potam îl pocni cu un șut bine țintit; într-o clipă, îl făcu țandări. Dar dintre țandări, dându-și ultima suflare, cântarul mai rosti:

— Un mâncău incorigibil...

*Și coroana
de gheață
pieri*

După ce-l invitasese pe regele Le U la el acasă, la Pol, odată oaspetele plecat, Mor Să începu să-i spună soției sale, Mor Suța:

— De ce Le U are coroană și eu nu? Aici, la Pol, sunt la fel de important ca el la Tropice. Dar el are coroană, iar eu nu.

Mor Suța răspunse:

— El a fost ales regele pădurii de toate animalele, prin vot unanim. Dar de tine – e momentul s-o afli – se râde.

Mor Să pufni, jignit:

— Se râde?

— Sigur că da. Greutatea și stângăcia ta au ajuns proverbiale. Se spune tot timpul: „Stângaci ca Mor Să, greu ca Mor Să“. Nici vorbă să fii regele pădurii. Ca să nu mai spunem că la Pol nu există păduri.

Mor Să strigă:

— Dar eu vreau să am coroană și o să am.

Mor Suța răspunse:

— Treaba ta. Dar te avertizez că eu nu vreau să port coroană. M-am născut într-o familie săracă, însă onorabilă; la noi acasă nu s-a pomenit niciodată nimic de vreo coroană. Tatăl meu era pescar, specializat în a scoate peștii la suprafață cântându-le cântece de dragoste sfâșietoare; mama era o învățătoare modestă, care îi învăța pe raci să meargă drept. Așa că, repet, eu nu vreau nici o coroană.

Dar lui Mor Să i se pusese pata. Începu să se agite pe lângă animalele de la Pol: Fo Ci, Pin Guini, Her Mine, Ba Lene, Fo Ci Ure Cheate, Del Fini, Pă Sări Ma Rine, Pes Căruși și așa mai departe. Tuturor, Mor Să le făcea cadouri, le promitea funcții și titluri când avea să fie rege. Celor care obiectau că la Pol nu mai existase niciodată vreun rege, le răspundea:

— De un rege e nevoie. Peștele începe să lipsească. Unii au mult, iar alții, puțin. Regele, adică eu, se îngrijește să fie împărțit în mod egal.

La sfârșit, când a fost sigur că majoritatea îl vor alege rege, Mor Să se gândi la coroană, ce era, în fond, adevăratul motiv pentru care se zbătuse atâta. Era nevoie de un meșter bun, trebuia să fie o coroană foarte frumoasă, care să-l facă pe Le U să plesnească de invidie. Mor Să se gândi, văzu că la Pol nu exista nici un fabricant de coroane, așa că porni în călătorie, de pe o banchiză pe alta, până în Si Bheria, o regiune împădurită, unde trăia un anume Cas Tor, un excelent meșter specializat în prelucrarea lemnului.

Mor Să chibzuia în felul următor: „Dacă știe să prelucreze lemnul, de ce n-ar ști să prelucreze aurul?“. Dar se înșela. Odată ajuns la atelier, după ce își expuse dorința, îl văzu pe meșter scărpinându-și capul, perplex. Apoi Cas Tor spuse:

— Îți pot face o coroană foarte frumoasă din lemn: de pin, de mesteacăn, de gorun, de cedru. Sau chiar din sequoia, care-i un copac foarte rar, cel mai înalt din lume. Dar din aur? Nu sunt pregătit să prelucrez Taur.

Mor Să spuse:

— Nu din lemn. Marionetele de la bâlci au pe cap coroană din lemn. Nu, trebuie să fie de Taur sau dintr-un material la fel de strălucitor ca aurul.

Cas Tor se scărpină din nou în cap. Era pe punctul de a răspunde că nu e nimic de făcut, când îi veni o idee. În Si Bheria, iarna e foarte frig; râul pe al cărui mal locuia Cas Tor era înghețat; brazii erau încărcăți de zăpadă; de stânci atârnavu țurțuri de gheață. Exact în clipa aceea, soarele bătea pe unul dintre acești țurțuri și îl făcea să lucească cu o mie de scântei. Cas Tor se gândi: „Ia să-i fac eu o coroană de gheață și să-i spun că e de diamant. N-o să observe nimic, doar gheața seamănă cu diamantul și el locuiește la Pol, iar acolo gheața nu se topește“.

Mulțumit și liniștit, îi spuse lui Mor Să:

— Știi ce coroană o să-ți fac? De diamant, care-i mult mai prețios decât aurul și mult mai luminos.

Mor Să întrebă:

— Dar unde găsești tu diamant?

Cas Tor răspunse:

— E o mină chiar într-o grotă pe care o știu. Tu întoarce-te cu încredere la Pol; ne revedem peste cincisprezece zile. Diamantul e un material foarte dur, necesită mult timp și muncă.

Convins, Mor Să se întoarce la Pol, iar Cas Tor se apucă îndată de treabă. Desprinse de pe stâncă o bucată mare de gheață și, cu uneltele sale, încet-încet, o transformă într-un cilindru, iar din acest cilindru, lucrând cu finețe, desprinse o bucată rotundă, largă de o palmă și groasă de două degete. Făcu o gaură în mijloc, o lărgi treptat și iată o coroană pe măsura capului lui Mor Să. Dar era o coroană simplă, neîmpodobită. Cas Tor lucră mai departe, pilind și fațetând; la sfârșit, în bătaia soarelui, coroana de gheață lucea cu o sută de scânteii, de parc-ar fi fost bătută cu pietre prețioase.

Firește, Mor Să fu entuziasmat de coroană. Și-o așează pe cap, plecă la Pol și, îndată ce ajunse, anunță ceremonia încoronării. În ziua hotărâtă, toți locuitorii de la Pol se adunară în piață. Mor Să sosi, cu coroana bine înfiptă pe cap, urcă pe o moviliță de zăpadă și spuse:

— Dragii mei supuși...

Urmă o clipă de stupefacție: de când și în ce fel deveniseră locuitorii de la Pol supușii lui Mor Să?

Mor Să continuă:

— Dragii mei supuși, aveți urgentă, urgentă nevoie de un rege. Dacă nu, ce fel de supuși mai sunteți? Nu există supuși fără rege, după cum nu există rege fără supuși. Prin urmare, este nevoie de un rege și iată-mă! Lung de cinci metri și greu de trei tone.

O voce strigă:

— Și Ur S? Ce te faci cu Ur S?

Mor Să nu se pierdu cu firea:

— Ur S nu se compară cu mine. Îmi este inferior și ca lungime, doi metri și jumătate, și ca greutate, nici măcar o tonă. Așa stând lucrurile, sunt silit, pentru binele vostru, să devin rege. Dar s-a pomenit vreodată un rege fără coroană? Nici vorbă, ar fi ca un cocoș fără creastă. Deci, iată coroana mea, priviți-o, e toată din diamant masiv, mult mai frumoasă și mai prețioasă decât coroana de aur a prăpăditului de Le U. În concluzie: eu sunt regele vostru, iar voi, față de mine, sunteți niște viermi, niște mizerii, niște gunoaie.

În ziua aceea, soarele era ascuns în nori; dar, de îndată ce Mor Să își termină scurtul discurs, soarele se arată și o rază atinse coroana, făcând-o să strălucească în sute de scântei

colorate. Mulțimea rămase o clipă nehotărâtă. Apoi izbucni în aplauze lungi și zgomotoase. Mor Să izbândise: iată-l rege.

Dar rămăsese cu dorința de-a se împăuna cu coroana de diamant dinaintea lui Le U. Se tot gândi și, într-o zi, îi spuse Mor Suței:

— Trebuie să-i întoarcem vizita lui Le U. Trebuie să mergem la Tro Pice.

Mor Suța răspunse:

— Hai, recunoaște, vrei să te lauzi cu coroana ta și să-l faci pe Le U să moară de invidie.

— Și ce dacă?

Mor Suța răspunse:

— Nu conta pe mine pentru călătoria asta. M-am născut casnică și casnică vreau să mor. Nu mă simt în nici un fel regină, așa că rămân aici.

Lui Mor Să nu-i conveni acest răspuns, dar în cele din urmă vanitatea se dovedi mai puternică decât iubirea. Astfel, după un schimb de scrisori, primi invitația și plecă la Tro Pice cu un avion special, trimis de Le U. Poate că vreți să știți ce sunt Tro Picele. Vă voi răspunde că sunt locuri foarte, foarte calde. Prea calde. Într-adevăr, odinioară, locurile acestea arzătoare se numeau „Toropice“, pentru că te toropeai de atâta căldură. Apoi un „o“ a căzut și le spunem doar Tropice; așa cum spunem „sudic“ în loc de „sudoric“ pentru țările din sud, unde ești lac de sudoare. Le U nu uitase primirea excepțională pe care i-o făcuse Mor Să la Pol. Așa că pregăti serbări mărețe. Programul cuprindea două parade, una a armatei și una a curții și a poporului. Firește, serbările erau în aer liber. Și dimineața pe deasupra.

Avionul ateriză pe pistă, printre palmieri, fanfara intonă imnul Polului; un regiment ales pe sprânceană, alcătuit din Ba Buini, Mac Aci, Go Rile și Cim Panzei prezentă armele. Unul lângă celălalt, Le U și Mor Să trecură încet soldații în revistă. Soarele bătea cu putere, deși era abia șapte dimineața; mulțimea care se înghesuia în spatele soldaților admira mai ales cele două coroane și făcea comparații. Unii preferau aurul; alții, diamantul. Însă, în general, coroana lui Mor Să părea mai originală și mai prețioasă decât a lui Le U.

Cei doi monarhi urcară într-un automobil și porniră spre reședința regală. Era deja ora nouă și soarele bătea mai tare decât oricând. Atunci, Mor Să observă, cu spaimă, că i se topea coroana, apa scurgându-i-se pe frunte și pe ceafă. Se topea; îi picurase pe nas; în curând avea să-i coboare pe gât; dintr-o coroană de rege, avea să se transforme într-o zgardă de câine. Într-o secundă, Mor Să înțelese înșelăciunea lui Cas Tor; și, căindu-se, își blestemă propria vanitate. Dar nu era vreme de pierdut; Le U și curtenii săi păreau să-și fi dat seama de topirea coroanei regelui Polului și schimbau între ei zâmbete și priviri ironice. Mor Să își luă inima în dinți și-i șopti încet lui Le U, care stătea lângă el, în automobil:

— Mă supără ceva: coroana-mi alunecă de pe cap, mi-e prea largă. Nu cumva ai o coroană să-mi împrumuți, una, cum să spun, de toate zilele, de purtat prin casă?

Trebuie să știți că Le U era un mare șmecher. Înțelesese de la bun început că Mor Să voia să-l umilească cu coroana sa de diamant, așa că vru să se răzbune. Răspunse cum nu se poate mai serios:

— Cum să nu, o coroană mai simplă, pe care o port prin casă, cum să nu!

Șopti două cuvinte la urechea lui U Ran Gu Tan, maestrul său de ceremonii; îndată ce sosiră la reședința regală, acesta plecă și se întoarse cu o coroană de purtat prin casă. În realitate, nu era o coroană, ci un pește plat și subțire ca un cordon, care, la Tro Pice, se afumă și apoi se vinde cu coada în gură, în așa fel încât formează un cerc perfect. Le U îi spuse lui Mor Să că obișnuiește să poarte acest pește acasă, pe post de coroană și, fără să mai piardă vremea, i-l potrivi pe cap. Apoi îl luă de braț și-l trase afară din reședința regală pentru a-l prezenta poporului adunat în piață.

Mor Să simțea că se înăbușă din cauza mirosului de pește; însă n-avea ce face: Le U i-l pusese pe cap. Cum să refuze? Dar, după ce ieșiră din reședința regală, mulțimea strânsă în piață începu să chicotească înăbușit: toți observaseră peștele purtat pe cap de regele Polului în chip de coroană. Peștele ăsta rotund e mâncarea cea mai de rând și mai ieftină de la Tro Pice; ce căuta pe capul unui rege? Râsetele se înmulțiră când Mor Să ridică o mână și spuse:

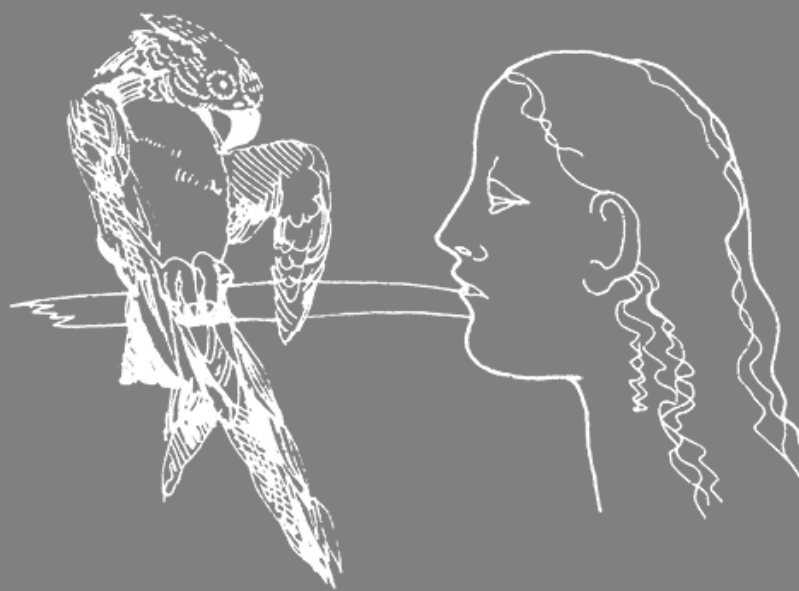
— Cetățeni, eu, regele Polului...

Apoi, când încercă să-și îndrepte peștele pe frunte, izbucniră toți în hohote zgomotoase. Râdeau cu toții: curtenii, soldații, poporul; râdea până și Le U, dar discret, ca o persoană bine-crescută ce era, pe sub mustăți...

Aceasta e adevărata poveste a coroanei de gheață a lui Mor Să. Iar morala este:

*Fiecărei coroane îi e hărăzit un cap,
Nu fiecărui cap îi e hărăzită o coroană.*

*Mama Natura
hotărăște
să schimbe
lumea*

Acum un miliard de ani, pe insula Gala Pagos locuiau o femeie și soțul ei. Ea se numea Na Tura, iar el, Evo Luție. Na era o femeie maiestuoasă, dar câtuși de puțin placidă, cum se întâmplă deseori cu femeile mai planturoase. Era zănatică, schimbătoare, capricioasă, violentă și melancolică. Evo, soțul, era întru totul opusul ei: mic de statură, pirpiriu, nițel cocârjat, cu chipul isteț, ochelarist și binevoitor. Na nu făcea nimic, să spunem că era casnică; Evo era un savant care stătea toată ziua cu nasul în cărți și care, tot studiind, ajunsese vrăjitor.

Trebuie să știți că, pe vremea când se petreceau întâmplările pe care urmează să le povestim, insula Gala Pagos era foarte diferită de ce e astăzi. Nu atât în privința înfățișării sale: era golașă și stâncoasă pe vremea aceea, golașă și stâncoasă a rămas până în zilele noastre; ci în privința faunei. Să spunem că era locuită doar de un număr imens de reptile uriașe. Printre stânci, pe platouri, în vârful munților, în golfuri și în jurul promontoriilor, era o viermuială de monștri care mai de care mai oribili. Pretutindeni se târau încet Dino Zauri colosali, cu cozi și gâturi foarte lungi, cu capete mici, cu ditamai corpurile umflate ca niște butoaie. Erau de toate mărimile, de toate speciile, dar toți aveau în comun o hidoșenie fără seamăn. Toți acești monștri făceau o hărmălaie infernală, încăierându-se fără încetare: carnivorii ca Tirano Zaur îi mâncau pe erbivorii ca Diplo Doc; dar Diplo

Doc nu avea chef să se lase mâncat, deși Tirano Zaur făcea tot ce-i stătea în puteri în această privință; așa că se cafteau întruna, cu răgete și urlete care se ridicau până la cer. În plus, monștrii nu se îngrijeau de curățenie; insula arăta, mă scuzați, ca un closet sau ca o groapă de gunoi. Oase, stârvuri, mizerii de toate felurile acopereau pământul și împuteau aerul cu miasmele lor.

Na Tura suferea când își vedea insula în halul ăsta. Duhoarea, gălăgia, mizeria Dino Zaurilor o deprimau, o scoteau din sărite. Dar nu putea face nimic, pentru că lumea asta plină de monștri chiar ea și-o dorise în felul acesta. Cu câteva miliarde de ani înainte, nu existau reptile; lumea era alcătuită numai din ape nesfârșite și foarte calde din care, ici și colo, se ițeau niște insulițe superbe, verzi și pline de flori. O lume senină, tăcută, calmă, fericită. Dar Na, capricioasă și schimbătoare cum era, se săturase curând de lumea asta ideală; și începuse să-l sâcâie pe Evo, care, tot la cererea ei, făcuse lumea în felul acesta:

— Auzi, fă bine și distruge lumea asta nesărată, că o iau razna de plictiseală.

Evo spunea:

— Dar tu ai vrut să fie așa!

— Da, am vrut; și ce dacă?

— Și-acum, cum vrei să fie?

— Mai dramatică, mai ciudată, mai fantastică. Ajunge cu marea care scaldă țărmurile, cu adierile care mângâie ierburile, cu florile care se înalță spre soare. Gata cu dulcegăriile astea! Vreau o lume care să mă îngrozească, sau cel puțin să mă zguduie! Eventual, populată de monștri! Da, sunt bine-veniți monștrii care-mi alungă plictiseala!

Și Evo, prompt:

— Vrei monștri? Bine, na-ți monștri!

Pe scurt, acesta a fost motivul pentru care, în puțină vreme (adică abia după un milion de ani), lumea s-a umplut de reptile pe cât de mari, pe atât de pocite.

Însă acum, schimbătoarea și capricioasa Na își petrecea aproape toată vremea deplângând lumea dinainte, atât de plictisitoare, dar și de tihnită. Stătea cât e ziua de lungă pitită în casă și-și astupa urechile ca să nu audă răgetele, urletele, gemetele și celelalte sunete îngrozitoare care începeau în zori pe insulă și nu încetau o clipă până la căderea nopții. Din când în când, Na urla:

— Ajunge, ajunge, ajunge, că înnebunesc, da, înnebunesc!

Evo nu-i dădea ascultare; o cunoștea și știa că, așa capricioasă cum era, trebuia, cum se spune, să dea mai întâi nas în nas cu realitatea; altminteri, peste numai un milion de ani, era în stare să vină iar cu cine știe ce moft. Monștrii ăștia îi ceruse ea, cât mai oribili și mai zgomotoși; acum să se spele pe cap cu ei.

Dar orice joc frumos durează puțin; și Evo se convinsese că Na fusese pedepsită îndeajuns. Așa că, într-o zi, îi spuse:

— Ascultă, Na, văd că suferi și cred că e momentul să punem capăt. Tu vrei să nu mai existe lumea asta de monștri. Foarte bine, spune-mi atunci cum vrei să fie. Să schimbi lumea este o operațiune foarte dificilă; n-aș vrea să greșesc; așa că să ne punem de acord dinainte.

Na stătu pe gânduri o vreme; apoi spuse cu avânt:

— Vreau o lume diferită, complet diferită de cea de astăzi. O lume frumoasă.

— De acord, frumoasă, dar în ce fel?

— Ușoară, ușoară, ușurică.

— Ușurică și?

— Nu vreau nimic care să se târască, să șerpuiască, să șchioapete...

— Bun, nimic care să se târască, și pe urmă?

— Nu vreau culorile astea oribile, culoarea noroiului, culoarea fierii, a bălegarului, a smoalei, verdele putred. Vreau o lume strălucitoare și multicoloră ca un curcubeu.

— În regulă, și ce altceva?

— Vreau, spuse Na închizând ochii, în loc de gemete, urlete, hăulituri, răgete, voci care să vorbească, să cânte, să șoptească, să ciripească, să fie armonioase, melodioase, suave.

— Cine ar putea să nu fie de acord? Asta-i tot?

— Un moment, acum urmează ce-i mai important. Vreau ca tot ce se târăște acum pe pământ să zboare, să zboare, să zboare.

La fiecare „să zboare“, Na ridică vocea încă puțin. Încheie:

— Să zboare și eventual să nu se mai întoarcă niciodată.

Evo spuse:

— Deci niște animale ușoare, multicolore, vorbitoare și zburătoare. Ia să vedem. Mai întâi să le găsim un nume. După

ce le găsim nume, treaba e ca și făcută. Ce părere ai de: cântăzburătoare sau vorbizburătoare?

— Ce înseamnă?

— Că zboară și totodată cântă sau vorbesc.

— Prea complicat.

— Atunci: aerestre.

— Adică?

— Așa cum spui terestre, nu?

— Nu-mi place.

Evo se scărpină în cap și spuse:

— Să punem niște silabe plăcute la un loc ca să arătăm cât sunt de drăguțe: „pă“, „să“, „ri“, adică „păsări“.

Na zise:

— Nu e rău. Să le zicem păsări.

Acum, mai rămânea o problemă: ce să facă cu monștrii? Na, exagerată cum era, voia să-i lichideze:

— Vreau să-i văd morți pe toți, cât mai curând, până la ultimul, de sete, de foame, de frig, de foc, de cutremur, de tsunami, de trăsnet, de erupție. Hai să iscăm un val care să se abată asupra insulei și s-o țină sub apă nu mai mult de zece minute. Dar, te rog, hai s-o facem chiar acum.

Însă Evo nu vedea lucrurile în felul acesta:

— De ce să-i omorâm, de ce să-i distrugem? Trebuie să facem lucrurile treptat, fără șocuri, fără rupturi, păstrând continuitatea. Monștrii nu vor fi exterminați, vor dispărea pur și simplu din lipsă de urmași.

— Cum o să faci asta, de vreme ce se înmulțesc ca iepurii?

— O să inventez un animaluț grațios pe care-l voi numi câine și care va fi înnebunit după ouăle lor. Iar monștrii vor muri de bătrânețe, fără urmași.

— Ce bine că te gândești la toate, spuse Na consolându-se puțin, și-acum să vorbim despre păsări. Cum o să le inventezi?

— Și pentru ele am nevoie de puțin timp: doar vreo câteva milioane de ani. Trebuie să știi că multe reptile mici au solzi dintr-o materie foarte maleabilă. Cu un pic de răbdare, să zicem peste trei sute de milioane de ani, sunt sigur că pot transforma acești solzi în ceva ușor, moale și mobil, numit pană. Aceste pene distribuite pe brațe vor alcătui aripile. Cu aripile, păsările vor zbura.

Na bătu din palme de bucurie:

— Vai, ce frumos!

Și așa s-au petrecut lucrurile. Câinele a mâncat ouăle monștrilor; monștrii au murit de bătrânețe, fără să lase urmași; insula s-a umplut de schelete albe, uriașe. Acum domnea tăcerea; în tăcerea aceasta, se auzea vocea lui Evo, care îi spunea soției sale:

— Ai răbdare, trebuie să ai răbdare, cu răbdarea treci și marea. Curând, îți voi arăta prima pasăre, vei vedea ce frumoasă e!

— Cât de curând?

— Ei, peste numai cincizeci de milioane de ani!

A venit și ziua mult așteptată. Evo îi prezintă soției sale prima pasăre creată vreodată, cocoțată pe umărul lui: multicoloră, cu pene, vorbitoare. Pe scurt, un foarte frumos papagal. Evo îi spuse soției:

— Iată-l pe Pa Pagal. Pa Pagal, spune-i ceva stăpânei tale!

Pa Pagal se înalță cât mai mult pe piciorușe, se umflă tot și-i strigă Na Turii în față:

— Hoașcă ce ești!

Aşa s-a încheiat căsnicia lui Na şi a lui Evo. Jignită, crezând că soţul ei îl învăţase pe Pa Pagal s-o insulte, Na plecă, lăsându-l pe Evo să-şi perfecţioneze păsările. Care, după cum se ştie, cântă, dar nu vorbesc: Evo nu a vrut să repete greşeala cu papagalul. Dar oare ce se va întâmpla când soţul şi soţia se vor împăca? Oare Na n-o să înceapă iar cu mofturile ei, oare n-o să vrea din nou să schimbe lumea?

*Frumoasa
și Bestia*

Acum un miliard de ani, unui oarecare Ber Told Nu-Vinde-Pielea-Ursului-Din-Pădure, pe care îl vom numi pe scurt Ber Told, soția i-a dăruit o fiică frumoasă ca soarele, pe care, de altfel, a și botezat-o Frumoasa.

Cu trecerea anilor, Frumoasa a devenit cea mai frumoasă dintre fetele din acel oraș din Pădurea Neagră: avea ochi albaștri foarte mari, păr de aur, un năsuc delicat, o guriță ca un boboc de trandafir.

Trebuie să știți că Ber Told era cojocar de meserie. La parterul casei avea prăvălia, fără doar și poate cea mai elegantă și mai respectată din oraș. În vitrină erau mereu expuse la vânzare minunate blănuri de vidră, de samur, de castor, de nure și așa mai departe. În spatele prăvăliei, Ber Told avea un atelier în care prelucra blănurile brute pe care i le aduceau vânătorii, transformându-le în cojoace. Vânătorii veneau din pădure plină de zăpadă, cu blănurile în cârcă, în mormane mari. Ber Told îi primea bucuroși, cerceta blănurile una după alta, apoi plătea un preț bun, iar vânătorii plecau mulțumiți, cu bani în buzunar și cu stomacul încălzit de-un pahărel de țarie.

Într-una din zilele acelea, în inima Pădurii Negre, o oarecare Ur Soaica îi spuse fiului ei, Ur Suleț:

— Mi-e o poftă nebună de miere, fii băiat bun și adu-mi puțină.

Ur Suleț răspunse cu bun-simț:

— Nu e sezonul mierii. Unde să găesc miere iarna?

Ur Soaica spuse:

— La oraș, mierea se păstrează în borcane. Du-te la oraș, intră într-o casă și ia un borcan pentru mama ta.

Ur Suleț își iubea mama. Prin urmare, după ce se gândi, hotărî să facă întocmai. Într-o noapte, ieși din bârlog și începu să meargă spre oraș, prin pădurea plină de zăpadă.

Merse și iar merse, ieși din pădure, străbătu un drum lung, ajunse la primele case. Zăpada continua să cadă; sub omăt, orașul părea adormit. Ur Suleț se învârti pe străzi, fără să întâlnească pe nimeni; vitrina cojocarului îi atrase atenția. În ea erau expuse două blănuri în care lui Ur Suleț i se păru că recunoaște doi vechi prieteni, foști tovarăși de joacă: Ur Soi și Ur Suț. Ur Suleț, după cum deja ați înțeles, era bun la inimă. Văzând cele două blănuri, își aminti de dragii săi tovarăși de tumbe și salturi prin zăpadă și începu să plângă cu sughituri. Suspina zgomotos și repeta:

— Vai, vai, ce s-a ales de voi, bieții mei prieteni!

Deodată, un glăscior dulce vorbi de la o fereastră de la etajul întâi, de deasupra prăvăliei:

— Frumosule Ur Suleț, de ce plângi?

Ur Suleț ridică ochii și o văzu pe Frumoasa, căci ea era, privindu-l cu milă și curiozitate de la fereastră. Atunci, confuz, printre suspine, îi povesti despre miere și despre mama lui, despre călătoria prin pădure, despre sosirea în oraș și, în fine, despre cum descoperise, în vitrină, rămășițele dragilor săi prieteni. Frumoasa îl ascultă și spuse:

— Vino înăuntru să-ți dau miere: avem miere foarte bună. Apoi, după ce-ți tragi sufletul, pleci și îi transmiți mamei tale dragi salutări de la Frumoasa, fata cojocarului.

Zis și făcut. Frumoasa coborî la parter, îl strecură în taină pe Ur Suleț în casă și-l duse direct la bucătărie. Acolo era o grămadă de miere, într-un șir de borcane puse pe o etajeră, miere fină, din felurile cele mai cunoscute, de salcâm, de trandafir, de trifoi. Frumoasa luă mai multe borcane, le puse într-un sac și tocmai îl lega pe spinarea lui Ur Suleț, când se-auzi zgomot pe scări și vocea lui Ber Told strigând:

— Frumoasa, ce faci?

Ea îi răspunse tatălui ei că bea un pahar cu apă. Dar nu era timp de pierdut. Frumoasa îl luă pe Ur Suleț, îl duse în prăvălie și-i spuse:

— Acum, așază-te în vitrină, între cojoacele acelea două. Nimeni nu va observa nimic, ești la fel ca prietenii tăi, vor crede că tatăl meu a pus în vitrină, în loc de două cojoace, trei.

Zis și făcut. Ur Suleț s-a așezat în vitrină între cele două cojoace, cu etichete din față desfăcute, ridicat pe cele din spate: părea un cojoc terminat și gata să fie îmbrăcat.

Frumoasa stătu puțin dinaintea vitrinei. Ur Suleț îi plăcea; deja începea să simtă ceva pentru el. Îi spuse:

— Știi că ești frumos?

Ur Suleț răspunse:

— Așa îmi spune și mama.

Frumoasa întinse mâna și întrebă:

— Pot băga un deget în blana ta?

— Bineînțeles.

Fata băgă un deget în blană, iar mâna i se afundă până la încheietură. Frumoasa exclamă:

— Ce blană deasă, ce blană minunată! Dragul meu Ur Suleț, vreau să mă mărit cu tine, ești exact soțul care-mi trebuie!

Exact în clipa aceea, Ber Told, care între timp se îmbrăcase, intră în prăvălie, o văzu pe fiica sa vorbind cu Ur Suleț și înțelese îndată ce se întâmplă. Spuse:

— Ce-nseamnă asta? Ieri am pus două cojoace în vitrină, iar acum sunt trei.

Frumoasa răspunse:

— Tată, ieri-seară erai obosit, ți s-a părut că ai pus două cojoace în vitrină, dar de fapt erau trei.

— Se prea poate, răspunse tatăl, dar tot vreau să văd dacă n-ar dori jocul ăsta să prizeze niște tutun.

Spunând acestea, scoase din buzunar tabachera și o vâri, deschisă, sub nasul lui Ur Suleț. El încercă să reziste cât putu de mult, dar în cele din urmă trase un strănut puternic.

Atunci, fără să-i pese de consternarea Frumoasei, tatăl luă un lanț gros, i-l aruncă lui Ur Suleț în jurul gâtului și-i spuse, trăgându-l:

— Prea repede ai ajuns în vitrină! Mai întâi te prelucrez cum știu eu și abia pe urmă te pun la loc!

Auzindu-i vorbele, Frumoasa se aruncă la picioarele tatălui ei și-i zise, plângând:

— Tată, nu face asta!

Ber Told spuse:

— Sunt cojocar, iar ursul ăsta mi-a încăput pe mână. Ce fel de cojocar aș fi dacă n-aș profita de ocazie?

Atunci, Frumoasa îi mărturisi:

— Tată, pe ursul ăsta a cărui blană vrei s-o vinzi eu mi l-am ales de soț. Îl iubesc și, dacă o să faci un cojoc din blana lui, fără doar și poate, mă voi sfârși de durere!

Ber Told se supără foarte tare. Nu atât pentru că pierdea blana, ci pentru că voia să dea mâna fetei vreunui nobil dintre cei mai bogați din oraș, iar acum se pomenea că ea o șterge în pădure cu un blănos oarecare. Înfuriat peste măsură, o luă pe Frumoasa și o închise într-o cușcă de fier în care obișnuia să țină animalele vii înainte de a face cojoace din ele. Cât despre Ur Suleț, nu avu curajul să-l omoare; înțelegea că Frumoasa ar muri de durere. Așa că-l vându unor țigani care trăiau într-o mahala a orașului. În fiecare seară, Ur Suleț își făcea numărul de giumbușlucuri și tumbe și, astfel, deveni una dintre cele mai mari atracții ale spectacolului.

Între timp, Frumoasa o ducea tare rău. Tatăl îi dădea de mâncare din belșug, dar atât. În rest, o trata ca pe un animal oarecare și nu se dădea înapoi nici de la a-i spune:

— Pentru mine, o fată care se îndrăgostește de un animal e ea însăși animal. Bagă-ți mințile în cap și te scot de-acolo. Dacă nu, pregătește-te să-ți petreci toată viața în cușcă.

Frumoasa ajunsese ca vai de ea de la atâta stat în cușcă. Murdară, cu rochia zdrențuită, cu părul ca lâna încâlcită, cu fața năclăită de praf amestecat cu lacrimi, nimeni n-ar mai fi recunoscut-o pe frumoasa fată de odinioară. Tatăl, înrăit, îi azvârlea acum mâncarea ca unui animal. Iar ea se arunca întocmai ca un animal asupra cojilor de pâine și peștilor putrezi și-i devora în patru labe. Dar în ceea ce privește iubirea, era de neclintit:

— Îl vreau pe Ur Suleț; dacă nu mi-l dai, prefer să zac toată viața în cușcă.

Și iată că, într-o bună dimineată, Frumoasa descoperi ceva extraordinar: tot corpul începuse să i se acopere cu o blană brună și fină! Ca a unuia dintre animalele din care tatăl ei făcea cojoace.

Trecu o zi, trecu o săptămână; acum blana era deasă și lungă. Fața Frumoasei se schimbase și ea, devenind un botișor de urs; brațele și picioarele se prefăcuseră în labe groase și robuste, cu ditamai ghearele. Pe scurt, din dragoste, Frumoasa se prefăcuse într-o Ur Suliță.

Vă dați seama ce se mai necăji tatăl! Începu să țipe:

— Aveam o fată așa de frumoasă, că la soare te puteai uita, dar la ea ba; și acum m-am pricopsit cu lighioana asta! Sunt cel mai nenorocit tată!

Chiar în clipa aceea, cineva bătu la ușă. Tatăl merse să deschidă și rămase cu gura căscată: în fața lui se afla un tânăr foarte frumos, care-i spuse:

— Sunt Ur Suleț și am venit să cer mâna Frumoasei.

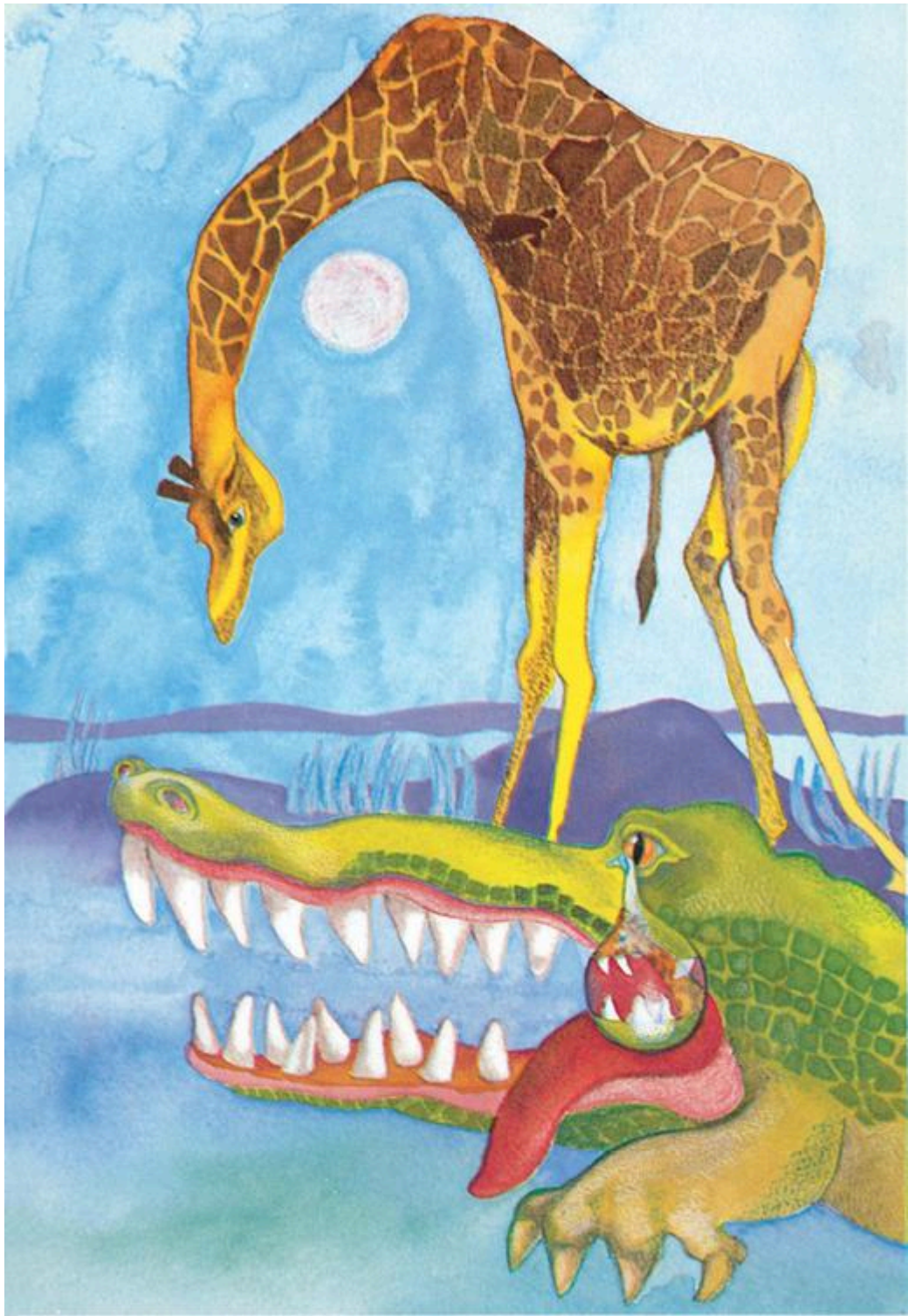
Ați priceput? Ur Suleț se transformase, din dragoste, la fel ca Frumoasa. Numai că Frumoasa voise să devină la fel ca Ur Suleț, în vreme ce Ur Suleț voise să devină la fel ca Frumoasa. Acum nu mai era nimic de făcut: iubirea îl transformase definitiv pe Ur Suleț în om și pe Frumoasa, în urs. Cu învoirea tatălui, Ur Suleț o luă pe Frumoasa de lanț și o duse cu el.

Nu s-a mai aflat nimic despre ei. Umblă vorba că au fost văzuți împreună la o serbare câmpenească: Ur Suleț făcea pe dresorul, iar Frumoasa, pe Bestia îmblânzită. Frumoasa dansa menuet, sărea prin cercul în flăcări, făcea tumbe și așa mai departe. După spectacol, cei doi se retrăgeau și mergeau să doarmă împreună într-o rulotă frumoasă. Se spune chiar că Ur Suleț era foarte drăgăstos și că Frumoasa se purta urât cu el, dându-i de înțeles că ar fi preferat un urs adevărat unui urs care, fie și din iubire pentru ea, se prefăcuse în om.

Însă alții spun că Frumoasa și Ur Suleț, în timp ce umblau prin pădure după miere, au dat peste vânătorii tatălui ei. Ur Suleț a reușit să fugă; dar vânătorii au ucis-o pe Frumoasa și, peste câteva zile, blana ei, devenită o haină luxoasă, stătea expusă în vitrina tatălui, care, în timp ce-o tăbăcea și o cosea, nu-și recunoscuse fata.

Dar, la urma urmei, toate astea nu sunt decât zvonuri și vorbe. Sigur este doar că iubirea poate face totul și nimic.

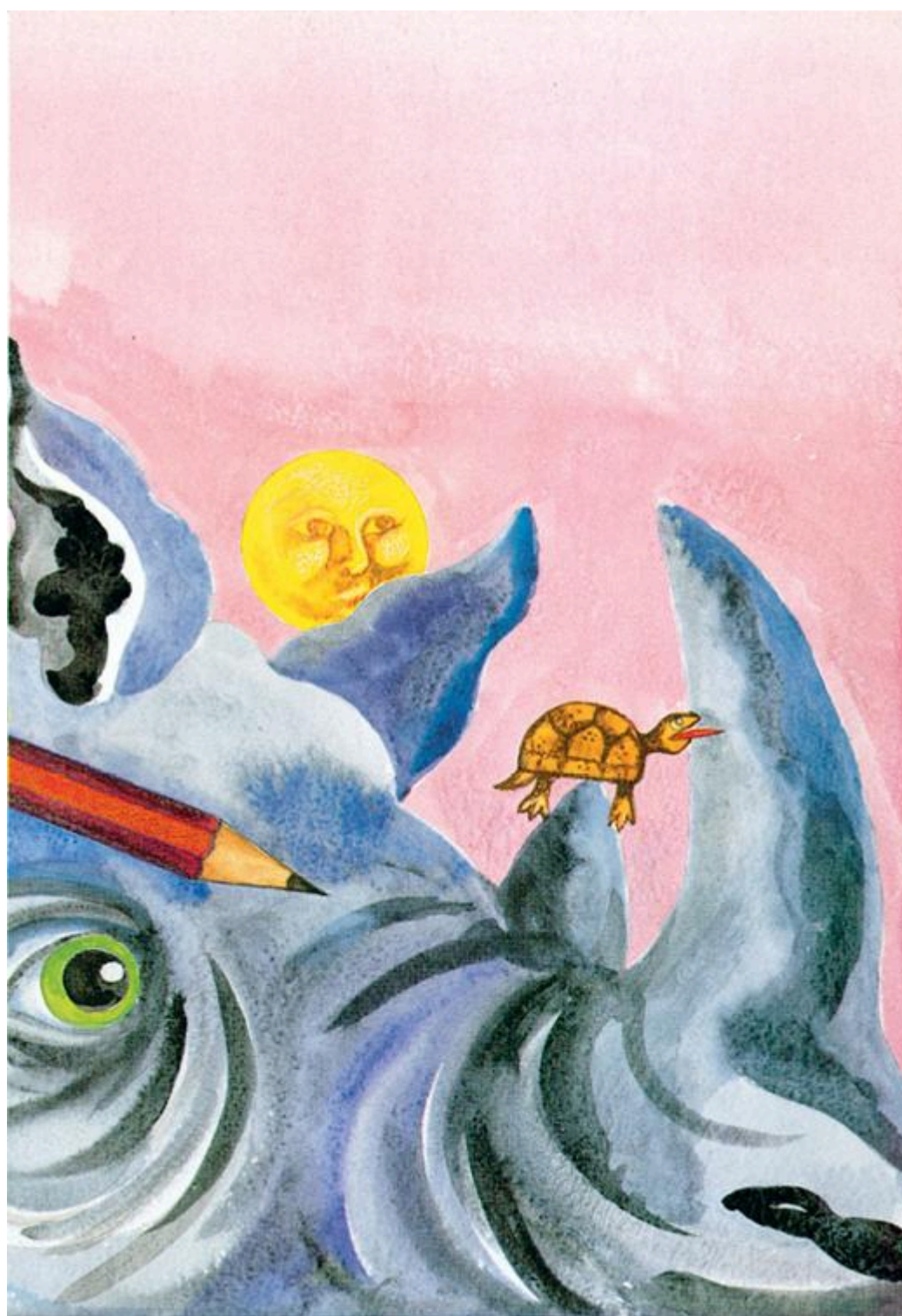

Notă asupra ediției

În afară de „Unicorn și Rino Cer“, „Săritura lui Dino Zaur“, „Coarnele lui Că Milă“ (Emme Edizioni, 1977), „Te urăsc, cântarule!“ și „Frumoasa și Bestia“, povestirile care alcătuiesc acest volum au fost publicate în *Corriere della Sera* în următoarele date: 17 decembrie 1977, „Croco Dil, Cioc Întors și peștii dansatori“; 6 ianuarie 1978, „Pe când Ba Lena era foarte mică“; 10 decembrie 1978, „O furnică face cât un împărat“; 5 noiembrie 1978, „Pe când gândurile înghețau în aer“; 7 ianuarie 1979, „Sărmanul Pin Guinoi care crede în gheață“; 26 octombrie 1979, „Gi Rafa se caută pe sine“; 6 ianuarie 1980, „Să nu te-ndrăgostești de o Bărzuță“; 6 februarie 1980, „O căsătorie bună începe de la nas“; 7 iunie 1981, „Potop, sfârșitul lumii et cetera...“; 25 noiembrie 1979, „Fără pantaloni și fără comunicare“; 4 iulie 1980, „Visele mamei nasc monștri“; 5 aprilie 1980, „Bravii pompieri care mureau de somn“; 26 aprilie 1981, „Purtat de curent pe fluviul Congo“; 11 iulie 1978, „Neisprăviții de A Dham și E Vha“; 19 februarie 1978, „Do Rada și Mis Treț, o iubire mincinoasă“; 24 decembrie 1977, „Cum a devenit Came Leon verde, mov, albastră...“; 14 mai 1978, „Vai de noi dacă Ta-Thăl-Athot-Puther-Nic se trezește astăzi“, 6 ianuarie 1982, „Și coroana de gheață pieri“; 6 martie 1982, „Mama Natura hotărăște să schimbe lumea“.